

BESTUURSVERSLAG, INDICATOREN EN JAARREKENING

VOORWOORD

In 2017 heeft het Grafisch Lyceum Utrecht opnieuw belangrijke en mooie stappen gezet om 'excellente opleider voor de creatieve industrie' te worden. De geformuleerde doelstellingen zoals verwoord in het Strategisch Beleidsplan zijn allen behaald. De in 2016 geformuleerde onderwijsvisie- en -concept hebben nu overal hun plek gekregen en zijn volledig ingedaald in het onderwijs en de onderwijsteams. Ook het al eerder opgeleverde digitale platform in de vorm van onder andere een Elektronische Leeromgeving (ELO) is nu in zijn volle omvang operationeel en bewijst zijn diensten. Al het onderwijsmateriaal is altijd en overal voor alle studenten en docenten en van alle opleidingen beschikbaar.

De banden met het bedrijfsleven zijn door de onderwijsteams weer aangehaald en de samenwerking geïntensiveerd. De betrokkenheid van bedrijven bij de opleidingen is groter dan ooit. Ze adviseren over het curriculum, denken mee over het aanbod van keuzedelen en zijn actief bij de examinering.

De eerste fase van de verbouwing is zeer goed verlopen met een mooi resultaat: een totaal vernieuwde vleugel waarin onze nieuwe onderwijsvisie en -concept ook naar voren komt.

Ook was er aandacht voor onze rol in de maatschappij. Dit resulteerde in bijzondere projecten. Onder andere 'Wij zijn de wijk', een initiatief van de school en de gemeente Utrecht en een project voor het Wilhelmina Kinderziekenhuis. Met deze initiatieven staat onze school letterlijk en figuurlijk midden in de maatschappij en gaat onze rol verder dan studenten klaarstomen voor een bijdrage aan de creatieve sector.

We zijn er trots op dat onze school in staat is om gezamenlijk kritisch te kijken naar onze eigen werkzaamheden en resultaten. Het opgestelde kwaliteitsplan droeg daaraan beslist bij. Vorm uw eigen mening aan de hand van de volgende pagina's van dit jaarverslag.

Dit document vormt samen met de Jaarrekening over 2017 het Geïntegreerd Jaardocument 2017 van het Grafisch Lyceum Utrecht.

Johan Spronk
Voorzitter College van Bestuur

Sandra Beentjes
Lid College van Bestuur

INHOUD

Voorwoord	2	4. Personeel	21
Inhoud	3	4.1 Beleidsontwikkelingen	21
Leeswijzer	4	4.2 Blijvend leren	21
		4.3 Personeel in cijfers	23
1. Organisatie	5	5. Bedrijfsvoering en ondersteuning	25
1.1 Profiel	5	5.1 Bedrijfsvoering	25
1.2 Missie	5	5.2 Huisvesting en facilitaire zaken	25
1.3 Organisatiestructuur	6	5.3 ICT	25
1.4 Goed bestuur en de Raad van Toezicht	6	5.4 Communicatie en voorlichting	25
1.5 Toezicht door de onderwijsinspectie	8	6. Samenwerking	26
1.6 Horizontale verantwoording	8	6.1 Samenwerking met het bedrijfsleven	26
1.7 Medezeggenschap: OR en Studentenraad	9	6.2 Beroepenveldcommissies	26
1.8 De menselijke maat	9	6.3 Internationalisering	26
		6.4 Collegascholen en kenniscentra	27
2. Beleid en strategie	10	7. Financiën	28
2.1 Strategisch Beleidsplan 2014-2018	10	7.1 Treasury	28
2.2 Kwaliteitsafspraken	11	7.2 Financieel beleid gedurende het verslagjaar	28
2.3 Kwaliteitsborging	11	7.3 Financiën op balansdatum	28
2.4 Klachtenprocedure en vertrouwenspersoon	12	8. Continuïteitsparagraaf	29
3. Onderwijs	13	A Gegevensset	29
3.1 Beroepsgericht onderwijs	13	B Overige rapportages	32
3.2 Onderwijsvernieuwing en -ontwikkeling	13		
3.3 Beroepspraktijkvorming	14	Verklarende woordenlijst	35
3.4 Examinering	15	Colofon	35
3.5 Studentbegeleiding	15		
3.6 Intakeprocedure en toegankelijkheid	16	9. Jaarrekening 2017	36
3.7 Terugdringen voortijdig schoolverlaten	16		
3.8 Studententevredenheid	17		
3.9 Beroepskolom	17		
3.10 Onderwijs in cijfers	18		

Bijlage: Voortgangsrapportage Kwaliteitsplan

LEESWIJZER

Met dit Geïntegreerd Jaardocument over 2017 willen we alle doelgroepen die betrokken zijn bij het Grafisch Lyceum Utrecht informeren over de gang van zaken in het afgelopen jaar. Naast studenten en hun ouders en medewerkers zijn dat leerbedrijven, collega-scholen, afnemende en toeleverende scholen, toezichthoudende instanties, overheidsinstanties, brancheorganisaties, sociale partners en de MBO Raad. Het jaarverslag, de indicatoren en de jaarrekening vormen samen het Geïntegreerd Jaardocument 2017 dat voor iedereen van onze website te downloaden is.

In Hoofdstuk 1 'Organisatie' kunt u kennismaken met het Grafisch Lyceum Utrecht en de manier waarop we omgaan met goed bestuur. Ook komt de Raad van Toezicht aan het woord.

Hoofdstuk 2 'Beleid en strategie' behandelt de hoofdlijnen van het Strategisch Beleidsplan voor de jaren 2014-2018 en het Kwaliteitsplan. De voortgangsrapportage van het Kwaliteitsplan is integraal opgenomen als bijlage. Verder geeft het een indruk van de ontwikkelingen op een aantal beleidsterreinen.

De hoofdstukken 3 'Onderwijs' en 4 'Personeel' belichten de ontwikkelingen en de resultaten van de beleidsvoornemens op deze terreinen. In beide hoofdstukken vindt u cijfers die laten zien hoe het Grafisch Lyceum Utrecht zich ontwikkeld heeft.

Hoofdstuk 5 'Bedrijfsvoering en ondersteuning' beschrijft de ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering, huisvesting, facilitaire zaken, ict en communicatie.

In hoofdstuk 6 leest u hoe wij samenwerken met het bedrijfsleven en andere onderwijsinstellingen. Daarnaast vindt u in dit hoofdstuk informatie over internationalisering.

Hoofdstuk 7 'Financiën' geeft een beeld van hoe het Grafisch Lyceum Utrecht er vanuit financieel perspectief gezien voorstaat.

Hoofdstuk 8 is de continuïteitsparagraaf. Hierin kunt u lezen welke ontwikkelingen wij verwachten en hoe wij daarop anticiperen.

Na het Jaarverslag over 2017 volgt de integrale Jaarrekening over 2017 en als bijlage de voortgangsrapportage van het Kwaliteitsplan. Gezamenlijk vormen ze het Geïntegreerde Jaardocument 2017 van het Grafisch Lyceum Utrecht.

Na het lezen van dit jaarverslag heeft u wellicht de behoefte te reageren of nader kennis te maken. Daartoe nodigen wij u van harte uit. Onze deur staat voor u open en wij hebben een luisterend oor.

Grafisch Lyceum Utrecht
Vondellaan 178
3521 GH Utrecht

Postbus: 5066, 3502 JB Utrecht
Telefoon: 030 280 70 70
Fax: 030 280 70 71
e-mail: info@glu.nl
Website: www.glu.nl
Twitter: @glu_stage, @glu_student
Facebook: [facebook.com/GrafischLyceumUtrecht](https://www.facebook.com/GrafischLyceumUtrecht)

HOOFDSTUK 1 | ORGANISATIE

1.1 PROFIEL

Het Grafisch Lyceum Utrecht is een zelfstandige en kleinschalige vakschool die kwalitatief hoogwaardige technische en creatieve mbo-opleidingen verzorgt in de vakgebieden media, vormgeving en communicatie. Het Grafisch Lyceum Utrecht is nauw verbonden met de creatieve industrie en de bedrijfstakken waar ze voor opleidt. De school volgt met enthousiasme de ontwikkelingen binnen deze vakgebieden op de voet en vertaalt deze naar uitdagend onderwijs dat aansluit op de vragen en wensen vanuit studenten en de branches.

Het onderwijs kenmerkt zich door professionaliteit, kwaliteit, actualiteit en ondernemerschap. De betrokkenheid van alle medewerkers bij de studenten en het beroepenveld is hoog. Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft als vakschool dan ook een goede en solide reputatie bij leerbedrijven, het beroepenveld en bij studenten.

Op de peildatum 1 oktober 2017 telde de school 2.139 studenten die uit een groot deel van Nederland afkomstig zijn. In het jaar 2017 behaalden 509 studenten een diploma. Daarmee hebben zij goede vooruitzichten op een baan in de creatieve industrie of stromen zij door naar het hbo of een mbo-opleiding op hoger niveau.

1.2 MISSIE

De missie van het Grafisch Lyceum Utrecht staat beschreven in het Strategisch Beleidsplan 2014 – 2018:

Het Grafisch Lyceum Utrecht is al ruim 100 jaar een toekomstbestendige, kleinschalige vakschool in Media, Vormgeving en Communicatie die nauw verbonden is met het bedrijfsleven en de maatschappij. Het Grafisch Lyceum Utrecht leidt specifiek op voor functies in de creatieve industrie en voor relevante vervolgopleidingen in het hbo.

Het Grafisch Lyceum Utrecht erkent de waarde van alle stakeholders van de school en zet zich optimaal in om met hen samen te werken. De focus van de organisatie en het onderwijs is specifiek gericht op maximale ontplooiing van de talenten van iedere student, op het behalen van een waardevol diploma door iedere student en op het mogelijk maken van een leven lang leren.

Het meerjarenbeleidsplan is zo opgesteld dat er constant aandacht is voor studenttevredenheid en de inrichting, uitvoering en kwaliteit van onderwijs. Het Kwaliteitsplan draagt hieraan eveneens bij. Beide plannen zijn een vertaling van de ambitie om excellente opleider voor de creatieve industrie te worden en blijven. Het vertrekpunt bij alle activiteiten is respect voor het individu. Dit staat centraal in de omgang met studenten, medewerkers en het bedrijfsleven. Daaraan draagt het veilige sociale klimaat van het Grafisch Lyceum bij. Met als uiteindelijk resultaat: studenten en medewerkers die zich optimaal kunnen ontwikkelen binnen het boeiende ontwikkelgerichte vakgebied.

1.3 ORGANISATIESTRUCTUUR

Johan Spronk en Sandra Beentjes vormen samen het College van Bestuur van het Grafisch Lyceum.

In december 2017 telde de school 213 medewerkers. De school heeft zeven opleidingsteams van gemiddeld 20 docenten. Elk opleidingsteam is van intake tot en met diplomering verantwoordelijk voor een groep van gemiddeld 300 studenten.

Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft de juridische structuur van een stichting. Samen met vmbo-school X11 Media en Vormgeving vormt het Grafisch Lyceum Utrecht een Vereniging van Eigenaren voor het beheer van het gebouw aan de Vondellaan. Het pand aan de Koningin Wilhelminalaan wordt sinds 2016 gehuurd van woningcorporatie Mitros.

Nevenfuncties College van Bestuur

Johan Spronk:

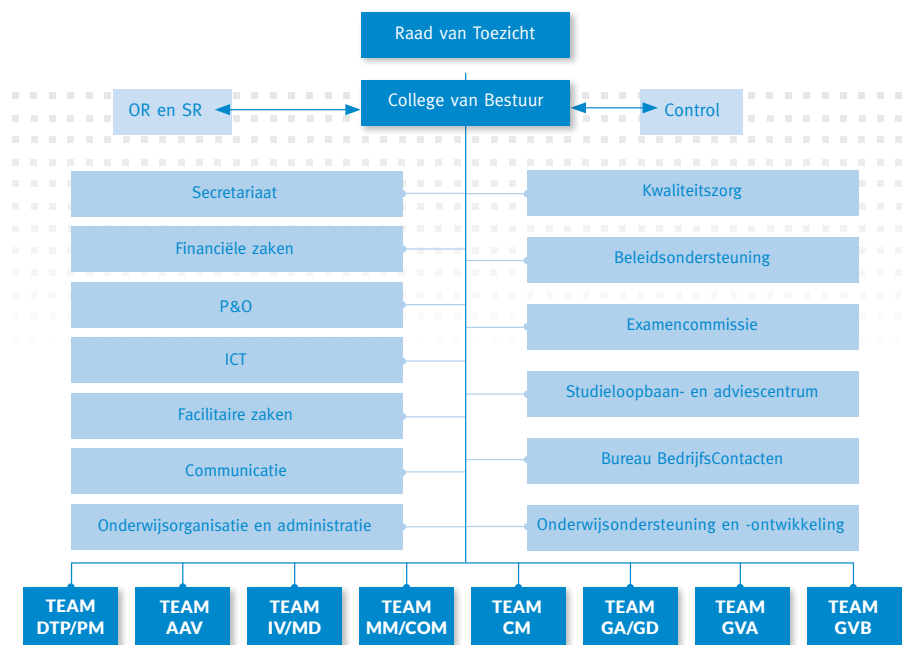
Voorzitter Raad van Toezicht kinderopvangorganisatie Ludens – Utrecht

Lid Veldadviesraad Interactum voor de masteropleiding 'Leren en Innoveren' – Utrecht.

Voorzitter Marktsegment CMD van sectorkamer ICT en Creatieve Industrie van SBB – Zoetermeer.

Sandra Beentjes:

Bestuurslid Consortium voor Innovatie – 's Hertogenbosch.

1.4 GOED BESTUUR EN DE RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het College van Bestuur. Dit doen zij door toe te zien op het nakomen van de managementafspraken. De raad geeft gevraagd en ongevraagd advies. De samenstelling van de Raad van Toezicht draagt daaraan bij. Ieder lid heeft zijn eigen portefeuille die aansluit bij hun specifieke kennis en ervaring. Los van de portefeuilles is het behoud en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs een belangrijk aandachtspunt voor alle leden. De besluiten van het College van Bestuur moeten hieraan te allen tijde bijdragen. De Raad van Toezicht vergadert gemiddeld vijf keer per jaar met het College van Bestuur. Buiten de vergaderingen om vindt regelmatig overleg plaats tussen beide voorzitters. Samen bereiden zij eveneens de agenda van de geplande overleggen voor. Eén keer per jaar vergadert de Raad van Toezicht zonder

het College van Bestuur. Dan bespreken zij hun eigen functioneren en die van het College van Bestuur. Ook voeren zij dan overleg met de Ondernemingsraad en de Studentenraad.

Op de agenda van de Raad van Toezicht stonden o.a. de volgende onderwerpen: Huisvesting (met name de renovatie en verbouwing van de Vondellaan), onderwijskwaliteit en -resultaten, financiën, governance en Informatiebeveiliging en Privacy als gevolg van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

[Themadossier Goed Bestuur]
www.mborraad.nl

IN GESPREK MET VOORZITTER JAN VAN DEN AKKER VAN DE RAAD VAN TOEZICHT:

‘Mijn eerste indruk van deze organisatie bij mijn aantreden in 2016 was erg positief en dat is nog steeds zo. Het Grafisch Lyceum Utrecht is stabiel, gezond en maakt beloftes aan studenten waar. Er is sprake van enthousiasme in alle gedeeltes, zowel binnen het College van Bestuur als bij het overige personeel en de studenten. En dat werkt aanstekelijk. Ik heb altijd in het onderwijs gewerkt, maar nog niet in de mbo-sector. Dat maakt mij extra nieuwsgierig en het verrijkt mijn brede ervaring met onderwijsontwikkeling.. Het snel veranderende beroepenveld – o.a. door de technische invloeden - vereist een flexibele instelling en vraagt een ontwikkelgerichte aanpak. Dat geldt voor de opleidingen, maar zeker ook voor het personeel. De kwaliteit van het team is uiteindelijk bepalend voor de kwaliteit van het onderwijs. Terugkijkend op 2017 valt op dat het GLU er goed in slaagt het aantal voortijdig schoolverlaters terug te dringen. Daaraan heeft de professionaliseringsaanpak van de school zeker bijgedragen. Ook zijn we als Raad van Toezicht zeer tevreden over de aandacht voor scholing van personeel. Door ook regelmatig te overleggen met de Studenten- en Ondernemingsraad houden we voldoende voeling met de dagelijkse gang van zaken. Deze kennis nemen we mee in de wijze van toezichthouden. Alert blijven is de grootste uitdaging. Door in gesprek te gaan, zorgen we gezamenlijk voor de juiste aansluiting met het bedrijfsleven, de beste vertaling van ontwikkelingen binnen het vakgebied en een gezonde bedrijfsvoering.’

DE RAAD VAN TOEZICHT VAN HET GRAFISCH LYCEUM UTRECHT BESTAAT UIT DE VOLGENDE PERSONEN

Jan van den Akker

De heer dr. J.J.H. van den Akker is zelfstandig onderwijsonderzoeker en -adviseur, met specialisatie in curriculum-vraagstukken. Hij is emeritus hoogleraar onderwijskunde van de Universiteit Twente en voormalig directeur van SLO (nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling).

Nevenfuncties:

Lid Nationale UNESCO-commissie;
Voorzitter programmaraad NCP-NLQF;
Voorzitter adviescommissie ICO (Interuniversitair Centrum Onderwijs-wetenschappen);
Lid Kenniskring Curriculumontwikkeling Hogeschool Zuyd.

Dorathé van Doorn, lid RvT

Mevrouw T.H.L.M. van Doorn is eigenaar -directeur van PrintRun, bureau voor grafisch en multimediaal projectmanagement en mede eigenaar-directeur van Fair Return Media. Daarnaast doet zij externe coaching- en consultancyprojecten in Nederland en andere landen binnen Europa.

Nevenfuncties:

Bestuursvoorzitter van Samen voor Nieuwegein;
Lid Raad van Advies Stichting Talen-Tonen;
Lid Comité van aanbeveling van Comité 4 en 5 mei Nieuwegein.

Hans Maas, lid RvT

De heer drs. J.A.M. Maas is directeur bij RDM Centre of Expertise/RDM Campus, Hogeschool Rotterdam.

Netty Arriëns

Mevrouw A.L.E. Arriëns is medeoprichter en creative director van Fier Media te Utrecht.

Nevenfunctie: Lid van de Adviescommissie Bedrijfsleven Nimeto.

Cees van Leeuwen, lid RvT

Cees van Leeuwen is directeur/eigenaar van La Search te Amsterdam.

Nevenfunctie: Lid Commissie Seksuele Intimidatie KNVB.

De profielen van alle leden van de Raad van Toezicht van het Grafisch Lyceum Utrecht staan op de website van de school vermeld.

1.5 TOEZICHT DOOR DE ONDERWIJSINSPECTIE

Het afgelopen jaar heeft de onderwijsinspectie drie opleidingen van het Grafisch Lyceum Utrecht onderzocht: Allround DTP-er, Mediamanagement en Gamedeveloper. Het onderzoek richtte zich op de vraag of de opleidingen voldeden aan de standaarden van de basiskwaliteit, en daarmee aan de wettelijke eisen op de onderzochte gebieden van het nieuwe Toezichtkader 2017. Om een goed beeld te krijgen heeft de inspectie onderwijsactiviteiten geobserveerd, documenten onderzocht en gesprekken gevoerd. Er is onder andere gesproken met studenten, docenten en management.

Allround DTP-er en Mediamanagement zijn op alle onderzochte gebieden en standaarden positief beoordeeld. Bij de opleiding Gamedeveloper wordt vervolgtoezicht uitgevoerd, omdat de onderwijsresultaten onvoldoende waren en hiermee niet wordt voldaan aan art. 7.4.8 en 7.2.7 van de WEB. Deze onvoldoende heeft ook consequenties voor de opleiding Mediadeveloper, die ook deel uitmaakt van de kwalificatie Applicatie- en mediaontwikkelaar.

1.6 HORIZONTALE VERANTWOORDING

Onderwijs binnen het Grafisch Lyceum Utrecht wordt in verschillende lagen gedurende het hele jaar besproken. Er is een constante overlegstructuur tussen het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. Maar ook overlegt het College van Bestuur frequent met de Studentenraad en Ondernemingsraad.

Ieder team heeft een of meerdere beroepenveldcommissies, bestaande uit tenminste drie professionals uit het bedrijfsleven, waar zowel de ontwikkelingen in het onderwijs als de examinering worden besproken.

Elke klas kent een of meerdere klasvertegenwoordigers, die regelmatig gesprekken voeren met de teamleider. Deze momenten worden gebruikt om tussentijdse verbeterpunten te signaleren en op te pakken.

De Studentenraad overlegt structureel met de eigen leden. De Studentenraad wordt begeleid door twee medewerkers. Ook is er op regelmatige basis overleg met het College van Bestuur en de Ondernemingsraad.

De teams organiseren ouderavonden en betrekken zo de ouders bij de studievoortgang van hun zoon of dochter.

De onderwijsorganisatie heeft een klokkenluidersregeling opgesteld conform de Code Goed bestuur in de BVE-sector. Deze is gepubliceerd op intranet en op de website en te raadplegen door studenten en medewerkers.

Het interne toezicht is georganiseerd door middel van een controller, die in 2017 als intern toezichthouder is aangesteld voor de business - en financial control.

De beleidsmedewerker kwaliteitszorg rapporteert gevraagd en ongevraagd over de kwaliteit van het onderwijs. De teamleiders verantwoorden zich aan een lid van het CvB middels bila's en kwartaalgesprekken over zowel het onderwijs als de examinering om te kijken waar sterkte en ontwikkelpunten liggen.

Informatie wordt gedeeld via het intranet, studiedagen en jaarlijkse presentaties van het College van Bestuur. Bedrijven kunnen, net als andere externen, de laatste ontwikkelingen ophalen via de website of persberichten van de school. De resultaten van overleggen worden gedeeld via o.a. het intranet en interne presentaties en/of bijeenkomsten van het Grafisch Lyceum.

Jaarlijks komt het Geïntegreerd Jaardocument uit om stakeholders en andere geïnteresseerden te informeren over de ontwikkelingen binnen de school. Hiermee legt de school verantwoording af.

1.7 MEDEZEGGENSCHAP: ONDERNEMINGSRAAD EN STUDENTENRAAD

De Ondernemingsraad van het Grafisch Lyceum Utrecht beoordeelt de gepresenteerde beleidsplannen op organisatie- en medewerkersbelang. De Ondernemingsraad van het Grafisch Lyceum Utrecht telt zeven leden en vergadert tenminste twee keer per maand. Het dagelijks bestuur, bestaande uit de voorzitter en secretaris en/of de gehele raad, heeft maandelijks een overleg met het College van Bestuur. Het College van Bestuur is de gesprekspartner van de Ondernemingsraad en ziet de raad als een volwaardige gespreks- en sparringpartner.

Het College van Bestuur betreft de Ondernemingsraad op een constructieve manier bij de totstandkoming van de begroting. Verder hield de OR zich o.a. bezig met de instemming op nieuwe functies zoals de controller en het examenbureau, heeft de OR kennis gemaakt met de nieuwe Raad van Toezicht en zijn er door middel van verkiezingen nieuwe leden van de OR gekozen. Met een nieuwe voorzitter en secretaris zijn er ook binnen de OR wat wijzigingen doorgevoerd en word er nu gewerkt met verschillende portefeuilles.

In 2017 zijn de nieuwe leden van de Studentenraad benoemd en geïnstalleerd. De leden zijn gekozen uit de klassenvertegenwoordigers. De Studentenraad bestaat uit vijf leden en een voorzitter. Een medewerker van het Studieloopbaan- en Adviescentrum en een teamleider ondersteunen en begeleiden de raad. De Studentenraad vergadert maandelijks en is op regelmatige basis in gesprek met de Ondernemingsraad en het College van Bestuur over relevante onderwerpen.

1.8 DE MENSELIJKE MAAT

Als vakinstelling heeft het Grafisch Lyceum Utrecht een intrinsieke kleinschaligheid. Dat heeft tot gevolg dat de school vanzelfsprekend voldoet aan de criteria die genoemd worden in verband met 'De menselijke maat'. Studenten en medewerkers voelen zich gekend en herkend en zij voelen zich serieus genomen en gerespecteerd. Dat laatste behoort tot de kernwaarden van de school. Misschien wel het belangrijkste: studenten en medewerkers geven aan dat zij zich veilig voelen op school. Verder geven studenten in de JOB-enquête aan dat ze over het algemeen een goed contact hebben met hun docenten, dat die makkelijk bereikbaar zijn en dat ze geholpen worden als ze problemen bij het leren ondervinden. De school maakt werk van een actieve match tussen leerbedrijf en student. Studenten kennen hun rechten en plichten en weten waar ze terecht kunnen met een klacht.

HOOFDSTUK 2 | BELEID EN STRATEGIE

2.1 STRATEGISCH BELEIDSPLAN 2014-2018

De uitvoering van het Strategisch Beleidsplan ligt nog steeds op koers. Deze kent een doorlooptijd die is gestart in 2014 en eindigt in 2018. Het plan draagt bij aan de ambitie van het Grafisch Lyceum Utrecht om zich te ontwikkelen tot excellente opleider voor de creatieve industrie. Het meerjarenplan is uitgewerkt in concrete doelstellingen en acties die daaraan bijdragen en dient tevens als basis voor jaarplannen van de teams binnen de school.

De beleidsdoelstellingen van het Strategisch Beleidsplan 2014 – 2018 zijn rond zes thema's gegroepeerd:

A DE POSITIE VAN DE SCHOOL

De uitvoering van de verbouwing van de eerste verdieping van het A-gebouw is in de zomer van 2017 gestart. De uitvoering is vrijwel volledig volgens plan verlopen. Bouwkundig is het gerealiseerd zoals gepland en financieel is het binnen de vooraf vastgestelde normen gebleven. In de eindfase (de oplevering) trad een lichte vertraging op, maar deze heeft verder geen nadelige consequenties gehad voor de studenten, de collega's, de onderwijsuitvoering en de bedrijfsvoering. Hiermee is fase 1 afgerond. We zijn reeds gestart met de voorbereidingen voor een gecombineerde fase 2 en 3 die in 2018 zal plaatsvinden.

B HET RESULTAAT VAN DE SCHOOL

Terugkijkend op 2017 is de studententevredenheid wederom hoog en zijn de rendementen en cijfers rondom voortijdig schoolverlaters volgens de norm. De indicatoren staan vermeld in paragraaf 3.10 'Onderwijs in cijfers'. De studententevredenheid bleek uit interne evaluaties en uit landelijke instrumenten als de JOB-monitor en de MBO Keuzegids. In de JOB-monitor 2016 zijn de cijfers van het Grafisch Lyceum Utrecht vergeleken met de vorige enquête uit 2014 gestegen. In 2014 waardeerden onze studenten de school met een 7,4 en hun opleiding met gemiddeld een 7,3. In 2016 gaven de studenten een 7,5 voor de school en een 7,5 voor hun opleiding. Hiermee neemt het Grafisch Lyceum Utrecht een top-10 plaats in. In de MBO Keuzegids 2018, die in 2017 verscheen, werden daarnaast maar liefst acht opleidingen van de school in de keuzegids opgenomen als 'Top-opleiding'. Dat betekent dat 90% van de studenten van het Grafisch Lyceum Utrecht een 'topopleiding' volgen.

C MET BETREKKING TOT (OUD)-STUDENTEN EN OUDERS

Door informatieavonden te organiseren is het in 2017 gelukt om ouders/verzorgers actiever te betrekken bij de opleidingen. De meeste teams organiseerden deze avonden voor het derde achtereenvolgende jaar. Er werd tevens gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in gesprek te gaan met de studieloopbaanbegeleider.

D DOCENTEN EN ONDERSTEUNEND PERSONEEL

De visie op personeelsbeleid uit 2016 kreeg vaste vorm en was ook in 2017 de leidraad voor de ambities en doelstellingen van de afdeling P&O. In Hoofdstuk 4 is hierover meer te lezen.

E BEDRIJFSLEVEN EN BUITENWERELD

In juli 2017 is de rapportage opgeleverd van het Verbeterplan voor de Beroepspraktijkvorming. Hierin staan de behaalde resultaten. Het Grafisch Lyceum Utrecht ontving een positieve beoordeling naar aanleiding van deze rapportage. Door de intensieve samenwerking met verschillende personen uit het beroepenveld – denk aan de leden van de Raad van Toezicht en de beroepenveldcommissies per opleiding – is de school nauw betrokken bij de nieuwste ontwikkelingen binnen het vakgebied.

F HET ONDERWIJS

De school streeft op alle vlakken naar excellentie. Daaraan draagt de genoemde onderwijsvisie bij. Deze is uitgewerkt in een onderwijsconcept met de thema's: ontwikkelingsgericht beoordelen, samenwerkend leren, actueel onderwijs, samenhang in programma en differentiatie.

2.2 KWALITEITSAFSPRAKEN

Het Strategisch Beleidsplan 2014 – 2018 is de leidraad voor de Kwaliteitsafspraken van het Grafisch Lyceum Utrecht. De concrete doelstellingen van het Kwaliteitsplan liggen in het verlengde van het Strategisch Beleidsplan, sluiten daarop aan en zijn er een uitbreiding van. De tweede voortgangsrapportage van het Kwaliteitsplan laat zien dat de school alle gestelde doelen over 2017 heeft behaald.

Het advies van het ministerie naar aanleiding van de rapportage is dan ook door te gaan op de ingeslagen weg en “...uw werkwijze van voortdurend verbeteren, keuzes maken en randvoorwaarden optimaliseren te continueren”.

Het Kwaliteitsplan is opgesteld in 2015 en kent een looptijd van vier jaar. De kwaliteitsafspraken uit dit plan zijn gericht op de landelijke thema's voor het mbo, namelijk professionalisering, voortijdig schoolverlaters, studiesucces, beroepspraktijkvorming, intensivering van taal en rekenen en excellentie. Deze zijn door de school integraal overgenomen en aangevuld met de eigen thema's uit het Strategisch Beleidsplan. De volgende thema's komen dus ook terug in het Kwaliteitsplan: positionering, onderwijs, examinering, internationalisering en stakeholders.

Het Kwaliteitsplan is een uitvoeringsinstrument in het verlengde van de strategie van de school. Op basis van de thema's is het in nauw overleg met verschillende stakeholders uitgewerkt. Daarbij is ook

gebruik gemaakt van het (intern) beleidsdocument 'Taal en rekenen'.

De voortgangsrapportage van het Kwaliteitsplan is integraal opgenomen als bijlage bij dit Geïntegreerd Jaardocument.

2.3 KWALITEITSBORING

In het waarderingskader mbo 2017 is het onderwerp Kwaliteitscultuur opgenomen. Kenmerken van een kwaliteitscultuur zijn transparantie, integer handelen en een gerichtheid op continue verbetering. Door nog meer te focussen op kwaliteitscultuur en door gezamenlijke waardenopvattingen gelooft het Grafisch Lyceum Utrecht dat de onderwijskwaliteit nog meer kan toenemen en dat gewerkt kan worden aan continue verbetering. Een bewijs dat de teams hier hard en succesvol aan werken, is dat de Keuzegids meer opleidingen dan vorig jaar classificeerde als Top-opleiding.

Terugblikken en vooruitkijken

De teams scherpen jaarlijks hun teamplan aan, waar een SWOT-analyse uitgangspunt voor is, zodat terug- en vooruitgekeken wordt om gerichter te bepalen wat verbeterd of ontwikkeld moet worden en wat juist al bijdraagt aan de kwaliteitsafspraken van het Grafisch Lyceum Utrecht. Ook is kwaliteit een thema dat consequent terugkomt tijdens studiedagen. Daar is met name ook aandacht voor onderwerpen zoals elkaar aanspreken, het signaleren

van knelpunten en interne samenwerking. De komende jaren worden gebruikt om dit te vertalen in een visiedocument en om toe te werken naar een situatie waarbij kwaliteitscultuur binnen de school zichtbaar aanwezig is.

Naast aandacht voor interne bewustwording richt de school haar blik ook naar buiten. Daarbij wordt gekeken en geleerd van externe initiatieven die bijdragen aan kwaliteitsverbetering. Dit gebeurt bijvoorbeeld in de vorm van deelname aan het Netwerk Kwaliteitszorg van de MBO Raad, deelname aan het Netwerk examinering van het Cinop, participatie in de Expertisegroep van het KwaliteitsNetwerk MBO en het overleg tussen (grafische) vakscholen. In 2017 kwamen kwaliteitsmedewerkers en beleidsmedewerkers kwaliteitszorg op verschillende bijeenkomsten van deze netwerken samen. Met elkaar werd gesproken over nieuwe wet- en regelgeving, specifieke vraagstukken, samenwerking en goede praktijkvoorbeelden. De grafische vakscholen auditen op aanvraag bij elkaar.

Verder probeert de school om samen met het Kwaliteitsnetwerk MBO meer inzicht te krijgen in de kenmerken en eisen van een goede kwaliteitscultuur.

Via verschillende netwerken speelt de school een actieve rol tijdens expertmeetings over kwaliteitscultuur. De werkgroep Expertise van het KwaliteitsNetwerk MBO werkt samen met Eqavet om tools te ontwikkelen om de kwaliteitscultuur te versterken in onderwijsteams.

2.4 KLACHTENAFHANDELING EN VERTROUWENSPERSOON

In 2018 wordt een nieuw strategisch beleidsplan ontwikkeld. Op basis van nieuwe inzichten over kwaliteitscultuur en het nieuwe strategische beleid dat tevens gerelateerd wordt aan de kwaliteitsafspraken wordt een vernieuwd Handboek Kwaliteitsborging geschreven.

De school heeft een toegankelijke procedure voor verschillende soorten klachten: klachten rond onderwijs en organisatie, bezwaren en beroepen met betrekking tot examinering en klachten rond een veilig schoolklimaat. Het klachtenreglement en de bijbehorende formulieren staan op de website en op intranet voor studenten en medewerkers. Een formeel bezwaar kan worden ingediend bij een daartoe bevoegde klacht- of beroepscommissie. Elke commissie werkt volgens een vastgestelde procedure en Huishoudelijk Reglement.

De klachtencoördinator coördineert de procesgang van alle klachten, bezwaren en beroepen die binnen het Grafisch Lyceum worden ingediend en afgehandeld. In 2017 heeft de klachtencoördinator in totaal 15 klachten ontvangen over diverse onderwerpen. Eén klacht is behandeld in een beroepszaak door de externe klachtencommissie. Deze klacht is ongegrond verklaard. Het Grafisch Lyceum Utrecht evalueert de klachten ten behoeve van verbetering en professionalisering.

Conform de Code Goed bestuur in de BVE-sector heeft het Grafisch Lyceum Utrecht een klokkenluidersregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze voor het melden van (dreigende) misstanden. De klokkenluidersregeling beschermt medewerkers, ouders of studenten die hun melding te goeder trouw doen.

Voor klachten of vragen over grensoverschrijdend gedrag heeft het Grafisch Lyceum Utrecht drie medewerkers als vertrouwenspersoon aangesteld. Klachten op het gebied van ongewenste intimiteiten, intimidatie, pesten, discriminatie, racisme, agressie, geweld of schending van de privacy komen bij hen terecht. Zij zijn zichtbaar in de organisatie en toegankelijk voor medewerkers en studenten. Daarnaast is een externe vertrouwenspersoon aangesteld. De vertrouwenspersonen hebben regelmatig overleg met het College van Bestuur.

HOOFDSTUK 3 | ONDERWIJS

3.1 BEROEPSGERICHT ONDERWIJS

Bij het Grafisch Lyceum Utrecht staat de beroepspraktijk centraal. Ook in 2017 constateerde de school dat er veel ontwikkelingen zijn in de grafimediabranche en binnen het vakgebied mediavormgeving. Vanaf het schooljaar 2017-2018 wordt de opleiding Communicatie en Marketing aangeboden en de opleiding Interactieve Vormgeving is omgevormd naar de opleiding Webdesign. Er is een verschuiving binnen mediavormgeven zichtbaar, steeds meer studenten kiezen voor de opleidingen Animatie/audiovisuele Vormgeving en Crossmedia.

Bij de totstandkoming van de nieuwe curricula is naar lesvormen gezocht waarmee het onderwijs de praktijk beter nabootst. Projectonderwijs wordt bij sommige teams bijvoorbeeld in hele weken geprogrammeerd in plaats van doorlopend naast de reguliere lessen.

Het arbeidsmarktperspectief van creatieve en technische beroepen trekt aan. Er is duidelijk meer vraag naar (media) developers, de combinatie van Grafische- en Interactieve vormgeving en de vacatures voor DTP'ers verschijnen zelfs weer in kranten en vacaturesites. Kortom, over het algemeen een positief beeld. De informatie uit de beroepspraktijk wordt doorlopend gebruikt om het huidige opleidingenportfolio waar nodig te herschikken en curricula af te stemmen op ontwikkelingen en behoeften in de arbeidsmarkt. Bureau Bedrijfscontacten filtert informatie over de arbeidsmarkt uit signalen van stagebedrijven, de Beroep-

penveldcommissies, netwerkbijeenkomsten, vakbeurzen en arbeidsmarktonderzoeken.

3.2 ONDERWIJSVERNIEUWING EN -ONTWIKKELING

In 2017 werd vanuit de onderwijsvisie van het Grafisch Lyceum Utrecht, die ontwikkeld is in 2015, verder gewerkt aan de onderwijsvernieuwing. Het onderwijs van de school berust op de drie pijlers: toekomstgericht, praktijkgericht en personsgericht:

- Wij leiden studenten op tot nieuwsgierige vakmensen voor de creatieve industrie, die weten hoe ze zich ook na hun opleiding kunnen blijven ontwikkelen;
- We stemmen ons onderwijs af op de praktijk en willen het maximale uit onze studenten halen om ze zo goed mogelijk voor te bereiden op hun latere loopbaan;
- Wij hechten waarde aan een cultuur waarin docenten op basis van gelijkwaardigheid samenwerken met hun studenten en elkaar. We richten ons op de leerbehoefte, leerstijl en het leertempo van studenten staan centraal.

Bij ieder team zijn in het schooljaar 2016-2017 projecten ingezet om het onderwijsconcept te implementeren. Per team is bepaald voor welk thema het meeste aandacht nodig is. De thema's zijn: ont-

wikkelingsgericht beoordelen, samenwerkend leren, actueel onderwijs, samenhang in programma en differentiëren. Er is ondersteuning voor de projecten gekomen door de kwaliteitsgelden in te zetten. De projecten variëren van het ontwikkelen van Rubrics voor projectonderwijs, het uitschrijven van werknemersvaardigheden tot het implementeren van projectweken en integraal onderwijs in 'fabrieken'.

In een apart onderzoek is gekeken naar onderwijsvernieuwing binnen het Grafisch Lyceum Utrecht. Daarmee is in kaart gebracht welke projecten nu al lopen, die bijdragen aan de genoemde thema's. Stichting CINOP heeft de school hiermee geholpen. De uitkomst was een rapport met aanbevelingen voor de organisatie. Deze aanbevelingen zijn vertaald naar een werkwijze die de resultaatgerichtheid bij vernieuwingsprojecten moet vergroten. Deze werkwijze heet 'systeemaanpak kwaliteitsverbetering' en biedt teams een instrument om heldere afspraken te maken over ontwikkelopdrachten en de voortgang daarvan te monitoren. De systeemaanpak zal vanaf schooljaar 2018-2019 ingezet worden.

Keuzedelen – de voortgang

Bij de invoering van IHKS heeft het Grafisch Lyceum Utrecht gekozen voor een gecontroleerde aanpak. In 2017 heeft de school bij de opleiding Mediamanagement diverse keuzedelen aangeboden maar voor de meeste opleidingen werd alleen het keuzedeel ondernemend gedrag (niveau 2-3 of niveau 4) aangeboden.

Aan het einde van het schooljaar 2016-2017 is bij nagenoeg alle eerstejaars het examen afgenomen. In 2017-2018 is het aantal keuzedelen dat gelijktijdig aangeboden wordt sterk uitgebreid. Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft kaders rondom de examinering van keuzedelen bepaald en de teams ondersteuning geboden bij de ontwikkeling ervan.

Het Grafisch Lyceum Utrecht is samen met andere scholen actief geweest in de ontwikkeling van keuzedelen. In 2017 is een bijeenkomst georganiseerd waarbij docenten die eenzelfde keuzedeel aanbieden ervaringen konden uitwisselen over het onderwijs en examen. De uitwisseling tussen de vakscholen SintLucas, Grafisch Lyceum Rotterdam en Mediacollege Amsterdam verloopt goed. We hebben een centraal overzicht van de keuzedelen die bij iedere school aangeboden worden met daarbij de contactpersonen.

Vernieuwd studentenplatform

De ELO, de elektronische leeromgeving is in 2017 verder uitgebouwd. Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft een overeenkomst met softwarebedrijf Finalist waarin de verzoeken van docenten voor verbetering makkelijk kunnen worden doorgezet. Het gebruikersgemak voor student en docent is daarmee vergroot. Er is een procedure voor het archiveren van lesmateriaal ontwikkeld die per 2018 ingaat. Ieder team heeft een docent die officieel een rol heeft ten aanzien van de ELO. Zij monitoren de vulling en denken mee over

de toepassingsmogelijkheden. In 2017 is de basis gelegd voor een programma van eisen voor het zogenoemde inleverloket, de functionaliteit waarmee studenten gemaakt werk kunnen inleveren bij de docent.

Beschikbare kennis nog slimmer inzetten

De onderzoeksgroep GLU Link heeft in 2017 een studieochtend georganiseerd rondom het thema doorstroom VMBO-MBO-HBO. Er is voor iedere onderzoeksdocent een taak binnen het team, voor GLU-brede taken en binnen de groep GLU Link.

Excellentie

In 2017 is een werkgroep gestart die zich bezighoudt met excellentie. Voor studenten die dat willen en kunnen, organiseert de school in 2018 een extra programma dat kan bestaan uit workshops, werken voor een externe opdrachtgever en uitwisselingen met buitenlandse studenten.

3.3 BEROEPSPRAKTIJKVORMING

De link met het bedrijfsleven is een belangrijke voorwaarde bij alle opleidingen van het Grafisch Lyceum Utrecht. Bureau Bedrijfscontacten (BBC) brengt deze ambitie dagelijks in de praktijk door te zorgen voor de juiste match tussen student en stagebedrijf. Maar ook door de contacten met de vele leerbedrijven te onderhouden.

In 2017 sloot het BBC ongeveer 1.100 stagecontracten af. De medewerkers zijn

erin geslaagd om voor alle studenten een geschikte stageplaats te vinden. Enkel vonden hun plek bij de twee eigen leerbedrijven van de school: StudioS2B en S2B Discover!

Verbeterplan BPV

In juli 2017 is de rapportage opgeleverd van de behaalde resultaten die in het door de overheid in 2016 verplichte 'Verbeterplan voor de Beroepspraktijkvorming' zijn benoemd. Eén van de resultaten was dat de tevredenheid van de studenten van Game Artist en Gamedeveloper over de begeleiding van school was toegenomen. De behaalde resultaten zijn met een voldoende beoordeeld. Voor het meten van de resultaten is gebruik gemaakt van dezelfde methode als bij de afname van de JOB-Monitor.

In 2017 had het Grafisch Lyceum Utrecht twee bijeenkomsten met ervaren stagebegeleiders en -coördinatoren van de vakschool Nimeto en MBO Utrecht. In het kader van collegiale consultatie besteedden de scholen aandacht aan twee thema's uit het verbeterplan: begeleiding en programma. Naast het delen van ervaringen over stages zijn er ook praktijkcases besproken met het doel hiervan te leren en te komen tot verbeteracties.

Eén van de acties uit het verbeterplan BPV was een training voor stagebegeleiders. Hiervoor is de al bestaande training 'Stagebegeleider in gesprek' gestart in 2016 en met twee sessies in 2017 vervolgd. In totaal zijn er 28 medewerkers (stagebegeleiders) getraind.

In het kader van de drie thema's van het verbeterplan BPV: begeleiding, programma en matching is er ook deelgenomen aan een serie netwerkbijeenkomsten bij de MBO Academie in Ede. Het doel was te leren van elkaar en feedback te geven aan de beoordelaars van de verbeterplannen over de dagelijkse praktijk met betrekking tot stages.

3.4 EXAMINERING

Afgelopen jaar heeft de Onderwijsinspectie stelselonderzoek uitgevoerd naar drie opleidingen van het Grafisch Lyceum Utrecht: Mediamanagement (crebonr. 25199 - 95400) - Gamedeveloper (crebonr. 25188 - 95312) - Allround DTP'er (crebonr. 25197 - 95705). Naast het onderwijs is ook de examinering onderdeel geweest van het onderzoek.

Alle drie opleidingen hebben een voldoende beoordeling gekregen voor alle onderliggende standaarden van het kwaliteitsgebied Examinering en diplomering. De inspectie heeft ontwikkelpunten per team geformuleerd, die de Examencommissie heeft overgenomen in het ontwikkelplan en waar verbeter- en ontwikkelpunten aan zijn toegevoegd, die verkregen zijn uit monitoring, tevredenheidsonderzoeken en/of uit de evaluaties van de teams om een beeld te krijgen van de kwaliteit van de examinering.

Om ervoor te zorgen dat de exameninstrumenten op orde zijn, de examenprocessen

in control zijn en de professionaliteit op orde is, is een van de instrumenten 'het kwartaalgesprek examinering', dat het lid College van Bestuur met examinering in haar portefeuille voert met een teamleider en examenleider van een of meerdere opleidingen in aanwezigheid van de voorzitter van de examencommissie en de beleidsmedewerker kwaliteitszorg, die tevens lid is van de examencommissie. Deze laatste zorgt voor de borging van de afspraken.

In 2017 moet de examencommissie een oordeel per opleiding geven over de kwaliteit van de examinering en dit oordeel publiceren in het geïntegreerd jaarverslag. Er wordt onderzoek gedaan naar een digitaal instrument, die de examencommissie ondersteunt in haar oordeelsvorming. Naar aanleiding van de wetswijziging inzake aanscherping van de eisen met betrekking tot examencommissies in het middelbaar beroepsonderwijs is in 2017 nagedacht hoe de scheiding tussen borgen en zorgen het beste vormgegeven kan worden. Er zijn interne dialoogrondes georganiseerd om te inventariseren hoe de examinering kwalitatief nog beter georganiseerd kan worden. De intentie is om komend jaar de examenorganisatie nieuw vorm te geven. Dit betekent dat rollen, taken en verantwoordelijkheden geëxpliciteerd, het organogram van de examenorganisatie en het Handboek Examinering hierop aangepast, moeten worden.

3.5 STUDENTBEGELEIDING

In 2017 is het pakket voor lessen Studieloopbaanbegeleiding (SLB) verbeterd door een GLU-brede werkgroep onder leiding van een docente. De opdracht voor deze werkgroep was zowel de lescyclus optimaal op elkaar af te stemmen, als ook te borgen dat er een aantrekkelijk lespakket is voor docenten waarmee we onze verplichtingen voor Loopbaan en Burgerschap kunnen verantwoorden.

Dit jaar hebben we het Handboek Studentbegeleiding afgerond. Onder begeleiding van een externe zijn bestaande procedures verfijnd, aangevuld en geactualiseerd. De SAC adviseurs zijn meer focus gaan leggen op de ondersteuning van het hele team in plaats van alleen de docent SAC. Door middel van periodieke gesprekken tussen SAC adviseur, Docenten SAC en teamleider wordt bepaald welke onderwerpen het meeste aandacht nodig hebben. De SAC adviseurs ondersteunen de deskundigheid van de docenten. De leergang Studieloopbaanbegeleiding die de GLU-Academy in 2017 verzorgde, draagt daar aan bij. Daarnaast is vanuit de GLU Academy dit jaar de PIT (lezingen over Pedagogiek die inspireren en toepasbaar zijn) lezingenreeks geïntroduceerd.

De pilot Jeugdteam, waarin het Grafisch Lyceum Utrecht sinds 2013 participeert, liep in 2017 door. De school neemt hieraan deel om de student hulp te kunnen bieden bij vragen over privéaangelegenheden en/of maatschappelijke of financiële problemen. De begeleiders worden geleverd door de gemeente. Zij hebben een werkplek bij de school en zijn op vaste

momenten aanwezig. Studenten met een doorverwijzing van de docent SAC kunnen hier dan terecht. Het aantal studenten dat in 2017 begeleiding van het jeugdteam heeft gehad is nagenoeg vergelijkbaar met het jaar ervoor.

De jeugdarts is in 2017 wel ingezet ondanks de weggefallen subsidie. Er blijkt overlap tussen de rol van de jeugdarts en het jeugdteam. De school heeft aandacht besteed aan de inzet van de jeugdarts en geëvalueerd hoe hier mee verder te gaan.

3.6 INTAKEPROCEDURE EN TOEGANKELIJKHEID

Sinds augustus 2017 is het toelatingsrecht van kracht. Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft een procedure ontwikkeld die voldoet aan de wet. Daarvoor is een grote aanpassing gedaan in de eerdere werkwijze. De nieuwe werkwijze is tot stand gekomen in overleg met de intakekers en teamleiders. Uiteindelijk beoogt de nieuwe aanmeldprocedure een soepele doorstroom voor studenten die zich aanmelden met een welkome ontvangst.

In de nieuwe opzet ligt de nadruk in de aanmeldprocedure op het ondersteunen van de student bij het kiezen van de juiste opleiding. Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft ervoor gekozen geen nadere eisen te stellen, hoewel dat voor de opleiding Mediadeveloper wel mogelijk zou zijn. Er is een centraal intakemoment 'de studie-

keuzecheck' waar de potentiële studenten allemaal tegelijk aankomen. Ze nemen werk mee en kiezen zelf de opdracht die ze willen laten zien. Bij de studiekeuzecheck zijn ook student-intakers aanwezig. Als een student een ondersteuningsvraag heeft, dan vindt vóór de studiekeuzecheck een gesprek plaats waar de ouders bij aanwezig zijn. Ook tijdens de studiekeuzecheck zijn ouders welkom, er is een aparte voorlichting voor hen. Om de aanmeldprocedure goed onder de aandacht te brengen heeft de coördinerend docent workshops verzorgd en zijn er teamvoorlichtingen geweest. De studenten die meewerken aan de intake hebben een training gehad. De school evalueert de reacties van de potentiële studenten en docenten.

Proces bij zorgleerlingen

Zodra blijkt dat bij studenten behoefte is aan ondersteuning (zorgleerlingen), vindt een gesprek met de docent SAC van het betreffende opleidingsteam plaats. Zo wordt achterhaald wat precies de ondersteuningsbehoefte is en wat de school daarin kan betekenen. Denk aan extra ondersteuning bij een gedragsstoornis. Er is naar aanleiding van het inspectiebezoek nieuwe aandacht voor het opmaken van modelovereenkomsten gekomen.

Schoolboeken in bruikleen

Om de studiekosten hanteerbaar te houden en zo de toegankelijkheid te verhogen, is besloten leermiddelen in bruikleen te geven. Sinds 2016 worden daarom

i.s.m. boekhandel Van Dijk schoolboeken kosteloos in bruikleen gegeven. In 2017 is dit herhaald. Doordat de boeken worden hergebruikt, is meteen een duurzame oplossing gevonden.

3.8 TERUGDRINGEN VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

Het onderwerp verzuim staat standaard op de agenda van de kwartaaloverleggen tussen het College van Bestuur en de teamleiders. Zo zijn meerdere partijen actief betrokken bij het monitoren van verzuim en dat werpt zijn vruchten af.

Voor het schooljaar 2016 – 2017 mocht het percentage voortijdige schoolverlaters niet hoger zijn dan 2,75% voor de niveau 4-opleidingen en 3,6% voor de niveau 3-opleidingen. Voor studenten van niveau 2 lag dit percentage op 9,5%. Door de actieve houding voldeed de school aan deze normen. Het vsv-percentage voor niveau 4 was 2,02%, voor niveau 3 was dat 2,20% en voor niveau 2 9,09%.

In het kader van het verzuimprotocol is er sprake van een nauwe samenwerking met de gemeente Utrecht om studenten die willen uitstromen te helpen over te stappen naar een vervolgopleiding. Dankzij de samenwerking worden acties op tijd in gang gezet. Op regionaal niveau onderzoekt het Grafisch Lyceum Utrecht of een betere samenwerking met de verschillende partijen opgezet kan worden.

Intern is het verzuim- en vsv-protocol nog verder aangescherpt. Alle klassen hebben voorlichting gekregen over de gevolgen van verzuim en de informatievoorziening om verzuim te monitoren is nog verder verbeterd. Ook het optimaliseren van de studentbegeleiding binnen de teams is effectief gebleken in het tegengaan van vsv. De docent SAC biedt ondersteuning aan de slb'er en zijn groep en kan sneller signaleren en daardoor de juiste ondersteuning bieden, waardoor uitval kan worden voorkomen.

In het schooljaar 2016-2017 hebben 43 studenten deelgenomen aan het heroriëntatietraject. 81% hiervan is doorgestroomd naar een andere opleiding binnen of buiten het Grafisch Lyceum Utrecht of naar werk.

3.8 STUDENTENTEVREDENHEID

Met de ambitie een excellente opleider voor de creatieve sector te zijn, is studenttevredenheid een belangrijke graadmeter. Om de tevredenheid te meten, worden de verbeterpunten opgehaald via klassenvertegenwoordigersgesprekken, evaluaties van projecten, lessen, trainingen en cursussen en één keer in de twee jaar via de JOB-monitor. Uit de interne tevredenheidsmetingen blijkt dat studenten tevreden zijn.

De JOB-monitor wordt wederom in 2018 door de JongerenOrganisatie Beroepsonderwijs georganiseerd. Uit de resultaten

moet blijken waar en in welke mate de school zich heeft verbeterd ten aanzien van de gevraagde onderwerpen. De resultaten van deze enquête zullen we via internet delen.

Top-opleidingen

Alle media- en ICT-opleidingen mogen zich, volgens de Keuzegids MBO 2018, die in december 2017 verscheen, een jaar lang 'Top-opleiding' noemen. Hiermee hebben we maar liefst acht top-opleidingen in huis. De mediaopleidingen zijn Mediamanagement en marketing, Grafische Vormgeving, Animatie en audiovisuele vormgeving, Game Artist, Crossmedia en Webdesign. De ICT-opleidingen zijn Mediadeveloper en Gamedeveloper. De beoordeling is mede gebaseerd op de resultaten van de JOB-monitor uit 2016. Daarom heeft de gids geen beoordeling van de dit jaar gestarte opleiding Communicatie en Marketing. Opgeteld volgt bijna 90 procent van de GLU-studenten een top-opleiding.

In de ranglijst Beste Vakscholen staan wij op een goede plek aan de bovenkant van het midden. Van onze collega creatieve vakscholen hoeven we alleen Cipab en Sint Lucas voor te laten gaan.

3.9 BEROEPSKOLOM

Het Grafisch Lyceum Utrecht onderhoudt de contacten met toeleverende vmbo-scholen. In het bijzonder de scholen die zich profileren als vooropleider voor creatieve mbo-opleidingen en organiseert

voor docenten of scholieren workshops en speciale voorlichtingen.

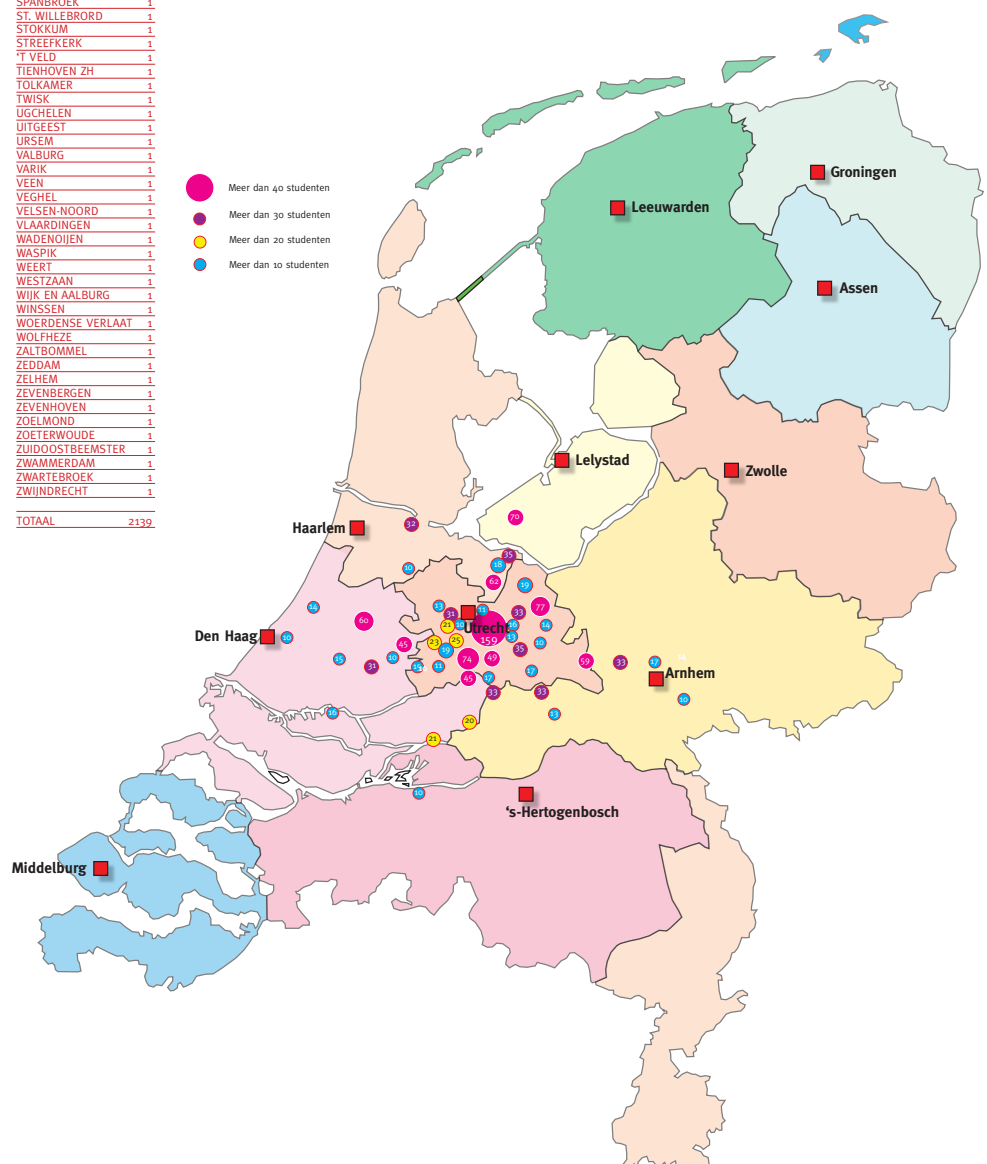
Op bestuurlijk niveau is er ook contact met de hbo-instellingen in de regio. Met elkaar is gekeken naar de mogelijkheden om samen te werken, van elkaar te leren en kennis uit te wisselen. De samenwerking wordt voortgezet in verschillende vormen zodat de doorstroom geoptimaliseerd kan worden. Met de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht (HKU) is samengewerkt bij de totstandkoming van de AD-opleiding.

3.10 ONDERWIJS IN CIJFERS

UTRECHT	159	HARDERWIJK	4	ZUTPHEN	2	OOSTERLAND	1
AMERSFOORT	77	HUISSEN	4	AALTEN	1	OOSTZAAN	1
NIJEUWEGEIN	74	KAMERIK	4	AERDT	1	OPHEUSDEN	1
ALMERE	70	LEXMOND	4	ALMELO	1	OPIJNEN	1
HILVERSUM	62	MAARN	4	ALPHEN GLD	1	OUDEKERK A/D AMSTEL	1
ALPHEN AAN DEN RIJN	60	MADE	4	AMERICA	1	RAAMSDONK	1
VEENENDAAL	59	MOORDRECHT	4	AMMERSTOL	1	RIJNSBURG	1
HOUTEN	49	RENKUM	4	AMMERZODEN	1	RIJSSEN	1
IJSSELSTEIN	45	RIJSWIJK (NB)	4	ANDIJK	1	ROELOFARENDSEVEEN	1
WOERDEN	45	ROSMALEN	4	ANKEVEEN	1	RUMPT	1
HUIZEN	35	SLIEDRECHT	4	ASCH	1	SCHALKWIJK	1
ZEIST	35	ZAANDAM	4	BAARLO	1	SCHELLUINEN	1
CULEMBORG	33	ARCOUDE	3	BABBERICH	1	SCHINDEL	1
EDE	33	ALMKERK	3	BENTHUIZEN	1	'S-GRAVELAND	1
SOEST	33	AUSTERLITZ	3	BERGAMBACHT	1	'S-HEERENBERG	1
WIJK BIJ DUURSTEDEN	33	BEEK	3	BERGSCHENHOEK	1	SOMEREN	1
AMSTERDAM	32	BENSCHOP	3	BERKEL EN RODENRIJS	1	SPANBROEK	1
GOUDA	31	BEUSICHEM	3	BERKENWOUDE	1	ST. WILLEBRORD	1
MAARSSSEN	31	BOSCH EN DUIN	3	BEVERWIJK	1	STOKKUM	1
DE MEERN	25	DEN BOSCH	3	BRAKEL	1	STREEFKERK	1
VLEUTEN	25	DOORN	3	BUURMALSEN	1	'T VELO	1
HARMELLEN	23	GIJSSBURG	3	COLMSCHATE	1	TIENHOVEN ZH	1
BUSSUM	21	HANK	3	DE GLIND	1	TOLKAMER	1
GORINCHEM	21	HAZERSWOEDE-DORP	3	DE HOEF	1	TWISK	1
MONTFOORT	19	HEERHUGOWAARD	3	DE LIER	1	UGCHELEN	1
ARNHEM	17	KATWIJK	3	DEIL	1	UITGEEST	1
DRIEBERGEN-RIJSENBURG	17	LEIMUIDEN	3	DEN BURG	1	URSEM	1
VIANEN	17	LIJNDEN	3	DEN HELDER	1	VALBURG	1
BAARN	16	LISSE	3	DODENWAARD	1	VARIK	1
ROTTERDAM	16	LOENEN AAN DE VECHT	3	DOETINCHEM	1	VEEN	1
LEERDAM	15	LOPIKERKAPEL	3	DREUMEL	1	VEGHEL	1
ZOETERMEER	15	MAARTENSDIJK	3	DRIEL	1	VELSEN-NOORD	1
LEIDEN	14	NAARDEN	3	DUIVENDRECHT	1	VLAARDINGEN	1
LEUSDEN	14	NIJEUWENDIJK NB	3	DUSSEN	1	WADENOIJEN	1
BILTHOVEN	13	NOORDDELOOS	3	EDERVEEN	1	WASPIK	1
HOOGLAND	13	ODIJK	3	EGMOND-BINNEN	1	WEERT	1
TIEL	13	REELWIJK	3	ELST	1	WESTZAAN	1
SCHOONHOVEN	11	RENSWOUDE	3	ENKHUIZEN	1	WIJK EN AALBURG	1
VINKEVEEN	11	SLEEUWIJK	3	ENSCHDEDE	1	WINSSEN	1
BODEGRAVEN	10	VELP	3	ETTEN-LEUR	1	WOERDENSE VERLAAT	1
BREUKELEN	10	WOUBRUGGE	3	GAMEREN	1	WOLFHEZE	1
DUIVEN	10	ZEVENAAR	3	GELDROP	1	ZALTBOMMEL	1
RAAMSDONKSVEER	10	AALSMEEER	2	GENDEREN	1	ZEDDAM	1
'S-GRAVENHAGE	10	AARLANDERVEEN	2	GOUDERAK	1	ZELHEM	1
WOUDENBERG	10	ALKMAAR	2	GRAVE	1	ZEVENBERGEN	1
BARNVELD	9	AMEIDE	2	GRIJPSKERKE	1	ZEVENHOVEN	1
BLARICUM	9	ANDEL	2	GROENLO	1	ZOELMOND	1
DE BILT	9	ASPEREN	2	GROESSEN	1	ZOETERWOUDE	1
NIJKERK GLD	9	BENNEKOM	2	HAGESTEIN	1	ZUIDOOSTBEEMSTER	1
APELDOORN	8	BRANDWIJK	2	HEELSUM	1	ZWAMMERDAM	1
HOOFDDORP	8	CASTRICUM	2	HEEMSTEDEN	1	ZWARTBROEK	1
KOCKENGEM	8	COTHEM	2	HEERENWAARDEN	1	ZWIJNDRECHT	1
MIDDELDRECHT	8	DIDAM	2	HENDRIK-IDO-AMBACHT	1		
NIJMEGEN	8	DIEMEN	2	HENGEL OV	1		
OUDEWATER	8	DOORNENBURG	2	HERPEN	1		
TER AAR	8	DRUTEN	2	HEUKELUM	1		
WILNIS	8	ELST UT	2	HILLEGOM	1		
LEERSUM	7	ENSPIJK	2	HOEK VAN HOLLAND	1		
NIJEUWKOOP	7	GEERTRUJNDENBERG	2	HOMMERTS	1		
OOSTERHOUT	7	GIJESBEEK	2	HOOGBLOKLAND	1		
RHENEN	7	GROOT AMMERS	2	HOOGVLIET ROTTERDAM	1		
SCHERPENZEELE	7	HAFFTEN	2	HORST	1		
'S-HERTOGENBOSCH	7	HAASTRECHT	2	HURWENEN	1		
TILBURG	7	HATTEN	2	IJMUJEN	1		
VOORTHUIZEN	7	HEILOO	2	INGEN	1		
WADDINXVEEN	7	HEKENDORP	2	JAARSVELD	1		
WEESP	7	HERWINEN	2	KAPEL AVEZAATH	1		
AMSTELVEEN	6	HOGLANDERVEEN	2	KERK-AVEZAATH	1		
BOSKOOP	6	HOORN	2	KERKDRIEL	1		
BLINSCHOTEN-SPAKENBURG	6	HUIS TER HEIDE	2	KILDER	1		
DEN DOLDER	6	KOOTWIJKEBROEK	2	KOOG AAN DE ZAAAN	1		
EEMNES	6	KOUDEKERK AAN DEN RIJN	2	KRONENBERG	1		
ERMELO	6	KRIMPEN AAN DEN IJSSEL	2	LANGRAAF	1		
HAARLEM	6	KROMMENIE	2	LANDSMEER	1		
HARDINXVELD-GIESSENDAM	6	LANGERAAR	2	LANGBROEK	1		
LAREN	6	MAARSSBERGEN	2	LEIDSCHEENDAM	1		
LELYSTAD	6	METEREN	2	LEIDSCHEVEEN	1		
LINSCHOTEN	6	NIJEUWERBURG A/D RIJN	2	LEKKERKERK	1		
LOOSDRECHT	6	NIJEUWERKERK A/D IJSSEL	2	LENT	1		
WOUDRICHEM	6	NIJEUWPOORT	2	LOENERSLOOT	1		
BEESD	5	NIJKERKERVEEN	2	LUNTEREN	1		
CAPPELLE AAN DEN IJSSEL	5	NUNSPET	2	MAARSSSENBOEK	1		
EINDHOVEN	5	OOSTERBEEK	2	MAASTRICHT	1		
HAZERSWOUDE-RIJNDIJK	5	PURMEREND	2	MALDEN	1		
HOEVELAKEN	5	PUTTEN	2	MAURIK	1		
KORTENHOEF	5	RIJSWIJK GLD	2	MEERKERK	1		
LEIDERDORP	5	ROERMOND	2	MILSBEEK	1		
LOPIK	5	ROSSUM	2	MONNICKENDAM	1		
PAPENDRECHT	5	SCHIEDAM	2	MONSTER	1		
SOESTERBERG	5	SPIJKENISSE	2	MUIDERBERG	1		
WAGeningen	5	STOLWIJK	2	NEDERHORST DEN BERG	1		
ZEEWOLDE	5	UITHOORN	2	NIJEUW LOOSDRECHT	1		
ZEGVELD	5	VOORBURG	2	NIJEUWLAND	1		
AMERONGEN	4	VOORSCHOTEN	2	NIJEUW-LEKKERLAND	1		
ARKEL	4	VUREN	2	NOORDEN	1		
BENEDEN-LEEUWEN	4	WAARDENBURG	2	NOORD-SCHARWOUDE	1		
BREDA	4	WEHL	2	NOORDWIJKEHOUT	1		
BUNNIK	4	WERKENDAM	2	NUENEN	1		
DALEM	4	WIJCHEN	2	OB DAM	1		
GELDERMALSEN	4	WOGNUM	2	OEGSTGEEST	1		
				TOTAAL	2139		

Het Grafisch Lyceum Utrecht leidt studenten op voor creatieve en technische beroepen op het gebied van media, vormgeving en communicatie. Op 1 oktober 2017 telde de school volgens de definitieve en bekostigde telling in totaal 2.139 studenten.

Bij het vaststellen van de gewenste instroom voor iedere opleiding kijkt de school goed naar het arbeidsmarktperspectief en de zekerheid dat de school de student op termijn een stageplek kan bieden.

Door samenwerking met de toeleverende scholen en een goede reputatie is er veel belangstelling voor de opleidingen.

AANTAL STUDENTEN PER OPLEIDING

AANTAL STUDENTEN PER OPLEIDING								
Opleiding:	Aantal studenten:	2017		2016		2015		
		BOL	BBL	BOL	BBL	BOL	BBL	
NIVEAU 2: BASISBEROEPSBEOEFENAAR								
Medewerker Creatieve Productie		90		91		82		
Medewerker dtp								
Basisedewerker Printmedia			6		15		22	
NIVEAU 3: VAKFUNCTIONARIS								
Dtp'er Allround Dtp-'er		93		103		141		
Digitaal Drukker			7					
Drukker			1		4		3	
Nabewerker							1	
NIVEAU 4: MIDDENKADER / SPECIALIST								
Mediamanagement en Marketing		219		192		143		
Communicatie en Marketing		13						
Medewerker Marketing en Communicatie		2		29		44		
Applicatie- en Mediaontwikkeling – Mediadeveloper		93		77		76		
Applicatie- en Mediaontwikkeling – Gamedeveloper		105		106		83		
Mediavormgever – Animatie/audiovisuele vormgeving		321		276		255		
Mediavormgever – Grafische vormgeving		720		768		836		
Mediavormgever – Interactieve vormgeving/Webdesign		186		212		219		
Mediavormgever – Game Artist		168		153		146		
Mediavormgever – Crossmedia		115		47				
Totaal								
Totaal		2.125	14	2.054	19	2.025	26	
								Totaal 01-10-2017 2.139
								Totaal 01-10-2016 2.073
								Totaal 01-10-2015 2.051
								Totaal 01-10-2014 2.065
								Totaal 01-10-2013 1.993
								Totaal 01-10-2012 1.977
								Totaal 01-10-2011 1.878
								Totaal 01-10-2010 1.963

GEDIPLOMEERDEN				
Crebo		2017	2016	2015
NIVEAU 2: BASISBEROEPSBEOEFENAAR				
95707	Medewerker dtp	39	29	33
95717	Basismedewerker Printmedia		7	5
NIVEAU 3: VAKFUNCTIONARIS				
95705	Allround Dtp'er	44	74	41
95718	Digitaal Drukker			1
95719	Drukker	4	3	6
95720	Nabewerker		1	
NIVEAU 4: MIDDENKADERFUNCTIONARIS/SPECIALIST				
95400	Mediamanagement – Ordermanager Creatieve Industrie	38	39	33
90413	Mediavormgever – Grafische vormgeving	186	208	178
90414	Mediavormgever – Interactieve vormgeving	54	53	43
90411	Mediavormgever – Animatie / AV-vormgeving	50	47	41
93220	Gaming – Game Artist	31	29	32
95312	Applicatie en mediaontwikkeling – Gamedeveloper	19	15	14
95313	Applicatie en mediaontwikkeling – Mediadeveloper	17	14	25
90532	Medewerker Marketing en Communicatie	27	15	24
Totaal		509	535	505

Indicatoren	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	
JAARRESULTAAT								
Grafisch Lyceum Utrecht	76,1%	73,9%	74,7%	72,5%	63,4%	72,8%	64,2%	Het jaarresultaat is het percentage gediplomeerde studenten binnen de uitstroom en de gediplomeerde doorstroom.
Vergelijkingsgroep Vakscholen	74,3%	74,3%	75,7%	74,4%	69,7%	67,4%	63,0%	
DIPLOMARESULTAAT								
Grafisch Lyceum Utrecht	75,4%	73,4%	75%	72,3%	62,4%	72,1%	63,8%	Het diploma-resultaat is het percentage gediplomeerden binnen de instellingsverlaters.
Vergelijkingsgroep Vakscholen	73,9%	73,3%	75%	73,4%	68,3%	66,1%	62,0%	
AANTAL VSV'ER								
Grafisch Lyceum Utrecht	2,4%	2,7%	3,0%	2,9%	4,4%	3,5%	5,2%	Aantal nieuwe voortijdige schoolverlaters als percentage van het totaal aantal studenten.
Vergelijkingsgroep Vakscholen	3,6%	3,5%	3,7%	3,8%	4,3%	5,0%	5,6%	

HOOFDSTUK 4 | PERSONEEL

4.1 BELEIDSONTWIKKELINGEN

Het visiedocument 'Personeel en Organisatie' is de rode draad voor het werk van de afdeling P&O. De visie is gekoppeld aan het Strategisch Beleidsplan en de onderwijsvisie. Drie kernbegrippen staan centraal in deze visie: toekomstgericht, praktijkgericht en persoonsgericht. Dit zijn eveneens centrale begrippen uit de visie op onderwijs. Professionalisering is een terugkerend thema voor de komende jaren omdat dit bijdraagt aan het behalen van de doelen van het Strategisch Beleidsplan van de school. Om dit te concretiseren is een activiteitenlijst gemaakt. Hierin staat wat de school en de afdeling P&O in het bijzonder gaan doen om dit te realiseren.

Ontwikkeling

In 2017 is een aantal zaken opgepakt en afgerond, waaronder de ontwikkeling van een nieuw competentieboek, een apart boek behorend bij het functieboek. De nieuwe bekwaamheidseisen voor docenten hebben hier ook een plek gekregen. Ook in 2017 is het functieboek geüpdatet. Dit is en blijft een voortdurend proces. De in 2016 geïntroduceerde nieuwe gesprekscyclus gericht op ontwikkelen en professionaliseren, is in het verslagjaar geëvalueerd. Dit heeft resulteert in een jaarlijks taak-/ontwikkelgesprek.

De afdeling P&O heeft een start gemaakt met het digitaliseren van de HR-werkprocessen. De activiteiten die nu plaatsvinden hebben te maken met digitale registratie en dossiers. Fasegewijs zullen de activiteiten in de komende jaren worden uitgebreid.

Het eind 2016 gestarte Management Development-programma voor leidinggevendenden heeft in 2017 een goed vervolg gekregen. De speerpunten in dit programma betreffen onderwerpen op het gebied van leidinggeven en samenwerken.

In 2017 heeft het Grafisch Lyceum Utrecht alle gegevens die nodig zijn om het lerarenregister tot stand te laten komen aangeleverd aan DUO. In het register worden bevoegdheid en bekwaamheid van docenten opgenomen. Het register zal in digitale vorm uitkomen, zodat de informatie ook makkelijk gekoppeld kan worden aan andere systemen. Bij de totstandkoming maakt de school gebruik van de adviezen vanuit de MBO Raad.

In 2017 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de aanstaande Algemene Verordening Gegevensbescherming, zoals deze in mei 2018 ingevoerd wordt. Onderzocht zijn diverse verwerkersovereenkomsten die moeten worden afgesloten met toeleverende bedrijven op het gebied van salarisadministratie en verzuimpreventie.

Om het verzuimbeleid een nog betere invulling te geven is in 2017 onderzocht welke arbodienst hierbij kan ondersteunen. In 2018 zal dit nader uitgewerkt worden. Ook in 2017 zijn acties ondernomen om tegemoet te komen aan de wens om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek te kunnen geven binnen de school.

Net als in 2016 is ook in 2017 de zogenoemde cafetariaregeling aangeboden. Medewerkers kunnen belast loon ruilen voor onbelast loon: dit betekent dat de medewerker één keer per drie jaar voor een bepaald bedrag bijvoorbeeld een mobiele telefoon, laptop, fiets of fotocamera kan aanschaffen.

Het medewerkerstevredenheidsonderzoek, dat nu medewerkersonderzoek heet, omdat het meer meet dan alleen de tevredenheid, geeft inzicht in de thema's die spelen in de organisatie en in het team. In het najaar van 2018 wordt het onderzoek opnieuw uitgevoerd.

Blijvend leren

In de professionaliseringsvisie van het Grafisch Lyceum Utrecht is deskundigheidsbevordering een belangrijk speerpunt. Gezamenlijk werkt de school aan een lerende organisatie. Het bijbehorende beleid richt zich op alle medewerkers en zij leveren zelf via teamontwikkelplannen input voor de concrete acties. Deze worden weer vertaald naar trainingen en opleidingen die worden aangeboden via de GLU Academy. In het verslagjaar is een nieuw concept-professionaliseringsbeleid opgesteld.

Ook wordt blijvend gekeken naar werving en selectie, waarbij vooral toekomstgericht gekeken wordt: wat is in de toekomst nodig aan kennis en personen, passend binnen een team. Onderzocht wordt hoe we structureler Social Media hierbij kunnen gaan inzetten.

In 2017 is nagedacht over een vorm om nieuwe collega's te horen over hun werk bij de school. Hiertoe zullen in de nabije toekomst bijeenkomsten worden georganiseerd met het doel om ervaringen uit te wisselen en als school blijvend met elkaar in gesprek te zijn. De resultaten hiervan kunnen meegenomen worden in de besluitvorming en de sturing op thema's.

Het streven is onder andere om meer docenten op masterniveau aan te stellen. In het Kwaliteitsplan is hier een doelstelling van 20 procent aan gekoppeld. Die doelstelling zal in 2018 hoogstwaarschijnlijk worden behaald.

In 2017 beschikten 19 docenten over een mastertitel. Daarnaast volgen 12 collega's een masteropleiding. Ook volgt één docent een pre-master. Twee docenten zijn in het verslagjaar definitief aangesteld als docent LC na het behalen van het LB/LC-traject. Dat is het scholingstraject voor LB-docenten naar een aanstelling in loonschaal LC. In 2017 zijn wederom de Randstad-gelden toegekend die dit helpen te faciliteren. Deze gelden zijn er om de bijbehorende opleidingen te bekostigen en de opwaartse druk op te vangen van de personele lasten gekoppeld aan de mutaties van LB naar LC.

Eén medewerker volgde in 2017 de cursus Pedagogische Didactische Verklaring (PDV) en behaalde een diploma, acht medewerkers zijn aan dit anderhalf jaar durende traject begonnen. Deze cursus werd aangeboden door de GLU Academy.

Om de combinatie tussen werken en leren voor de betreffende docenten zo makkelijk mogelijk te maken, is in het verslagjaar een nieuwe regeling studieverlof vastgesteld. Het Grafisch Lyceum Utrecht probeert een studie te faciliteren en te stimuleren.

GLU Academy

In de GLU Academy zijn activiteiten en instrumenten die bijdragen aan verdere professionalisering ondergebracht. Daarmee ook de permanente educatie. De GLU Academy valt onder de afdeling Onderwijsontwikkeling en -ondersteuning. Op basis van inventarisaties met de teamleiders en diensthooften is een opleidingsaanbod vastgesteld. Dit jaar heeft de school deze gepresenteerd in een jaarprogramma. Er zijn in 2017 ruim 150 medewerkers geschoold. Bij de jaarafsluiting is middels een button zichtbaar gemaakt hoeveel mensen deelnemen aan de cursussen en trainingen van de GLU Academy. Ook zijn er in 2017 meer eigen docenten die collega's scholen, bijvoorbeeld in professioneel Nederlands, Indesign of filmen met je Iphone. Er zijn twee zelf ontwikkelde trainingen die erkend zijn door het lerarenregister (de PIT lezingen en Professioneel Nederlands).

Studiedagen en de waardering

Ter bevordering van de deskundigheid en de kennisdeling organiseert het Grafisch Lyceum Utrecht jaarlijks studiedagen. In 2017 waren dit vier in totaal.

4.2 PERSONEEL IN CIJFERS

Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft op 31 december 2017 213 medewerkers in dienst. Samen zijn zij goed voor 173,1 fte's. In vergelijking met voorgaande jaar is het aantal nagenoeg hetzelfde gebleven.

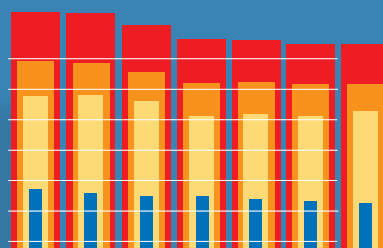
Het verzuimpercentage is ten opzichte van 2017 gestegen als gevolg van langdurige ziekte.

2017 2016 2015 2014 2013 2012 2011

1. Aantal medewerkers over de laatste jaren:

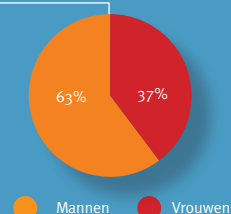
	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal	213	212	202	191	190	187	188
Fte's	173,1	174,7	165,2	155,7	156,2	154,4	154,6
OP*	144	145	140	129	130	128	132
OBP	69	67	62	62	60	59	56

*Bij het OP zijn onderwijsassistenten en instructeurs meegeteld.

2. Medewerkers verhouding M/V

	Aantal 2017	2017 in fte	2017 in %	2016 in %	2015 in %
Vrouwen:	87	64,6 fte	37%	38%	38%
Mannen:	126	108,5 fte	63%	62%	62%
Totaal:	213	173,1 fte			

3. Mobiliteit

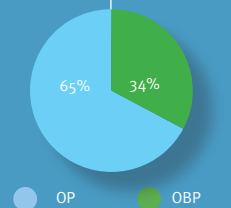
	Aantal 2017	2017 in fte	OP*	OBP	aantal 2016	aantal 2015
In dienst:	17	10,8 fte	5,9	4,9	22	21
Uit dienst:	17	11,7 fte	7,1	4,6	12	10

*Bij het OP zijn onderwijsassistenten en instructeurs meegeteld.

4. Verhouding OBP/OP*

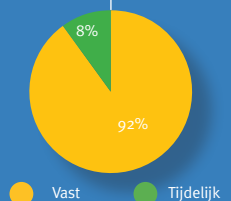
	Aantal 2017	2017 in fte	2017 in %	2016 in %	2015 in %
OBP:	69	59,8 fte	35%	34%	32%
OP*:	144	113,3 fte	65%	66%	68%

*Bij het OP zijn onderwijsassistenten en instructeurs meegeteld.

5. Verhouding vast en tijdelijk personeel

	Aantal 2017	2017 in fte	2017 in %	2016 in %	2015 in %
Vast:	192	159,0 fte	92%	90%	90%
Tijdelijk:	21	14,1 fte	8%	10%	10%

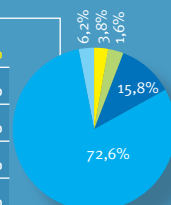

PERSONEEL IN CIJFERS

6. Verdeling onderwijsfuncties:

	Aantal 2017	in fte	2017 in %	2016 in %	2015 in %	2014 in %	2013 in %
● Onderwijsassistenten:	5	4,3 fte	3,8%	4%	3%	2%	2%
● Instructeurs (A+B):	2	1,8 fte	1,6%	2%	2%	2%	2%
● Docenten LB:	26	17,9 fte	15,8%	18%	16%	13%	11%
● Docenten LC:	103	82,3 fte	72,6%	71%	73%	77%	82%
● Docenten LD:	8	7 fte	6,2%	6%	6%	7%	3%

7. Verzuimpercentage

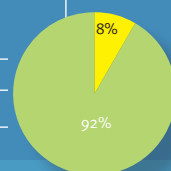
	2017	2016	2015	2014	2013
Totaal gemiddeld:	4,77%	4,17%	3,56%	5,83%	4,12%
Tot en met 7 dagen:	0,65%	0,74%	0,65%	0,67%	0,75%
8 tot en met 42 dagen:	0,49%	0,57%	0,55%	0,48%	0,60%
Meer dan 43 dagen:	3,63%	2,86%	2,36%	4,68%	2,77%

8. Leeftijdsoopbouw

	2017	2016	2015	2014
60+	34	29	30	24
55-59 jaar	31	34	34	31
50-54 jaar	29	23	23	28
45-49 jaar	33	32	27	27
40-44 jaar	32	32	29	26
35-39 jaar	30	30	30	23
30-34 jaar	14	18	20	25
25-29 jaar	8	10	6	7
20-24 jaar	2	4	3	0
Totaal	213	212	20	191
Gemiddelde leeftijd	47,46	46,46	46,92	46,67

9. Verhouding managers/medewerkers

	Aantal 2017	2017 in fte	2017 in %	2016 in %	2015 in %
Managers: ●	14	13,8 fte	8%	9%	9%
Medewerkers: ●	199	159,3 fte	92%	91%	91%

10. Deelname BAPO

	Aantal 2017	2017 in fte	2016 in fte	2015 in fte
Vrouwen:	15	2,40 fte	1,76 fte	1,74 fte
Mannen:	19	1,66 fte	2,32 fte	2,28 fte
Totaal:	34	4,06 fte	4,08 fte	4,02 fte

HOOFDSTUK 5 | BEDRIJFSVOERING EN ONDERSTEUNING

5.1 BEDRIJFSVOERING

De bedrijfsvoering van het Grafisch Lyceum Utrecht is gericht op het ontzorgen, ondersteunen en faciliteren van het onderwijs. Een verdere stroomlijning en het op elkaar afstemmen van alle processen is belangrijk om deze soepel te laten verlopen.

5.2 HUISVESTING EN FACILITAIRE ZAKEN

Het Grafisch Lyceum Utrecht deelt de hoofdlocatie aan de Vondellaan met vmbo-school X11 Media en Vormgeving en werkt op het gebied van huisvesting samen in een vereniging van eigenaren. Daarnaast beschikt het Grafisch Lyceum Utrecht over een externe gehuurde locatie.

In 2016 is gestart met het Huisvestingsplan 2020 (HV2020) waarin de renovatie van de Vondellaan een groot onderdeel is. In 2017 is gestart met de eerste van drie renovatiefases, de 1e verdieping van de A-vleugel is volledig gerenoveerd. Daarnaast is in dit project de gevel van het Atrium vervangen en de toegang tot het dak ARBO technisch verantwoord gemaakt. In de zomervakantie van 2017 is de renovatie uitgevoerd en tijdig afgerond. Naast de renovatie van het gebouw is ook het meubilair van de leslokalen en de gerenoveerde verdieping vervangen.

Om het huisvestingsplan HV2020 uit te voeren, te begeleiden en het leveren van meubilair mogelijk te maken zijn diverse aanbestedingen gehouden. Er is een Europese aanbesteding uitgevoerd voor het komen tot een overeenkomst voor het leveren van meubilair, voor het uitvoeren

van de bouwbegeleiding en het volledige renovatieproject zijn twee afzonderlijke Nationale aanbestedingen uitgevoerd.

5.3 ICT

De afdeling ICT heeft in 2017 de repro- en printvoorzieningen, de docenten laptops en daarnaast alle presentatiemiddelen aan de Vondellaan vervangen. Aan deze drie vervangingen zijn drie Europese aanbestedingen vooraf gegaan. De leveringen en implementaties hebben rond de zomer van 2017 plaatsgevonden. Voor de presentatiemiddelen is het Grafisch Lyceum Utrecht overgestapt van vaste projectoren naar verrijdbare TV touch-schermen van 86 inch met elektronische whiteboard-functie en audiovoorziening.

Voor de implementatie van IBP (Informatiebeveiliging & Privacy) is een volwassenheidscan van de dienst ICT gemaakt. Er is een start gemaakt met het implementeren van beleidsstukken op het onderwerp IBP en per mei 2017 is hiervoor een nieuw wachtwoordbeleid geïmplementeerd. Daarnaast is de volledige backupoplossing voor alle interne ICT datasystemen vernieuwd waarbij gekozen is deze backupomgeving redundant op twee externe plaatsen uit te voeren.

5.4 COMMUNICATIE EN VOORLICHTING

In 2017 nam het Grafisch Lyceum Utrecht deel aan 35 beroepen- en voorlichtingsmarkten van vo-scholen in de regio

Midden-Nederland. De school was aanwezig op twee grote opleidingsbeurzen in Utrecht en Almere en heeft daarnaast deelgenomen aan de oriëntatiedagen die Intergrid organiseert voor vmbo'ers in de regio Utrecht. Daarmee hoopt het Grafisch Lyceum Utrecht te bewerkstelligen dat een toekomstige student een goed beeld heeft van de opleiding waaraan hij of zij gaat beginnen en weet wat de school te bieden heeft. De open avond en de open dagen spelen daarin ook een cruciale rol.

In 2017 is een nieuwe koers ingeslagen voor het voorlichtingsmateriaal dat bij voorlichtingen en beurzen wordt gebruikt. Met een nieuwe presentatiewand ziet de stand er weer up-to-date uit. De presentatie die vertoond wordt is vernieuwd en er is een nieuwe promotiefilm gemaakt die een goed beeld van de school geeft. In het verslagjaar zijn plannen gemaakt voor een vernieuwing van de website en de opleidingsbrochure.

De afdeling communicatie spant zich in om een goed begrip met haar stakeholders te bewerkstelligen en waar nodig te verbeteren. Als belangrijkste stakeholdergroepen worden studenten, medewerkers en leerbedrijven gezien. Er zijn echter ook andere doelgroepen.

In het kader van Burendag op 25 september 2017 waren de omwonenden van het Grafisch Lyceum Utrecht uitgenodigd om een kijkje te komen nemen. Zij hebben in de zomer de verbouwingswerkzaamheden zien vorderen dus wilden we ze gelegenheid geven te komen kijken hoe mooi het is geworden. We mochten ongeveer 20 bezoekers verwelkomen voor een kopje koffie met een rondleiding.

HOOFDSTUK 6 | SAMENWERKING

6.1 SAMENWERKING MET HET BEDRIJFSLEVEN

Het Grafisch Lyceum Utrecht is trots op de nauwe samenwerking met het bedrijfsleven. Dit sluit aan bij de doelstelling om de verbinding met het bedrijfsleven te versterken. De samenwerking uit zich in de brede betrokkenheid van het bedrijfsleven bij beroepspraktijkvorming, beroepenveldcommissies, examinering, gastcolleges en projecten.

Samenwerking overheid

Op lokaal niveau is er in 2017 deelgenomen aan en input geleverd voor bijeenkomsten van de Provincie Utrecht en de Economic Board Utrecht. Aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt stonden op de agenda's van deze bijeenkomsten.

Een aantal medewerkers van het Grafisch Lyceum Utrecht heeft deelgenomen aan een door de MBO-Raad georganiseerde Platformdag Passend Onderwijs met als thema 'Kwetsbare jongeren naar stage en de arbeidsmarkt'. In vele workshops werden ervaringen uitgewisseld en projecten gepresenteerd rondom het thema.

6.2 BEROEPENVELDCOMMISSIES

Alle opleidingsteams van het Grafisch Lyceum Utrecht hebben een beroepenveldcommissie. Daarin nemen tenminste drie professionals uit het beroepenveld zitting. Tenminste twee keer per jaar komen deze commissies samen met docenten, de betreffende teamleider en de stage-

coördinator. De leden worden onder meer betrokken bij:

- Examinering
- Gastcolleges
- Aansluiting curriculum op beroepspraktijk

De link met het beroepenveld draagt ook bij aan kennisuitwisseling. Teams toetsen de actualiteit van hun opleiding door bedrijven waar de professionals werkzaam zijn te bezoeken.

6.3 INTERNATIONALISERING

Tijdens het verslagjaar liepen zestien studenten stage in het buitenland. De stages vinden vooral plaats in Barcelona - Spanje, vanwege bestaande relaties met bedrijven in die stad maar ook in Portugal, Indonesië, Curaçao, en voor het eerst in Ierland en Turkije liepen studenten stage.

De meerwaarde van buitenlandstages uit zich vooral doordat het probleemoplossend vermogen van studenten wordt aangesproken. In een andere cultuur je weg vinden, vraagt een flexibele instelling en oplossingsgericht werken.

Samen met de vakscholen SintLucas en Cibap heeft het Grafisch Lyceum Utrecht in 2015 een consortium opgericht voor de Erasmus+ subsidies om meer internationale docenten – en studentenstages te realiseren. Deze zijn onder studenten van de drie scholen verdeeld.

Dit consortium is gecontinueerd in 2017 en heeft geresulteerd in een nieuwe aanvraag voor Erasmus+ subsidies. Het

consortium heeft ook als doel om kennis en ervaring te delen, het internationale netwerk uit te breiden en ideeën aan te leveren voor projecten met partners in het buitenland.

Het Grafisch Lyceum Utrecht bezocht de jaarlijkse conferentie van EGIN in Wenen. EGIN is een internationaal netwerk voor professionals in de media en creatieve industrie. In 2017 vond de thema-conferentie van EGIN plaats in Gent (België).

Vanuit de opleiding Gaming is de samenwerking met het Falu Frigymnasium in Falun, Zweden gecontinueerd. Studenten van beide scholen maakten samen een game over het Model UN-evenement in maart van het verslagjaar. Een selecte groep van zes studenten en twee docenten waren daarbij namens het Grafisch Lyceum Utrecht aanwezig.

Het Hoofd Bedrijfscontacten is in de rol van coördinator internationalisering lid van de werkgroep Internationalisering van de MBO-raad. Deze werkgroep deelt ervaringen over projecten en stages in internationaal verband. Daarnaast wordt dit platform ook benut om informatie uit te wisselen over internationalisering en te reageren op relevante zaken die door de Europese Commissie worden bedacht.

6.4 COLLEGASCHOLEN EN ANDERE PARTIJEN

Gedurende het jaar werkt het Grafisch Lyceum Utrecht samen met collega-scholen en andere partijen. Met mbo-scholen in de regio worden afspraken gemaakt over het opleidingsportfolio en met collega-scholen wordt door middel van collegiale consultatie kennis gedeeld en uitgewisseld over de aanpak en verbeteringen van niet alleen het onderwijs en de examinering, maar ook bijvoorbeeld over het Verbeterplan BPV.

Vmbo-school X11 Media en Vormgeving is medebewoner van het gebouw aan de Vondellaan. Met X11 en met vmbo-school College de Brink uit Laren heeft het Grafisch Lyceum Utrecht afspraken gemaakt over een warme overdracht en een soepele doorstroom. Samen met X11 organiseerde de school de open dagen in 2017.

Met de hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) is een samenwerkingsverband, waar opleidingen onderzoeken hoe de (inhoudelijke) aansluiting zo optimaal mogelijk gemaakt kan worden.

Onder de naam M5 hebben de grafimedia-scholen contact over de kwaliteitsborging en voeren zij op vraag onderling audits uit. Jaarlijks komen zij drie keer samen. Daarnaast is er een bijeenkomst voor vakscholen, die jaarlijks op een andere onderwijsinstelling georganiseerd wordt om te kijken hoe we van elkaar kunnen leren en hoe de vakscholen elkaar kunnen versterken.

HOOFDSTUK 7 | FINANCIËN

7.1 TREASURY

In januari 2017 is het treasurystatuut opnieuw opgesteld, mede naar aanleiding van de aanvullende wetgeving in het kader van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Het statuut is op 3 april 2017 getekend door de voorzitter van de Raad van Toezicht en de voorzitter van het College van Bestuur. Dat statuut geeft onder meer aan dat het beleggen van gelden risicoloos dient te geschieden. Daarom worden de liquide middelen op een vrij opneembare spaarrekening aangehouden.

Voor de financiering van een deel van de langlopende lening is op 1-4-2008 een derivaat in de vorm van een Rente Swap afgesloten om het renterisico zoveel mogelijk te beperken door toepassing van hedge-accounting.

De negatieve marktwaarde op 31-12-2017 bedraagt € -16.629 (v.j. € -52.663). De Rente Swap is voor 100% effectief en loopt tot 1 april 2018.

In de maand april 2018 is voor de lening een variabele rente gehanteerd. Per 1 mei 2018 geldt een vaste rente van 2,55% voor een periode van 5 jaar.

7.2 FINANCIEEL BELEID GEDURENDE HET VERSLAGJAAR

Bij de samenstelling en de realisatie van de begroting voor 2017 vormden de doelstellingen van de Kwaliteitsafspraken en de thema's van het Strategisch Beleidsplan 2014-2018 de leidraad. De centrale speerpunten daarvan bleven onveranderd: verbetering van de onderwijskwaliteit, verhoging van het rendement en versterking van de professionaliteit.

Op het gebied van de personele lasten investeerde het Grafisch Lyceum Utrecht substantieel in de verdere versterking van de onderwijskwaliteit. Er werd concreet tijd en geld gestoken in de verdere verbetering van de examinering en de professionalisering van het middenkader en docenten. Ook voor het herontwerp van de curricula in het kader van de herziening van de kwalificatiestructuur is geld beschikbaar gemaakt. De school heeft geïnvesteerd in het onderdeel excellentie van de kwaliteitsafspraken en de verdere ontwikkeling van ICT in het onderwijs. De extra rijksbijdrage in het kader van de MBO-brede kwaliteitsafspraken zijn hiervoor aangewend.

Naast bovenstaande investeringen is er in 2017 geïnvesteerd in de kwaliteit van de onderwijshuisvesting. Op basis van het huisvestingsproject HV2020 vindt er over een periode van twee jaar een totale investering van bijna 3 miljoen plaats. In 2017 is fase 1 binnen de afgesproken financiële kaders gerealiseerd, fase 2 en 3 worden in de zomer van 2018 uitgevoerd.

7.2 FINANCIËN OP BALANSDATUM

De totale activa stijgt met circa € 432.000 en dat wordt globaal verklaard door de toename van de materiële vaste activa en de afname van de liquide middelen. De toename van de materiële vaste activa bedraagt bijna 2 miljoen euro. Hiervan heeft 1,8 miljoen euro betrekking op het realiseren van Fase 1 van het project HV2020. De totale kosten liggen overigens € 354.000 hoger; genoemd bedrag is onttrokken van de voorziening groot onderhoud. De investering in roerende zaken bedraagt bijna 1,4 miljoen euro. Hiervan heeft € 729.000 betrekking op ICT, de investering van nieuw meubilair bedraagt € 628.000. De genoemde investeringen hebben tot een afname van de liquide middelen geleid met een bedrag van bijna 1,4 miljoen euro.

Aan de passivazijde is het resultaat van € 649.876 toegevoegd aan het eigen vermogen. Daarnaast is de post voorzieningen gedaald met € 162.000 en is op de langlopende lening de jaarlijkse aflossing van € 161.848 afgeboekt. Tot slot laten de kortlopende schulden een toename zien van € 106.000. De totale stijging van de passivazijde van € 432.000 is hiermee verklaard.

De solvabiliteit is t.o.v. 2016 met 2% gestegen namelijk van 72,5% naar 74,5%. Het MBO-sectorgemiddelde bedraagt 54,9%. De liquiditeitsfactor is gedaald van 4,1 naar 3,3; hier kent het sectorgemiddelde een factor van 1,6. De sectorgemiddelden zijn afgeleid van de Benchmark MBO 2017 (cijfers 2016). Samenvattend kan worden geconcludeerd dat de financiële positie van het Grafisch Lyceum Utrecht uitstekend is te noemen.

HOOFDSTUK 8 | CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

Het is gebruikelijk om in het jaarverslag een continuïteitsparagraaf op te nemen. Doel van de paragraaf is inzicht te geven in de belangrijkste ontwikkelingen in het verslagjaar en de drie daarop volgende jaren. Hierbij passeren de belangrijkste kengetallen de revue, volgen we de ontwikkeling van de meerjarenbegroting, beschrijven we de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem en bespreken we de belangrijkste risico's en onzekerheden.

In december 2017 heeft de Raad van Toezicht de meerjarenbegroting 2018–2021 goedgekeurd. De meerjarenbegroting 2018–2021 staat niet op zichzelf maar vormt een onderdeel van de totale planning & control cyclus van de organisatie. De basis van de begroting wordt gevormd door het Strategisch Beleidsplan 2014–2018 van het Grafisch Lyceum Utrecht. In dit beleidsplan zijn de richting en de doelen van onze organisatie beschreven. De financiële begroting vormt het

financiële kader waarbinnen deze doelen gerealiseerd moeten worden. Het begrotingsproces is een continu proces van meerjarenbegrotingen opstellen, periodiek de financiële voortgang volgen middels diverse rapportages, nieuwe inzichten opnemen en dit alles vertalen in de nieuwe meerjarenbegroting. Risico's waar in de begroting geen rekening mee is gehouden, zijn in een aparte risicoparagraaf opgenomen. Ook de risicoparagraaf is in dit jaarverslag terug te vinden.

A. GEGEVENSSET

A1. KENGETALLEN

Kengetallen per 31 december.

Personele bezetting in fte.

CvB en Secretariaat	
Control, Kwaliteitszorg & Examenbureau	
Ondernemersraad en vertrouwenspersoon	
Diensten	
Onderwijsorganisatie	
Onderwijsuitvoering & Examencommissie	
Contractonderwijs	
Totaal bezetting in fte	

2016	2017		2018	2019	2020
realisatie fte	begroting fte	realisatie fte	raming komende jaren fte		
2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
1,0	1,0	3,0	4,0	4,0	4,0
0,7	0,7	0,9	1,0	1,0	1,0
26,8	27,3	26,9	28,0	29,0	29,0
22,2	22,2	22,0	21,5	21,5	21,5
122,7	122,9	118,7	125,8	127,8	127,8
0,1	0,05	-	-	-	-
176,2	176,9	174,1	183,0	186,0	186,0

Aantal studenten per 1 oktober

	2016	2017		2018	2019	2020
	realisatie	begroting	realisatie	raming komende jaren		
BOL	2.054	2.075	2.125	2.195	2.200	2.200
BBL	18	20	14	20	20	20
Totaal	2.072	2.095	2.139	2.215	2.220	2.220

Indien de raming van het aantal studenten per 1-10-2-18 lager uitvalt, zal de groei tot een aantal van 2.220 studenten in de jaren 2019 en 2020 worden gerealiseerd. Ultimo 2019 wordt een stabiele personele formatie verwacht.

A2.A MEERJAREN BALANS 2016 – 2020

Activa op 31 december (bedragen x € 1.000)

	2016 realisatie	2017 begroting realisatie	2018 raming komende jaren	2019	2020
Vaste activa					
immateriële vaste activa	120	149	162	100	100
materiële en financiële vaste activa	8.406	9.386	10.213	12.093	11.936
Totaal vaste activa	8.526	9.535	10.375	13.029	12.036
Vlottende activa					
voorraden en vorderingen	589	595	562	600	600
liquide middelen	7.970	7.334	6.581	4.543	4.900
Totaal vlottende activa	8.560	7.929	7.143	4.384	5.500
Totaal activa	17.086	17.463	17.518	17.413	17.536

Passiva op 31 december (bedragen x € 1.000)

	2016 realisatie	2017 begroting realisatie	2018 raming komende jaren	2019	2020
Eigen vermogen					
Algemene reserve normatief (publiek)	12.346	13.155	12.999	13.369	13.578
Privaat vermogen	48	42	45	45	45
Totaal eigen vermogen	12.394	13.197	13.044	13.414	13.623
Voorzieningen	977	613	815	400	430
Langlopende schulden	1.645	1.484	1.484	1.322	1.160
Kortlopende schulden	2.070	2.170	2.175	2.200	2.200
Totaal passiva	17.086	17.463	17.518	17.413	17.536

Financiële kengetallen

	2016 realisatie	2017 begroting realisatie	2018 raming komende jaren	2019	2020
Solvabiliteit Eigen Vermogen	72,5%	75,6%	74,5%	77,4%	78,2%
Landelijk gemiddelde	54,9%				78,9%
Liquiditeit (Current Ratio)	4,1	3,7	3,3	2,0	2,5
Landelijk gemiddelde	1,6				

Het landelijk gemiddelde is overgenomen uit de rapportage van de financiële benchmark MBO die in september 2017 door de MBO-Raad i.s.m. PWC is opgesteld.

A2.B MEERJARENBEGROTING 2016 – 2020

(alle bedragen x 1.000 euro)

	2016 realisatie	2017 begroting	2017 realisatie	2018 raming komende jaren	2019 raming komende jaren	2020 raming komende jaren
Baten						
Rijksbijdragen OCW	19.260	18.947	19.657	20.404	21.162	21.617
Overige overheidsbijdragen	106	80	139	180	100	75
Contractonderwijs	49	11	10	-	-	-
Overige baten	325	345	396	325	330	330
Totaal baten	19.740	19.383	20.202	20.909	21.592	22.022
Lasten						
Personeelslasten	14.296	13.766	14.102	14.853	15.614	15.930
Afschrijvingen	1.250	1.381	1.482	1.595	1.614	1.659
Huisvestingslasten	1.869	1.787	1.819	1.860	1.897	1.935
Overige lasten	2.083	2.074	2.087	2.175	2.218	2.263
Totaal lasten	19.497	19.008	19.489	20.483	21.343	21.787
Saldo lasten en baten	243	375	713	425	249	235
Saldo financiële lasten en baten	-56	-50	-63	-55	-40	-20
Resultaat	187	325	650	370	209	215

Financiële kengetallen	2016 realisatie	2017 begroting	2017 realisatie	2018 raming komende jaren	2019 raming komende jaren	2020 raming komende jaren
Rentabiliteit (resultaat / totaal baten)	0,9%	1,7%	3,2%	1,8%	1,0%	1,0%
Landelijk gemiddelde	1,1%					

Het landelijk gemiddelde is overgenomen uit de rapportage van de financiële benchmark MBO die in september 2017 door de MBO-Raad i.s.m. PWC is opgesteld.

TOELICHTING OP DE CIJFERS VAN DE MEERJAREN BALANS EN BEGROTING.

Balans

Aan de activazijde van de balans op 31 december van het verslagjaar is een toename van de materiele vaste activa te zien. Deze toename wordt veroorzaakt door enerzijds de investering in 2017 van € 1,8 miljoen in het kader van het huisvestingsproject HV 2020. Anderzijds is een investering € 0,7 miljoen gerealiseerd ter vervanging van ICT-apparatuur en € 0,6 miljoen voor de vervanging van meubilair.

In het jaar 2018 is voor hetzelfde huisvestingsproject rekening gehouden met een additionele investering in de huisvesting van € 3 miljoen. Hiervan wordt € 0,6 miljoen gedekt uit de voorziening Groot Onderhoud. Ook zal in 2018 circa € 1 miljoen worden geïnvesteerd in apparatuur en meubilair.

Voor het jaar 2019 is een investering inzake het huisvestingsproject in de cijfers opgenomen van € 1,7 miljoen. Voor de vervanging van apparatuur en vervanging is gerekend met een bedrag van € 0,75 miljoen. Een studie naar de voorgenomen bouwactiviteiten is gaande.

Het gevolg van bovengenoemde investeringen is dat de liquide middelen voor de jaren 2018 en 2019 zullen afnemen om vervolgens in het jaar 2020 weer te stijgen. De liquiditeitsfactor voor alle jaren komt op minimaal 2,0 te liggen.

Baten

In de meerjarenraming is de groei van de Rijksbijdragen vooral het gevolg van de voorgenomen (en deels gerealiseerde) groei van het aantal studenten. Op 1-10-2016 waren er 2.073 bekostigde studenten.

Per 1-10-2017 was dit aantal 2.139. Voor de jaren 2018 en later wordt een groei tot 2.220 studenten verwacht.

De opgenomen baten zijn volgens de vigerende systematiek berekend. Over het effect van de afschaffing van het Cascade-model valt op dit moment weinig te zeggen.

Lasten

In de meerjarenraming is rekening gehouden met een groei van de personeelsformatie. In 2017 is dit 174 fte en zal in 2018 groeien tot 183 fte. Daarna is er groei voorzien van nog eens 3 fte.

De toename van de afschrijvingslasten is het gevolg van de investeringen in huisvesting, apparatuur en meubilair zoals eerder toegelicht bij de balans hierboven.

De huisvestingslasten zijn voor de jaren 2019 en 2020 met 2% geïndexeerd.

Resultaat

In de Begroting 2018 is een resultaat voorzien van 1,8% van de totale baten. Voor de jaren 2019 en 2020 wordt gerekend op een resultaat van circa 1%. Gezien de huidige solvabiliteitspositie van het Grafisch Lyceum Utrecht is er geen enkele noodzaak de solvabiliteit verder te verhogen.

B. OVERIGE RAPPORTAGES

B1. Rapportage van het interne risicobeheersings en controlesysteem

Het Grafisch Lyceum Utrecht conformeert zich aan de branchecode “Goed bestuur in het MBO” en heeft een scheiding tussen bestuur en toezicht en scheiding tussen bestuur en management aangebracht. Het college van bestuur vormt het bevoegd gezag van het Grafisch Lyceum Utrecht. De raad van toezicht houdt toezicht op het college van bestuur. De taken, verantwoordelijkheden, inrichting en werkwijze van het college van bestuur zijn vastgelegd in de statuten, het bestuursreglement, het reglement raad van toezicht en de procuratieregeling.

De taken, verantwoordelijkheden, inrichting en werkwijze van de raad van toezicht zijn vastgelegd in de statuten en het reglement raad van toezicht.

We hebben een klachtenregeling. In deze klachtenregeling is een klachtenprocedure opgenomen. Deze procedure omvat klachten van verschillende aard: klachten over het onderwijs en de organisatie, de bezwaar- en beroepsprocedure examinering en klachten over een veilig schoolklimaat die bij de vertrouwenspersoon thuishoren. Ook beschikken we over een klokkenluidersregeling. Medezeggenschap is vormgegeven via een ondernemingsraad en een studentenraad. De regels die gelden voor verslaglegging worden daarbij in acht genomen. Het Grafisch Lyceum Utrecht voldoet hiermee aan alle eisen die in de branchecode “Goed bestuur in het MBO” aan een instelling stelt.

Ook in 2017 hebben er audits plaatsgevonden. Belangrijk onderdeel daarbij was het onderzoek naar de compleetheid en juistheid van dossiers met betrekking tot studenten en examinering. Deze compliance onderzoeken vormen een terugkerend onderdeel van controle en beheersing. Het college van bestuur van het Grafisch Lyceum Utrecht is van mening dat de samenhang tussen planvorming, controle en eventuele bijsturing is geborgd binnen het GLU. De werkprocessen op het gebied van controle en beheersing zijn efficiënt en effectief. In 2017 is de interne planning en control cyclus verder versterkt en daarmee is ook de sturing op de extra middelen en projecten geborgd.

Het landelijk gemiddelde is overgenomen uit de rapportage van de financiële benchmark MBO die in september 2017 door de MBO-Raad i.s.m. PWC is opgesteld.

B2. Risico's en onzekerheden

Op landelijk niveau is een overall stijging waarneembaar van het aantal studenten dat een opleiding volgt in het creatieve domein. Het Grafisch Lyceum Utrecht voert echter een realistische koers met betrekking tot het aantal jaarlijks op te leiden studenten, aangezien het Grafisch Lyceum Utrecht perspectief op werk en een zinvolle stageplaats belangrijk vindt. Bij te veel verdringing in de stagemarkt komt de diplomeerbaarheid fors onder druk te staan. Zonder stageplaats immers geen diploma. Het spreekt voor zich, dat het Grafisch Lyceum Utrecht zich conformeert aan wat is opgenomen in de regeling rond het "toelatingsrecht mbo".

In nauwe samenhang met de stijging van het aantal studenten onderkent het Grafisch Lyceum Utrecht een mogelijk probleem rond de huisvesting. Huisvesting met een onderwijsbestemming is een schaars goed in Utrecht. Het Grafisch Lyceum Utrecht moet zelf actief op zoek naar geschikte locaties. Dat kan op termijn een beperkende factor zijn met betrekking tot het aannemen van studenten.

Begin februari 2018 heeft minister Van Engelshoven een bestuursakkoord gesloten met de mbo-sector. Ze heeft met de mbo-scholen onder andere afgesproken dat de cascadebekostiging wordt afgeschaft. Hierdoor gaat het beschikbare budget voor de mbo-scholen op een andere wijze verdeeld worden, aangezien geen rekening meer wordt gehouden met de verblijfsduur in het mbo van een student. De overgang naar deze nieuwe situatie duurt drie jaar. Het is nog niet duidelijk of en in hoeverre het afschaffen van de cascadebekostiging voor het Grafisch Lyceum negatief uitpakt.

Een steeds groter deel van de bekostiging wordt variabel en / of prestatieafhankelijk en daarmee groeit de onzekerheid. Het proces om te komen tot een begroting wordt dientengevolge ook ingewikkelder voor het Grafisch Lyceum Utrecht. Om aan deze onzekerheid het hoofd te kunnen bieden heeft het Grafisch Lyceum Utrecht de flexibele formatieschil in de begroting 2017 en volgende jaren verder vergroot. Hiermee spelen we in op de groeiende volatiliteit van de bekostiging.

Naast het prestatieafhankelijke deel van de bekostiging is ook de onzekerheid (na 2020) rond de afzonderlijke bekostiging van de "salarismix" een potentieel risico. De hoogte van deze middelen is voor het Grafisch Lyceum Utrecht in begrotingsjaar 2018 circa € 551.000. Het beleid van het Grafisch Lyceum Utrecht is er mede op gericht de kwaliteit en inzetbaarheid van docenten te bevorderen door middel van functiemix. Als gevolg hiervan stromen docenten door naar Lc of Ld functies met de daarbij behorende hogere salarisschaal. De middelen hiervoor komen uit de "salarismix". Wanneer de afzonderlijke vergoeding hiervoor zou wegvallen, legt dat een druk op het resultaat van het Grafisch Lyceum Utrecht.

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan

De raad van toezicht heeft als taak toezicht te houden op het beleid van het college van bestuur en de algemene gang van zaken binnen het Grafisch Lyceum Utrecht. De raad van toezicht komt gemiddeld vijf keer per jaar bijeen. Het college van bestuur neemt deel aan de vergaderingen van de raad van toezicht. Tussen de vergaderingen vindt er ook overleg plaats tussen de voorzitter van de raad van toezicht en het college van bestuur. Dit overleg dient mede ter voorbereiding op de reguliere vergaderingen van de raad van toezicht.

Onderwerpen op de agenda in 2017 waren wederom de kwaliteit van het onderwijs, personele ontwikkelingen, de huisvesting, informatiebeveiliging en privacy en de financiële ontwikkelingen. De begroting

2018 inclusief het meerjarenperspectief is uitvoerig inhoudelijk aan de orde gekomen. Tevens heeft de raad van toezicht de jaarrekening 2016 goedgekeurd. Beschikbare rapportages op instellingsniveau, zoals de managementletter van de accountant en ook de financiële kwartaalrapportages zijn aan de orde geweest.

Het college van bestuur verstrekt de raad van toezicht de relevante landelijk beschikbare rapportages op het gebied van onderwijskwaliteit, –logistiek en bedrijfsvoering waaronder de Benchmark, de VSV rapportages en de keuzegids en

bespreekt in deze de relatieve positie van het Grafisch Lyceum Utrecht ten opzichte van andere MBO instellingen.

De raad van toezicht houdt toezicht op belangrijke beleidskeuzes van het college van bestuur op het gebied van huisvesting. De raad van toezicht is betrokken geweest bij de keuzes ten aanzien van de verbouwing aan de locatie Vondellaan. Deze verbouwing is medio 2017 gestart. In 2017 heeft het jaarlijkse gesprek met de OR plaatsgevonden. Op deze manier krijgt de raad een goed beeld van de dagelijkse praktijk binnen het GLU. De raad van toezicht is qua samenstelling ongewijzigd. Hiervan is tevens verslag gedaan in het geïntegreerd jaardocument.

COLOFON

Eindredactie:
Afdeling communicatie GLU

Grafische vormgeving:
Nico Dielen

Grafisch Lyceum Utrecht
Vondellaan 178, 3521 GH Utrecht

Postbus: 5066, 3502 JB Utrecht
Telefoon: 030 280 70 77
Fax: 030 280 70 71
e-mail: info@glu.nl
Internet: www.glu.nl
Twitter: @glu_student, @glu_stage
Facebook: /GrafischLyceumUtrecht

VERKLARENDE WOORDENLIJST

BBL	Beroeps begeleidende leerweg (werkend leren)
BOL	Beroeps opleidende leerweg (dagonderwijs met stages)
BPV	Beroepspraktijkvorming (stage)
BBC	Bureau BedrijfsContacten
CAO BVE	Collectieve arbeidsovereenkomst beroepsonderwijs en volwasseneneducatie
COE	Centraal Ontwikkelde Examens
CvB	College van Bestuur
DTP	Desk Top Publishing
GOC	Kenniscentrum beroepsonderwijs bedrijfsleven creatieve industrie
IHKS	Invoering Herziene Kwalificatiestructuur
JOB	Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs
LB, LC	Docentfuncties en salarisschalen volgens CAO BVE
LGF	LeerlingGebonden Financiering
OSC	Open StudieCentrum
OR	Ondernemingsraad
O&A	Afdeling Onderwijsorganisatie en –administratie
O&O	Afdeling Onderwijsontwikkeling en –ondersteuning
P&O	Afdeling personeel en organisatie
PDV	Pedagogisch-didactische vaardigheden
POP	Persoonlijk ontwikkelingsplan
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (leerplicht)
RvT	Raad van Toezicht
SAC	Studentbegeleiding, Advies en Coaching
SBB	Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
SLB	Studieloopbaanbegeleiding
TOA	Digitaal toetsstelsel voor de instellingsexamens
VSV	Voortijdig schoolverlaten

Jaarrekening 2017

Stichting Grafisch Lyceum Utrecht

Brinnummer: 23 KG

Deze Jaarrekening maakt onlosmakelijk deel uit van het Geïntegreerd Jaardocument 2017 dat u op onze website www.glu.nl kunt vinden.

In dat document is op pagina 1 t/m 35 niet alleen het volledige Bestuursverslag en de Continuïteitsparagraaf opgenomen maar worden er ook enkele belangrijke Indicatoren vermeld.

De Jaarrekening is op 22 mei 2018 goedgekeurd en vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Vondellaan 178, 3521 GH Utrecht

Postbus: 5066, 3502 JB Utrecht

KvK Utrecht: 30156443

Telefoon: 030 280 70 77

Fax: 030 280 70 71

E-mailadres: info@glu.nl

Internet: www.glu.nl

Inhoudsopgave

Jaarrekening

2.	Balans per 31 december 2017	38
3.	Staat van baten en lasten	39
4.	Kasstroomoverzicht over 2017	40
5.	Algemene toelichting en grondslagen	41
6.	Toelichting op de balans per 31 december 2017	46
7.	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	52
8.	Toelichting op de staat van baten en lasten	53
9.	Overzicht verbonden partijen	61
10.	Notitie Helderheid in de bekostiging	62

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	63
--	----

Bijlagen

1a.	Kerncijfers financiën	68
1b.	Begroting 2018	69
2.	Gebouwen en terreinen	70
3.	Salarislasten	71
4.	Contractonderwijs	72

JAARREKENING

2. BALANS PER 31 DECEMBER 2017 ¹⁾

6.1 Activa	31-12-2017	31-12-2016	6.2 Passiva	31-12-2017	31-12-2016
	€	€		€	€
<u>Vaste activa</u>					
6.1.1 <u>Immateriële vaste activa</u>			6.2.1 <u>Eigen vermogen</u>		
licenties en software	162.112	119.591	publiek vermogen	12.998.707	12.345.577
			privaat vermogen	45.042	48.296
6.1.2 <u>Materiële vaste activa</u>				13.043.749	12.393.873
gebouwen en terreinen	7.764.096	6.603.029			
automatiserings- en AV- apparatuur	1.199.355	953.186	6.2.2 <u>Voorzieningen</u>		
machines en overige apparatuur	218.531	241.836	personeel	360.900	366.872
meubilair en inrichting	1.025.922	598.950	groot onderhoud	453.799	610.049
overige bedrijfsmiddelen	4.624	9.312		814.699	976.922
inventaris en app. (totaal)	2.448.432	1.803.284			
Totaal materiële vaste activa	10.212.529	8.406.313	6.2.3 <u>Langlopende schulden</u>		
			langlopend deel		
6.1.3 <u>Financiële vaste activa</u>			geborgde lening	1.483.608	1.645.457
ministerie OC&W	1	1			
Totaal vaste activa	10.374.641	8.525.905			
			6.2.4 <u>Kortlopende schulden</u>		
<u>Vlottende activa</u>			salarissen, sociale		
6.1.4 <u>Voorraden</u>	37.427	47.008	lasten en belastingen	1.296.694	1.309.919
			crediteuren	306.634	355.861
6.1.5 <u>Vorderingen</u>			overige schulden en		
debiteuren	4.019	14.528	overlopende passiva	572.473	403.885
overige vorderingen	64.510	75.588		2.175.801	2.069.666
overlopende activa	456.219	452.401			
	524.748	542.517			
6.1.6 <u>Liquide middelen</u>	6.581.042	7.970.487			
Totaal vlottende activa	7.143.216	8.560.012			
Totaal activa	17.517.857	17.085.917	Totaal passiva	17.517.857	17.085.917

1) Na resultaatbestemming.

3. Staat van baten en lasten

	2017				2016	
	realisatie		begroting		realisatie	
	€	%	€	%	€	%
7.3 Baten						
7.3.1 Rijksbijdragen OCW	19.656.712	97,3%	18.947.000	97,8%	19.260.153	97,6%
7.3.2 Overige overheidsbijdragen	139.445	0,7%	80.000	0,4%	106.128	0,5%
7.3.3 Cursus- en Examengelden	82	0,0%	2.000	0,0%	-461	0,0%
7.3.4 Werk voor derden	9.900	0,0%	11.000	0,1%	49.122	0,2%
7.3.5 Overige baten	396.279	2,0%	343.000	1,8%	325.414	1,6%
Totaal baten	20.202.418	100,0%	19.383.000	100,0%	19.740.356	100,0%
<i>de baten zijn t.o.v. het vorig verslagjaar met 2,3% toegenomen</i>	102,3%		98,2%		100%	
7.4 Lasten						
7.4.1 Personele lasten	14.101.802	72,4%	13.766.000	72,4%	14.296.363	73,3%
7.4.2 Afschrijvingen	1.482.153	7,6%	1.381.000	7,3%	1.249.677	6,4%
7.4.3 Huisvestingslasten	1.818.645	9,3%	1.787.000	9,4%	1.868.658	9,6%
7.4.4 Overige materiële lasten	2.086.618	10,8%	2.074.000	10,9%	2.082.753	10,7%
Totaal lasten	19.489.218	100,0%	19.008.000	100,0%	19.497.451	100,0%
<i>de lasten zijn t.o.v. het vorig verslagjaar met 0,04% gedaald</i>	99,96%		97,5%		100%	
Saldo baten en lasten	713.200		375.000		242.905	
7.5 Financiële lasten en baten						
rentelasten geborgde leningen	64.490		71.000		71.737	
overige rentelasten	0		0		0	
rentebaten over liquide middelen	1.165		21.000		15.381	
Saldo financiële lasten en baten	-63.325		-50.000		-56.356	
Exploitatieresultaat						
Resultaat gewone bedrijfsvoering						
tevens totaal exploitatieresultaat	649.876		325.000		186.550	

4. Kasstroomoverzicht over 2017

toelichting	2017		2016	
	€	€	€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>				
Saldo baten en lasten		713.200		242.905
Aanpassingen voor:				
7.4.2 - afschrijvingen		1.482.153		1.249.677
6.2.2 - mutaties voorzieningen		-162.223		280.863
		1.319.931		1.530.540
Veranderingen in vlottende middelen:				
6.1.4 - voorraden		9.582		2.152
6.1.5 - vorderingen		17.770		133.939
6.2.4 - schulden		106.136		55.306
		133.487		191.397
Kasstroom uit bedrijfsoperaties:				
7.5 - ontvangen interest		1.165		15.381
7.5 - betaalde interest		-64.490		-71.737
		-63.325		-56.356
subtotaal operationeel	2.103.294		1.908.486	
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>				
6.1.1 investeringen immateriële vaste activa		130.500		33.167
6.1.2 investeringen materiële vaste activa		3.200.390		708.895
subtotaal investeringen	-3.330.890		-742.062	
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>				
6.2.3 Aflossing langlopende schulden		-161.848		-161.848
subtotaal financiering	-161.848		-161.848	
Mutatie liquide middelen	-1.389.445		1.004.576	
6.1.6 Beginstand liquide middelen		7.970.487		6.965.911
Mutatie liquide middelen		-1.389.445		1.004.576
6.1.6 Eindstand liquide middelen		6.581.042		7.970.487

5 Algemene toelichting en grondslagen

5.1 Vestigingsadres

De Stichting Grafisch Lyceum Utrecht (G.L.U.) is statutair gevestigd in de gemeente Utrecht aan de Vondellaan 178 te Utrecht. De Stichting is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 30156443.

5.2 Activiteiten

De activiteiten van de stichting bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van middelbaar beroepsonderwijs. Daarnaast biedt het G.L.U. (tot medio verslagjaar) cursussen aan voor volwassenen." (of contractonderwijs/volwassenenonderwijs).

5.3 Begripsbepalingen

Werkkapitaal

Het werkkapitaal wordt berekend door de kortlopende vorderingen en de liquide middelen te verminderen met de kortlopende schulden. De omvang van het werkkapitaal vormt een indicatie voor de liquiditeit.

Solvabiliteit

Dit is de mate waarin het G.L.U. in staat is haar schulden aan de vreemd vermogensverschaffers te voldoen. Dit wordt berekend door het totaal van het eigen vermogen te delen door het balanstotaal (x 100%).

Liquiditeit

Dit is de mate waarin het G.L.U. in staat is op korte termijn aan haar schulden te voldoen. Er worden twee liquiditeitsratio's gehanteerd. Het current ratio wordt bepaald door het totaal van de vlottende activa en de liquide middelen te delen door het totaal aan kortlopende schulden. Bij de bepaling van de quick ratio worden de voorraden buiten beschouwing gelaten.

Rentabiliteit eigen vermogen

Hieronder wordt verstaan het resultaat op ingezet eigen vermogen. De rentabiliteit wordt bepaald door het totale exploitatieresultaat te delen door het totale eigen vermogen (x 100%).

5.4 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Op basis van de Ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs is het voorgeschreven om Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), met in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen, als grondslag te hanteren. Dit jaarverslag voorziet daar in.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

5.5 Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. Er is geen sprake van financiële leasing.

5.6 Ter vergelijking opgenomen cijfers

De jaarrekening vergelijkt de realisatie 2017 met de realisatie 2016 en de begroting 2017. De begrotingscijfers zijn ontleend aan de meerjarenbegroting en zijn voorafgaand aan het jaar 2017 vastgesteld door het bestuur.

5.7 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Immateriële vaste activa

Dit betreft licenties en software die een looptijd hebben van langer dan 1 jaar. De aanschaf wordt geactiveerd en over een termijn van 2 of 3 jaar afgeschreven. Deze afschrijving wordt verantwoord bij de post afschrijvingen van de exploitatierekening.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschaffingswaarde, verminderd met de toegepaste lineaire afschrijvingen op basis van de verwachte economische levensduur. De activagrens voor apparatuur en inventaris bedraagt € 450 per artikel. Aanschaf van duurzaam meubilair wordt in principe altijd gewaardeerd, hier is dus eigenlijk geen activagrens van toepassing.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan het gebouw is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening is bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt. Uitsluitend noodzakelijk, terugkerend onderhoud voor de instandhouding van het pand wordt bekostigd vanuit de voorziening. Incidentele verbouwingen, aanpassingen of uitbreidingen van het pand worden geactiveerd op basis van bovenstaande grondslagen.

Verbouwingen

Deze worden alleen geactiveerd bij verbouwingen ten bedrage van minimaal € 45.000 per verbouwing.

Afschrijvingstermijnen gebouw

Delen van het pand die na oplevering in eigendom zijn verkregen, worden afgeschreven alsof zij op het moment van oplevering eigendom van de Stichting zijn geweest. De termijn is 30 jaar.

Overige Afschrijvingstermijnen

Verbouwingen vanaf € 45.000 worden over een periode van 10 tot 20 jaar afgeschreven, afhankelijk van de ingeschatte gebruiksduur. De afschrijvingstermijnen voor machines bedraagt 10 jaar, voor meubilair is dat 12 jaar. De investering van met name installaties t.b.v. de klimaatbeheersing zal in een periode van 20 jaar afgeschreven worden. Computers en audiovisuele apparatuur worden afgeschreven over een periode van 4 jaar.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele incourantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele oninbaarheid.

Overige vlottende activa

Overlopende projecten worden gewaardeerd op de daaraan per balansdatum bestede kosten op basis van uitgaafprijs verminderd met hiervoor ontvangen subsidies derden c.q. ter beschikking gestelde bedragen welke ten laste van de exploitatie zijn gebracht.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve normatief

Dit betreft het vrij besteedbare vermogen dat zowel juridisch als economisch eigendom is van het G.L.U. en niet gevormd is/wordt uit de derde geldstroom. De reserve valt onder de categorie publiek vermogen.

Algemene reserve contractonderwijs

Dit betreft het vermogen dat is verkregen uit de activiteiten van de derde geldstroom en valt per 1-1-2009 onder de categorie privaat vermogen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd tegen concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden opgenomen tegen hetzij de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, hetzij tegen de contante waarde van die uitgaven.

De volledige afwikkeling van de voorziening personeel zal na 3 jaar plaatsvinden.

Voor wat betreft de jubileumvoorziening geldt dat deze wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en het personeelsverloop.

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening groot onderhoud gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. Tot en met 2014 werd deze voorziening volledig gevormd bij de Vereniging van Eigenaren 'Het Gebouw'. Deze vereniging is primair verantwoordelijk voor het onderhoud van het gebouw van het G.L.U. en de middelbare school X11, deel uitmakend van de Stichting NUOVO. In 2015 is door het bestuur van genoemde vereniging, met instemming van beide leden, besloten om de voorziening voor groot onderhoud uitsluitend aan te houden voor het onderhoud van de gemeenschappelijke ruimtes. Het onderhoud van het 'eigen' gedeelte van het gebouw is om deze reden met ingang van 2015 middels een voorziening verantwoord bij het G.L.U. zelf.

Hedge accounting

Het G.L.U. past hedge-accounting toe voor de verantwoording van een rente SWAP op de langlopende lening. Op het moment van aangaan van een hedgerelatie, wordt dit door de stichting gedocumenteerd. De stichting stelt door middel van een test periodiek de effectiviteit van de hedgerelatie vast. Dit gebeurt door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie, of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie. Het hedge-instrument is tegen kostprijs hedge opgenomen.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Overlopende projecten

Hieronder zijn opgenomen de nog niet bestede bedragen van specifiek aan het G.L.U. toegewezen rijksmiddelen voor een bepaald doel.

5.8 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben (het zogenaamde toerekeningbeginsel).

Voorts worden baten en lasten toegerekend aan de soort exploitatie waarop ze betrekking hebben, te weten normatieve en geoormerkte exploitatie, alsmede de exploitatie ter zake van eigen taken.

Het resultaat uit gewone bedrijfsvoering wordt gevormd door het verschil tussen de baten en de lasten. Daarbij wordt het resultaat uit reguliere activiteiten als normatief beschouwd, terwijl het resultaat op het contractonderwijs als eigen taken wordt gedefinieerd.

Rijksbijdrage

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. Er is sprake van een toegezegde bijdragenregeling. Het ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. Het ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Huur

Voor de locatie op de Koningin Wilhelminalaan is een meerjarig huurcontract afgesloten. Een groot deel van de voor- en nadelen die aan eigendom verbonden zijn, komen hier derhalve niet voor.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5.9 Risicoparagraaf

Valutarisico

Het G.L.U. is uitsluitend werkzaam in Nederland en heeft dus geen significant valutarisico.

Prijsrisico en marktaandeel

Het G.L.U. loopt risico's ten aanzien van de rijksbijdrage voor deelnemersaantallen. De baten van het G.L.U. zijn in grote mate afhankelijk van de rijksbijdrage per deelnemer of diploma. Wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen tevens van invloed zijn op de aanvullende rijksbijdragen die het G.L.U. ontvangt.

Rente- en kasstroomrisico

Het G.L.U. loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder de liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden. Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Met betrekking tot langlopende, vastrentende schulden heeft de instelling een renteswap gecontracteerd, zodat zij variabele rente ontvangt en vaste rente betaalt.

Kredietrisico

Het G.L.U. heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het G.L.U. heeft geen significante concentraties van liquiditeitsrisico. Het G.L.U. heeft haar beleid omtrent liquiditeitsmanagement verwerkt in een treasurystatuut. Dat statuut is op 3 april 2017 zowel ondertekend door de voorzitter van de Raad van Toezicht als door de voorzitter van het College van Bestuur.

6. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

	€ Totaal
aanschafwaarde per 1 januari 2017	278.803
cumulatieve afschrijvingen t/m 2016	159.213
totaal boekwaarde per 1 januari 2017	119.591
investeringen boekjaar	130.500
desinvesteringen boekjaar	8.809
totaal aanschafwaarde per 31 december 2017	400.494
afschrijvingen boekjaar	87.979
cumulatieve afschrijvingen van de desinvesteringen	8.809
cumulatieve afschrijvingen t/m 2016	159.213
totaal boekwaarde per 31 december 2017	162.112

1.2.a Materiële vaste activa

(onroerende zaken)

<u>Materiële vaste activa</u>					
(onroerende zaken)		Totaal	Gebouw 3,33%	Terrein 0%	Geactiveerde gebouw- aanpassingen (5-10%)
	€	€	€	€	
aanschafwaarde per 1 januari 2017	12.694.419	9.187.322	934.787	2.572.310	
cumulatieve afschrijvingen t/m 2016	6.091.390	4.925.840	0	1.165.550	
totaal boekwaarde per 1 januari 2017	6.603.029	4.261.482	934.787	1.406.759	
investeringen boekjaar	1.814.461	0	0	1.814.461	
voortuitbetaalde investeringen volgend boekjaar	14.519	0	0	14.519	
desinvesteringen boekjaar	308.256	0	0	308.256	
totaal aanschafwaarde per 31 december 2017	14.215.143	9.187.322	934.787	4.093.034	
afschrijvingen boekjaar	667.913	403.816	0	264.097	
cumulatieve afschrijvingen van de desinvesteringen	308.256	0	0	308.256	
cumulatieve afschrijvingen t/m 2016	6.091.390	4.925.840	0	1.165.550	
totaal boekwaarde per 31 december 2017	7.764.096	3.857.666	934.787	2.971.643	

Een nadere specificatie van de gebouwen en terreinen is opgenomen in bijlage 2 op pagina 70.

1.2.b Materiële vaste activa

(roerende zaken)

afschrijvingspercentage

	Totaal	autom. en AV- apparatuur 25%	machines & overige apparatuur 10%	meubilair & inrichting 8,3%	overige bedrijfs- middelen 20%
€	€	€	€	€	€
aanschafwaarde per 1 januari 2017	5.256.084	2.892.830	921.560	1.418.254	23.440
cumulatieve afschrijvingen t/m 2016	3.452.800	1.939.643	679.724	819.305	14.127
totaal boekwaarde per 1 januari 2017	1.803.284	953.186	241.836	598.950	9.312
investeringen boekjaar	1.371.410	729.469	13.814	628.126	0
desinvesteringen boekjaar	996.280	357.765	0	638.515	0
totaal aanschafwaarde per 31 december 2017	5.631.214	3.264.534	935.375	1.407.866	23.440
afschrijvingen boekjaar	726.262	483.300	37.120	201.154	4.688
cumulatieve afschrijvingen van de desinvesteringen	996.280	357.765	0	638.515	0
cumulatieve afschrijvingen t/m 2016	3.452.800	1.939.643	679.724	819.305	14.127
totaal boekwaarde per 31 december 2017	2.448.432	1.199.355	218.531	1.025.922	4.624

1.2 Totaal materiële vaste activa van het Grafisch Lyceum Utrecht

	31 december 2017	31 december 2016
€	€	€
Totaal boekwaarde:	10.212.529	8.406.313

Op balansdatum zijn er geen indicaties van bijzondere waardeverminderingen van de verantwoorde vaste activa.

1.3 <u>Financiële vaste activa</u>	31 december	31 december
	2017	2016
	€	€
loonheffing en premie ABP juli 1991	1	1

Dit betreft een vordering uit hoofde van loonheffing en premie ABP per 1 juli 1991 op OC&W en wordt door het ministerie erkend maar slechts uitgekeerd indien de instelling wordt opgeheven. Er vindt geen vergoeding van rente plaats. De vordering is op € 1,- gewaardeerd; de oorspronkelijke vordering bedraagt € 73.564,-.

Vlottende activa		31 december	31 december
		2017	2016
		€	€
1.4 <u>Vorraden</u>	Dit betreft de magazijnvoorraad voor de uitgifte van leermiddelen en kantoorartikelen	37.427	47.008
1.5 <u>Vorderingen</u>			
1.5.1 <u>Debiteuren</u>			
	Debiteuren contractactiviteiten	0	5.650
	Stg. NUOVO te Utrecht: <i>X11, Media & Vormgeving</i>	0	1.951
	Overige vorderingen	4.019	6.927
		4.019	14.528
1.5.2 <u>Overige vorderingen</u>			
	waarborgsom Mitros	39.259	39.259
	vorderingen op personeel	16.031	26.409
	depotbedragen	9.221	9.921
		64.510	75.588
1.5.3 <u>Overlopende activa</u>			
	vooruitbetaald inzake lease, licenties en onderhoudscontracten	190.042	140.024
	aanbetaling excursie(s)	84.716	660
	rekening courant VvE <i>Het Gebouw</i>	59.133	40.822
	wervingscampagne en brochures	53.643	37.843
	vooruitbetaalde deskundigheidsbevordering	16.209	28.895
	vooruitbetaalde huur	4.258	45.678
	nog te ontvangen rente	207	4.711
	vooruitbetaald inzake investeringen	0	84.907
	vooruitbetaald inzake groot onderhoud	0	12.527
	overige posten kleiner dan €7.000 (v.j. €5.000)	48.010	56.335
		456.219	452.401

Alle bovenvermelde vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

1.6 <u>Liquide middelen</u>	31 december	31 december
	2017	2016
	€	€
<i>Dit betreft :</i>		
Rabobank, bedrijfsbonusrekening 3462.197.967	4.999.874	5.000.000
Rabobank, bedrijfstelerekening 14.70.60.835	1.492.476	2.856.698
Rabobank, rekening 39.42.32.070	88.252	110.946
kas	440	2.842
	6.581.042	7.970.487

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

2.1 <u>Eigen vermogen</u>	stand per 1 januari	resultaat verslagjaar	overige mutaties	stand per 31 december
	€	€	€	€
Publiek vermogen				
algemene reserve	12.345.577	653.130	0	12.998.707
	12.345.577	653.130	0	12.998.707
Privaat vermogen				
bestemmingsreserve				
contractonderwijs	48.296	(3.255)	0	45.042
Totaal eigen vermogen	12.393.873	649.876	0	13.043.749

Bestemming van het exploitatiesaldo

Het College van Bestuur van het Grafisch Lyceum Utrecht stelt voor om het resultaat ad €649.876 te verwerken in het eigen vermogen. Dit betekent dat het normatieve resultaat ad €653.130 toegevoegd zal worden aan het publieke vermogen terwijl het resultaat uit het contractonderwijs ad €-3.255 ten laste van het private vermogen wordt gebracht.

In de vergadering van 22 mei 2018 heeft de RvT ingestemd met bovenstaand voorstel.

De bestemming van het resultaat valt onder de bevoegdheid van de Raad van Toezicht, conform artikel 7 van de statuten.

2.2 <u>Voorzieningen</u>	stand 31-12-2016	do-/mutaties 2017	onttrekkingen 2017	stand 31-12-2017
	€	€	€	€
1) wachtgeld	128.972	189.364	110.336	208.000
2) jubileum	140.000	11.550	11.550	140.000
3) langdurige ziekte	90.000	(12.235)	72.765	5.000
4) vaa	7.900	0	0	7.900
voorziening personeel	366.872	188.678	194.651	360.900
5) voorziening groot onderhoud	610.049	270.000	426.250	453.799
Totaal voorzieningen	976.922	458.678	620.901	814.699

- 1) Deze voorziening is in het jaar 2013 gevormd ter dekking van de verplichtingen in het kader van wachtgelduitkeringen. Voor het jaar 2018 zal de verplichting uitkomen op een bedrag van circa €73.000, in het jaar 2019 zal dit circa €80.000 zijn terwijl in 2020 het restant van circa €55.000 zal worden onttrokken.
- 2) Deze voorziening is in het jaar 2013 gevormd ter dekking van de toekomstige uitkeringen in het kader van het zogenaamde ambtsjubileum. In het jaar 2018 zal ongeveer €5.000 worden onttrokken, in de jaren 2019 tot en met 2021 is dat ongeveer €18.000, het restant van ongeveer €117.000 zal vanaf het jaar 2021 worden gebruikt ter dekking van de uitkeringen.
- 3) Deze voorziening is gevormd om de toekomstige loonkosten te financieren van een langdurige zieke werknemers die naar verwachting niet meer terugkeren in het arbeidsproces. De afkeuring is reeds in het voorjaar van 2018 door het UWV bevestigd.
- 4) Deze voorziening is gevormd ter dekking van de gespaarde verlofuren van de -inmiddels vervallen- VAA-regeling. In de loop van 2018 zal de volledige reservering worden onttrokken.
- 5) Deze voorziening is in het jaar 2015 gevormd ter dekking van de toekomstige uitgaven voor groot onderhoud conform het daartoe vastgestelde meerjaren onderhoudsplan.

2.3 Langlopende schulden

Langlopend deel geborgde lening

	rente- voet	stand 31-12-2016	aflossingen 1/1 - 31/12	stand 31-12-2017
	%	€	€	€
Rabobank Utrecht:				
leningnummer:				
3942. 922. 371	4,31%	962.769	86.218	876.551
3942. 922. 363	2,50%	844.536	75.630	768.906
totaal		1.807.305	161.848	1.645.457
af: verantwoord onder schulden op korte termijn		161.848	0	161.848
langlopend deel geborgde lening		1.645.457	161.848	1.483.608

De oorspronkelijke geborgde leningen betreffen een tweetal geldleningen die op 23 februari 1998 zijn aangegaan voor een periode van 30 jaar. Het betreft een bedrag van €2.268.901 (f5.000.000) en €2.586.547 (f 5.700.000).

Per 1 april 2008 bedraagt de nominale schuld van de twee leningen € 3.209.990. Voor dit bedrag is een zogenaamde Rente Swap afgesloten met het doel het renterisico zoveel mogelijk te beperken. Deze Rente Swap loopt af op 3 april 2018. Per 1 juni 2015 is de lening eindigend op 363 omgezet naar een rentevaste lening tegen 2,5% rente voor de komende 5 jaar.

In het verslagjaar bedraagt de totale effectieve rente voor de langlopende lening inclusief Rentewap 3,74% (v.j. 3,80%). De marktwaarde van de Rente Swap per 31 december van het verslagjaar wordt weergegeven bij hoofdstuk 7: "Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen".

Van het bovenvermelde deel van de langlopende lening heeft € 647.393 betrekking op een looptijd van langer dan een jaar. De rest, een bedrag van € 836.215 heeft een looptijd van langer dan vijf jaar.

De jaarlijkse aflossingen bedragen € 161.848. Per 1 april 2028 is de lening volledig afgelost.

Volgens de door de Rabobank afgegeven Standaard bankverklaring zijn de de volgende zekerheden van toepassing:

- Verpanding van inventaris, voorraden en vorderingen op derden
- Verklaring positieve en negatieve hypotheekverklaring.

2.4 Kortlopende schulden

2.4.1 Salarissen, sociale lasten en belastingen

	31 december 2017	31 december 2016
	€	€
loonbelasting	630.720	634.599
reservering vakantietoelage	416.667	415.148
pensioenen en overige premies	159.426	136.504
reservering vakantiedagen OBP	73.700	92.000
reservering bindingstoelage OP	14.868	16.529
salarissen december voorgaand boekjaar	1.314	15.139
	1.296.694	1.309.919

2.4 Kortlopende schulden (vervolg)

2.4.2 Crediteuren

Surfmarket bv (licentie Microsoft)
Excalibur Tours (excursiekosten)
Randstad BV
Cormet Schoolcatering BV
Kamera Express Utrecht (AV-apparatuur)
Stayokay (excursiekosten)
Vilters, H.J. (adviesbureau)
UWV (inzake WW en Wachtgeld)
Mitros (huur Koningin Wilhelminalaan)
Larus (automatisering Icaris)
overige posten kleiner dan €9.000 (v.j. €19.000)

31 december	31 december
2017	2016
€	€
49.837	0
45.984	0
40.741	43.804
22.220	27.692
14.993	0
12.248	0
12.121	0
5.275	13.770
0	41.420
0	24.200
103.216	204.976
306.634	355.861

2.4.3 Overlopende schulden en overlopende passiva

kortlopend deel geborgde lening
nog te betalen schoolboeken (Studers)
nog te betalen kosten verbouwingen
nog te betalen kosten accountant
nog te betalen cateringkosten
rentelasten Rabobank
Kosten inventarisverzekering
rekening courant Stg. NUOVO te Utrecht inz. X11
Overige posten kleiner dan €1.100 (v.j. €9.000)

Schulden bij derden:

Prestatiesubsidie VSV (2010)

Terug te betalen subsidies OCW:

voortuitontvangen huurkorting Kon. Wilhelminaln.
voortuitontvangen studentbijdragen
subsidies Erasmus+
cursusgelden contractonderwijs

Vooruitontvangen:

lerarenbeurs	1)
voorziening leermiddelen minimagezinnen	1)

OCW overloop:

Overige posten kleiner dan €4.000 (v.j. €5.000)

31 december	31 december
2017	2016
€	€
161.848	161.848
62.500	0
43.864	0
32.553	32.230
11.444	0
8.494	9.441
5.876	0
4.000	3.486
3.875	23.558
334.453	230.563
0	8.500
0	8.500
73.226	81.757
19.870	0
2.015	5.528
0	9.900
95.111	97.185
35.168	19.838
72.441	25.272
107.609	45.110
35.299	22.526
572.473	403.885

Alle verantwoorde schulden op korte termijn hebben een looptijd van korter dan een jaar.

1) Een specificatie van de bedragen is opgenomen in Model G, zie de volgende pagina.

Model G 2017

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule									
Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing	Datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking			
						geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel uitgevoerd		
Lerarenbeurs	Beschikking 776682-1	20-09-2016	42.253	42.253					
Lerarenbeurs	Beschikking 853697-1	20-09-2017	60.288	60.288					
Voorziening leermiddelen minimagetinnen 2016	Beschikking 786379-1	20-12-2016	25.872	25.872					
Voorziening leermiddelen minimagetinnen 2017	Beschikking 849810-1	22-08-2017	52.792	52.792					
Salarismix Randstadregio's	Beschikking 808223-1	20-01-2017	538.998	538.998					
Totaal			720.203	720.203					

X	
	X
	X
	X

aankruisen wat van toepassing is

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule									
Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing	Datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Verrekenen ultimo verslagjaar €			
Schoolmaatschappelijk Werk 2017	Beschikking 804539-1	20-01-2017	15.378	15.378	15.378	0			
Totaal			15.378	15.378	15.378	0			

G2-A

Doorlopende subsidies tot in een volgend verslagjaar									
Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing	Datum	Bedrag van de toewijzing €	Saldo 01-01-13 €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Lasten in verslagjaar €	Totale kosten €	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
nvt				0	0	0	0	0	0
Totaal				0	0	0	0	0	0

G2-B

7. Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

- a Op 1 april 2008 heeft het Grafisch Lyceum Utrecht in het kader van de langlopende leningen een Rente Swap afgesloten voor de leningnummers eindigend op 363 en 371 om het renterisico zoveel mogelijk te beperken door het toepassen van hedge-accounting. Per 1 juni 2015 is de lening eindigend op 363 omgezet in een rentevaste lening en valt daarom niet meer onder de voorwaarden van de Rente Swap. De marktwaarde van de Rente Swap is op 31 december van het verslagjaar negatief t.w. €-16.629 (v.j. €-52.663). De Rente Swap is voor 100% effectief en loopt tot 01-04-2018.
In de maand april 2018 is voor de lening een variabele rente gehanteerd. Per 1 mei 2018 geldt een vaste rente van 2,55% voor een periode van 5 jaar.
- b Per 1 september van het verslagjaar is er, middels Europese Aanbesteding, een overeenkomst gesloten met Konica Minolta Holdings aangaande de huur van printers en copiers. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 4 jaar. De huur voor het volgende verslagjaar bedraagt €38.854. De huur vanaf kalenderjaar 2019 t/m 31-8-2021 bedraagt €103.611.
- c Per 1 juli 2016 huurt het Grafisch Lyceum Utrecht een deel van het Mitros pand op de Koninging Wilhelminalaan 7-9 te Utrecht. Het gehuurde oppervlak bestaat uit vier verdiepingen en is 2.593 m² groot. De overeenkomst loopt tot 1 augustus 2026. De huur, inclusief servicekosten, bedraagt €41.871 per maand. Voor het volgende verslagjaar bedraagt de huur derhalve €502.452. Voor de periode 1-1-2019 t/m 31-12-2022 is dat €2.009.808 en vanaf 1-1-2023 t/m 31-7-2026 bedraagt de huur €1.800.453. In bovenstaande bedragen is geen rekening gehouden met indexering.
- d Ultimo 2015 zijn er twee leasecontracten afgesloten voor een auto t.b.v het College van Bestuur. Eén contract kent een looptijd van 60 maanden, de ander kent een looptijd van 48 maanden. De verplichting voor het volgende verslagjaar bedraagt €28.137. Van 1-1-2019 t/m 30-11-2020 bedraagt de verplichting €38.698.

8. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

<u>Rijksbijdragen OCW</u>	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
3.1.1 <u>Normatieve rijksbijdrage MBO</u>	€	€	€
normatieve rijksbijdrage exploitatie	15.551.533	15.147.000	15.321.770
normatieve rijksbijdrage exploitatie-huisvesting	1.683.923	1.610.000	1.644.903
normatieve rijksbijdrage gehandicaptenbeleid	296.569	285.000	285.615
subtotaal normatieve rijksbijdrage exploitatiekosten	17.532.025	17.042.000	17.252.288
inhouding overgangsbekostiging	410.024	410.000	615.036
subtotaal normatieve rijksbijdrage exploitatiekosten	17.122.001	16.632.000	16.637.252
3.1.2 <u>Overige overheidsbedragen OCW</u>			
<u>Niet geoormerkte rijksbijdragen OCW</u>			
inzake kwaliteitsafspraken			
vast deel Investeringsbudget	623.455	600.000	594.013
vast aandeel Excellentie	126.698	120.000	125.159
variabel deel BPV	225.632	320.000	0
variabel deel Studiewaarde	227.394	100.000	609.720
variabel deel VSV	175.278	50.000	175.000
subtotaal inzake kwaliteitsafspraken	1.378.457	1.190.000	1.503.892
wachtgeldvergoeding	551.296	536.000	524.375
regeling versterking salarismix	538.998	525.000	526.038
prestatiebox	0	20.000	20.000
subtotaal niet geoormerkte rijksbijdragen OCW	2.468.751	2.271.000	2.574.305
<u>Geoormerkte rijksbijdragen OCW</u>			
lerarenbeurs	44.958	30.000	34.307
schoolmaatschappelijk werk	15.378	14.000	13.689
voorziening leermiddelen minimagezinnen	5.623	0	600
subtotaal geoormerkte rijksbijdragen	65.960	44.000	48.596
subtotaal overige overheidsbijdragen OCW	2.534.711	2.315.000	2.622.901
Totaal rijksbijdragen OCW	19.656.712	18.947.000	19.260.153

De normatieve rijksbijdrage van 2017 is door het Ministerie van OC&W vastgesteld op grond van de brief d.d. 22 augustus 2017, kenmerk 2017/2/521306. Het totale bedrag is € 17.532.025.

De inhouding van de overgangsbekostiging in het kader van de Modernisering MBO 2015 is in de beschikking van 20 maart 2015 vastgesteld. In het jaar 2018 vindt de laatste inhouding plaats van € 205.012.

3.2 <u>Overige overheidsbijdragen (geen OCW)</u>	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
	€	€	€
Gemeentelijke subsidie VSV / MBO+ gelden	116.095	70.000	91.448
Subsidie Erasmus+(internationale stages)	23.350	10.000	14.680
Totaal overige overheids bijdragen (geen OCW)	139.445	80.000	106.128

3.3 Cursus- en Examengelden

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
	€	€	€
Normatieve inhouding OCW m.b.t. cursusgelden	-5.360		-7.010
Opbrengsten cursusgelden BBL	5.292		5.124
Opbrengsten examengelden van extraneï	150		1.425
	82	2.000	-461

3.4 Werk voor derden

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
	€	€	€
inkomsten uit contractonderwijs	9.900	11.000	49.122

De specificatie van het contractonderwijs is opgenomen in bijlage 4 op pagina 72.

3.5 Overige baten

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
	€	€	€
<u>Studenten</u>			
eigen bijdrage diverse activiteiten	74.383	92.000	73.340
verkoop van leermiddelen (w.o.readers)	0	0	21.474
overige opbrengsten	2.695	5.000	3.200
	77.078	97.000	98.014
<u>Diverse baten</u>			
doorbelasting aan X11 (Stichting OVO)	158.000	158.000	154.200
doorbelasting aan VvE Het Gebouw	38.800	34.000	33.100
overig werk voor derden	0	0	12.152
subtot. doorbelastingen (zowel personeel als materieel)	196.800	192.000	199.452
vergoeding Rabobank inzake het UHK	100.000	0	0
opbrengsten uit externe leeropdrachten	10.946	12.000	13.398
overige opbrengsten	4.038	17.000	13.194
opbrengst verkoop inventaris	7.417	25.000	1.356
subtotaal overige diverse baten	122.401	54.000	27.948
Totaal diverse baten	319.201	246.000	227.400
Totaal overige baten	396.279	343.000	325.414

4 Lasten

4.1 Personele lasten

	OP	OBP	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
<u>Loonkosten eigen personeel</u>	€	€	€	€	€
loonkosten eigen personeel (OP)	9.243.366		9.243.366	9.319.000	8.980.007
loonkosten eigen personeel (OBP)		3.347.746	3.347.746	3.389.000	3.193.863
netto loonkosten ziektevervang	50.233	0	50.233	80.000	42.918
1)	9.293.599	3.347.746	12.641.345	12.788.000	12.216.787
<u>Kosten personeel niet in loondienst</u>					
extern personeel (ingehuurd) OP	435.585		435.585	300.000	569.630
extern personeel (ingehuurd) OBP		179.581	179.581	155.000	532.059
extern personeel voor ziektevervang	155.126	18.416	173.542	135.000	220.809
	590.711	197.997	788.708	590.000	1.322.499
<u>Overige personele lasten</u>					
deskundigheidsbevordering, studiedagen en cursussen BHV			249.069	208.000	347.594
koffie-, thee- en maaltijdvoorziening personeel			84.790	39.000	72.289
bedrijfsgezondheidsdienst & arbo			66.900	50.000	66.579
personeelswerving			14.296	20.000	19.986
verzekeringskosten personeel			6.470	6.000	5.881
overige personele lasten			-281	10.000	-6.986
			421.244	333.000	505.342
<u>Kosten overig personeelsbeleid en dotaties aan voorzieningen</u>					
kosten eigen wachtgelders en OC&W-algemeen			189.364	10.000	65.000
kosten t.b.v. mobiliteit			55.572	10.000	2.338
kosten innovatie (onderwijsontwikkeling) en onderwijsprojecten			27.723	40.000	64.491
dotatie aan de jubileumvoorziening			11.550	5.000	23.887
vrijval van de voorziening langdurige ziekte			-12.235	0	90.000
reservering vakantiedagen OBP			-18.300	5.000	30.800
mutatie inzake de (oude) VAA-regeling			0	0	80
			253.674	70.000	276.597
subtotaal personele lasten			14.104.971	13.781.000	14.321.225
af: ontvangen ZW-uitkeringen			-3.169	-15.000	-24.862
Totaal personele lasten			14.101.802	13.766.000	14.296.363

1) De opsplitsing van de loonkosten is als volgt:

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
	€	€	€
-lonen en salarissen	9.893.620		9.735.786
-pensioenlasten	1.403.460		1.160.484
-sociale lasten	1.344.266		1.320.517
	12.641.345	12.788.000	12.216.787
Aantale fte (gemiddeld over verslagjaar incl. ziektevervang)	173,6	176,8	171,4
De gemiddelde personeelslast (GPL) is derhalve	€ 72.802	€ 72.330	€ 71.276

Toelichting pensioenlasten:

De pensioengelden zijn ondergebracht bij het ABP. De dekkingsgraad bij het ABP is op 31-12-2017 104,4%. Per 31-12-2016 was de dekkingsgraad 96,6%. Er is sprake van een toegezegde bijdragenregeling.

In bijlage 3 op pagina 71 worden de salarislasten nader gespecificeerd.

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Bezoldigingsgegevens over het verslagjaar

Naam topfunctionaris	functie	gewezen topfunctio- naris (ja/nee)	met dienst- betrek-king (ja/nee)	beloning vermeerderd met belastbare onkosten vergoedingen	€	onverschul- digd betaald bedrag	€	beloningen betaalbaar op termijn	€	Totale bezoldiging	€	bezoldigings- maximum	aanvang en einde functie- vervulling	omvang van het dienst- dienst- verband (in fte)
Dhr. drs. H.J. Spronk	voorzitter CvB	nee	ja	132.877		-682		17.370		149.565		141.000	01/01 - 31/12	1,0
Mw. C.A.M. Beentjes	lid CvB	nee	ja	128.834		-799		17.265		145.301		141.000	01/01 - 31/12	1,0
Dhr. Dr. J.J.H. van den Akker	voorzitter RvT	nee								9.000		21.150	01/01 - 31/12	
Mw. A.L.E. Arriëns	lid RvT	nee								4.000		14.100	01/01 - 31/12	
Mw. T.H.L.M. van Doorn	lid RvT	nee								4.000		14.100	01/01 - 31/12	
Dhr. Mr. Drs. C.H.J. van Leeuwen	lid RvT	nee								4.000		14.100	01/01 - 31/12	
Dhr. drs. J.A.M. Maas	lid RvT	nee								4.000		14.100	01/01 - 31/12	

Toelichting bij het samenstellen van de WNT verantwoording:

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan.

Bovenstaande verantwoording is opgesteld conform de op het GLU van toepassing zijnde regelgeving. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de betrekkingsomvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband waarbij voor de berekening de omvang nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum. De bovenstaande genoten beloning van de RvT is exclusief BTW.

Voor het CvB wordt het bezoldigingsmaximum vanaf 2016 overschreden als gevolg van een neerwaartse bijstelling van het bezoldigingsmaximum van de WNT. Voor de leden van het CvB is sindsdien het overgangsrecht van toepassing.

Als gevolg van de CAO aanpassing in 2016 en de gestegen pensioenpremies in 2017, valt de totale bezoldiging van het CvB in 2017 ten opzichte van 2016 hoger uit. Doordat de wetgeving onvoldoende duidelijkheid biedt over de uitwerking van een CAO aanpassing voor bestuurders, heeft het CvB besloten de salariscomponent van de bezoldiging over zowel 2017 als 2018 terug te brengen op het niveau van 2016. De in de kolom "onverschuldigd betaald bedrag" opgenomen bedragen (€ 683 + € 799) worden in 2018 verrekend en staan onder de post "overige vorderingen" opgenomen.

Naam topfunctionaris	functie	gewezen topfunctio- naris (ja/nee)	met dienst- betrek-king (ja/nee)	beloning vermeerdert met belastbare onkosten vergoedingen	€	onverschul- digd betaald bedrag	€	beloningen betaalbaar op termijn	€	Totale bezoldiging	€	bezoldigings- maximum	aanvang en einde functie- vervulling	omvang van het dienst- verband (in fte)
Dhr. drs. H.J. Spronk	voorzitter CvB	nee	ja	132.195		-		14.924		147.119		140.000	01/01 - 31/12	1,0
Mw. C.A.M. Beentjes	lid CvB	nee	ja	128.035		-		14.835		142.870		140.000	01/01 - 31/12	1,0
Dhr. dr. W.C. Weeda	voorzitter RvT	nee								6.750		15.750	01/01 - 30/09	
Dhr. Dr. J.J.H. van den Akker	voorzitter RvT	nee								4.500		10.500	01/07 - 31/12	
Mw. A.L.E. Arriëns	lid RvT	nee								4.000		14.000	01/01 - 31/12	
Mw. T.H.L.M. van Doorn	lid RvT	nee								4.000		14.000	01/01 - 31/12	
Dhr. Mr. Drs. C.H.J. van Leeuwen	lid RvT	nee								1.000		3.500	01/10 - 31/12	
Dhr. drs. J.A.M. Maas	lid RvT	nee								4.000		14.000	01/01 - 31/12	

4.2 Afschrijvingen

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
€	€	€	€
Immateriële vaste activa			
licenties en software	87.979	85.000	81.389
Materiële vaste activa			
gebouw: Vondellaan 178 te Utrecht			
gebouw (aanschaf 1997 en 2001)	257.067	257.000	257.067
gebouw (aanschaf in 2015)	146.749	147.000	146.749
subtotaal gebouw	403.816	404.000	403.816
klimaatproject, verantwoord in 2006	38.671	40.000	38.671
verbouwingen, gepleegd in 2008	42.449	42.000	42.449
verbouwingen, gepleegd in 2009	12.667	10.000	9.973
verbouwingen, gepleegd in 2010	7.545	7.000	7.545
verbouwingen, gepleegd in 2015	79.353	79.000	79.353
verbouwingen, gepleegd in 2016	53.171	43.000	5.566
hv2020 2017	30.241	11.000	0
subtotaal verbouwingen	264.097	232.000	183.557
Totaal afschrijvingen vaste activa	667.913	636.000	587.373
inventaris en apparatuur:			
automatisering- en AV- apparatuur	483.300	515.000	468.581
machines en overige apparatuur	37.120	40.000	34.551
meubilair en inrichting	201.154	100.000	73.094
	721.574	655.000	576.226
bedrijfsmiddelen:			
bedrijfsauto en fietsen	4.688	5.000	4.688
Totaal afschrijvingen	1.482.153	1.381.000	1.249.677

4.3 Huisvestingslasten

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
	€	€	€
<u>Onderhoud en beheer gebouwen en terreinen</u>			
dotatie onderhoudsvoorziening (t.g.v. Glu)	270.000	250.000	350.000
dotatie de onderhoudsvoorziening (t.g.v. VvE)	46.650	51.000	38.875
dagelijks onderhoud (Glu en VvE)	183.464	168.000	179.318
servicekosten VvE	26.952	33.000	32.148
	527.066	502.000	600.341
<u>Energie & water</u>			
electriciteitskosten	89.569	101.000	91.628
verwarmingskosten	61.481	66.000	66.360
water	3.420	4.000	3.185
	154.470	171.000	161.173
<u>Schoonmaakkosten</u>			
kosten schoonmaakbedrijf	366.321	301.000	292.300
sanitaire voorzieningen	68.459	75.000	57.297
huur containers/afvoer chemisch afval	25.015	29.000	22.557
	459.795	405.000	372.155
<u>Heffingen</u>			
onroerend zaakbelasting eigenaarsdeel	34.426	38.000	35.782
onroerend zaakbelasting huurdersdeel	27.812	31.000	28.904
zuiveringsheffing, riool- en reinigingsrechten	65	11.000	6.318
	62.303	80.000	71.005
<u>Overige huisvestingslasten</u>			
huur en medegebruik	508.566	512.000	398.596
aanpassingen gebouw	65.401	70.000	228.650
verzekeringskosten gebouw	34.210	35.000	32.167
kosten beveiliging gebouw	6.833	10.000	4.228
overige kosten (bijv. inbraak)	0	2.000	344
	615.011	629.000	663.985
Totaal	1.818.645	1.787.000	1.868.658

4.4 a Overige materiële lasten

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
	€	€	€
<u>Kosten voor administratie & beheer</u>			
contributie en diensten MBO-Raad	51.778	50.000	49.355
accountantskosten	50.082	49.000	57.584
kopieerkosten algemeen	49.623	15.000	21.082
porti- en vrachtkosten	42.687	48.000	47.340
kosten salarisadministratie	32.310	30.000	30.582
kosten Raad van Toezicht	30.250	26.000	29.343
abonnementen, documentatie en lidmaatschappen	30.174	28.000	27.128
advieskosten	17.948	20.000	37.281
drukwerk	17.193	16.000	10.560
auteursrechten (druk, beeld & geluid)	11.883	13.000	11.937
kantoorbenodigdheden	10.171	10.000	9.415
vergaderkosten	8.406	8.000	9.778
telefoon/faxkosten	7.742	10.000	7.788
kosten ondernemings- en studentenraad	6.053	4.000	6.089
kosten bank	2.537	3.000	2.910
kosten internationalisering	0	1.000	95
overige kosten	787	0	50
	369.625	331.000	358.317

De accountants honoraria worden op de volgende pagina gepresenteerd.

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
	€	€	€
<u>Reis- en verblijfkosten</u>			
kosten dienstauto's	43.558	38.000	39.729
reiskosten voor bedrijfscontactfunctionarissen	21.225	18.000	20.988
reis/verblijfkosten regulier	11.739	11.000	12.057
reis/verblijfkosten internationaal	2.189	7.000	11.838
	78.711	74.000	84.612
<u>Werving en representatie</u>			
advertenties / media activiteiten	137.941	98.000	106.729
interne representatiekosten	89.089	75.000	119.299
externe representatiekosten	33.552	22.000	22.782
voorlichtingsactiviteiten (beurzen/scholenmarkten)	51.319	33.000	40.454
promotionele middelen voor externe werving	39.278	26.000	20.916
drukwerk voor interne doelgroepen	27.462	34.000	35.100
activiteiten van/met en voor stakeholders	6.852	12.000	5.601
kosten huisstijl, jaarverslag, internet & hosting	3.920	10.000	4.070
	389.413	310.000	354.952
<u>Inventaris en apparatuur</u>			
aanschaf & onderhoud software (geen leermiddelen)	159.022	164.000	154.413
aanschaf & onderhoud hardware (geen leermiddelen)	71.397	73.000	74.939
huur hardware en externe data-opslag	63.312	0	0
kosten netwerk, internet en intranet	47.900	58.000	61.891
kleine inventaris	20.200	15.000	25.419
reparatie/onderhoud inventaris overig	15.357	17.000	15.774
kosten schoolpas voor personeel en studenten	1.799	2.000	1.751
inventarisverzekering	5.876	7.000	11.516
	384.863	336.000	345.703

4.4 b Overige materiële lasten (vervolg)

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
<u>Leermiddelen</u>	€	€	€
kosten licenties en software < 1 jaar (v.w.b.leermiddelen)	137.786	127.000	119.859
leermiddelen via facturen en declaraties	109.283	217.000	205.244
leermiddelen via intern magazijn	15.676	16.000	23.600
kosten readers/kopieerkosten leermiddelen	105.476	117.000	109.708
	368.221	477.000	458.411
<u>Studentkosten</u>			
excursiekosten	185.448	230.000	193.531
start cursusjaar	82.314	107.000	96.820
examenkosten, diploma-uitreiking en stageterugkomdagen	75.508	91.000	85.187
kosten projectopdrachten	30.653	34.000	28.021
kosten internationale studentstages (Erasmus+)	23.350	10.000	14.680
studentkosten t.b.v. Studie Advies Centrum (SAC)	17.893	10.000	17.148
noodfonds studenten	5.623	1.000	600
kosten Burgerschap	4.806	7.000	3.799
collectieve WA- en ongevallenverzekering studenten	3.820	4.000	3.542
overige studentkosten	39.292	32.000	28.556
	468.707	526.000	471.884
<u>Overige lasten</u>			
kosten catering	27.078	20.000	8.875
Totaal overige materiële lasten (deze en vorige pagina)	2.086.618	2.074.000	2.082.753

Overzicht Accountantshonoraria

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	boekjaar 2017				
	PwC* Accountants *	PwC** Tax	PwC*** Academy	Overige Accountants	Totaal
	€	€	€	€	€
Controle van de jaarrekening en onderzoek					
bekostigingsgegevens	50.082	0	0	0	50.082
Overige controlewerkzaamheden	0	0	0	0	0
Fiscale advisering	0	0	0	0	0
Overige niet-controlediensten	13.852	5.685	0	0	19.537
	63.934	5.685	0	0	69.619
	boekjaar 2016				
	PwC* Accountants *	PwC** Tax	PwC*** Academy	Overige Accountants	Totaal
	€	€	€	€	€
Controle van de jaarrekening en onderzoek					
bekostigingsgegevens	57.584	0	0	0	57.584
Overige controlewerkzaamheden	0	0	0	0	0
Fiscale advisering	0	10.064	0	0	10.064
Overige niet-controlediensten	0	26.275	3.000	0	29.275
	57.584	36.339	0	0	96.923

* Dit betreft PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

** Dit betreft PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V.

*** Dit betreft PricewaterhouseCoopers Executive Academy VOF

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend werkzaamheden die bij de instelling zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en de onafhankelijke externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2017, respectievelijk 2016, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

5 Financiële lasten en baten

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
<u>Rentelasten geborgde leningen</u>	€	€	€
rentelasten Rabobank	64.490	71.000	71.737
overige rentelasten	0	0	0
totaal	64.490	71.000	71.737
<u>Rentebaten</u>			
rentebaten over liquide middelen	1.165	21.000	15.381
Saldo financiële lasten en baten	(63.325)	(50.000)	(56.356)

De samenstelling van de geborgde leningen wordt op pagina 58 nader toegelicht.

9. Overzicht verbonden partijen

Het Grafisch Lyceum Utrecht is verbonden met de Vereniging van Eigenaars Het Gebouw met een meerderheidsbelang van 70,31%. Vanaf 1-7-2015 geldt een meerderheidsbelang van 77,75% door de aankoop van een aantal m2. Er is geen beslissende zeggenschap. De VvE Het Gebouw heeft ten doel de onderhoudsplicht van de algemene componenten zoals vastgelegd in het Meerjaren Onderhoudsplan VvE uit te voeren. De benodigde middelen bestaan uit een bijdrage uit de publieke middelen. De hoogte van de bijdrage wordt bepaald door toepassing van het eigenaarsdeel van 77,75%. Voor de andere eigenaar, de stichting NUOVO te Utrecht, geldt een bijdrage van respectievelijk 22,25%.

Het bestuur van de VvE Het Gebouw, gevestigd te Utrecht, bestaat uit mevrouw S. Beentjes namens het College van Bestuur van het Grafisch Lyceum Utrecht en de heer L. de Wit namens de Stichting NUOVO.

10. Notitie Helderheid in de bekostiging

Een deel van het citaat uit het Controleprotocol OCW 2017 luidt als volgt: “In het kader van de notitie “Helderheid in de bekostiging Bve 2004” moet de instelling een aantal onderwerpen verantwoorden in het jaarverslag. De instellingsaccountant moet de vermelding van deze onderwerpen in het jaarverslag marginaal toetsen op juistheid zoals beschreven in de overige controlepunten inzake de jaarstukken. Het is aan te bevelen deze marginale toetsing in het kader van de jaarstukken te betrekken bij de controle van de bekostigingsgegevens.

Het Grafisch Lyceum Utrecht, gemakshalve afgekort met G.L.U., beschrijft hierbij de situatie van de betreffende thema's.

Thema 1 Uitbesteding

Uitbesteding van bekostigd onderwijs komt bij het G.L.U. niet voor.

Thema 2 Investeren van publieke middelen in private activiteiten

Investeren in private activiteiten met rijksbijdragen is op het G.L.U. niet van toepassing. Wel is het zo dat het G.L.U. sinds het jaar 2003 contractonderwijs aanbiedt. Deze activiteiten behaalden tot en met het jaar 2016 een totaal positief resultaat van €48.296, hetgeen als privaat vermogen in de balans is opgenomen. In het verslagjaar is er een resultaat geboekt van €-3.255 en dat brengt het vermogen per einde verslagjaar op een bedrag van, afgerond €45.042.

Het G.L.U. onderschrijft de brief van de staatssecretaris van OCW d.d. 20 juli 2005, kenmerk HO/CBV/05/22162. Zo zijn de contractactiviteiten bij het G.L.U. ondergebracht in dezelfde stichting, wordt er een aparte administratie van de contractactiviteiten gevoerd en dragen de activiteiten een doelmatig karakter voor de grafische- en mediabranche. Daarbij komt nog eens dat een deel van de baten wordt toegerekend aan het normatieve resultaat zodat niet meetbare kosten worden gedekt.

In het jaar 2015 is het besluit genomen om het contractonderwijs af te bouwen. Medio 2017 hebben de laatste activiteiten plaatsgevonden.

Thema 3 Het verlenen van vrijstellingen

Het G.L.U. kent geen vrijstellingen voor het afleggen van toetsen of examenonderdelen. Wel geeft zij deelnemers de mogelijkheid om een vierjarige opleiding in 3 á 3½ jaar af te ronden.

Thema 4 Les- en cursusgeld niet betaald door de deelnemer zelf

Dit thema komt voor wat betreft de BOL-studenten sinds het bekostigingsjaar 2002 niet meer voor bij het G.L.U. Wel is het zo dat in het verslagjaar voor 12 BBL-studenten cursusgeld is ontvangen, hiervan is bij 2 studenten het cursusgeld door het leerbedrijf betaald.

Thema 5 In- en uitschrijving en inschrijving van deelnemers in meer dan één opleiding tegelijk

Dit is door de controle van de BRON-foto niet mogelijk.

Thema 6 De deelnemer volgt een andere opleiding dan waarvoor hij oorspronkelijk is ingeschreven

In de -door beide partijen getekende- Onderwijsovereenkomst wordt expliciet de opleiding vermeld. Op het moment dat de deelnemer een andere opleiding gaat volgen wordt een Opleidingsblad aangemaakt met de nieuwe gegevens en gevoegd bij de oorspronkelijke Onderwijsovereenkomst.

Thema 7 Bekostiging van maatwerktrajecten ten behoeve van bedrijven

Dit thema komt bij het G.L.U. niet voor.

Thema 8 Buitenlandse deelnemers

Bij het G.L.U. is er geen beleid ontwikkeld voor de toelating van buitenlandse studenten en komt om die reden niet voor.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Grafisch Lyceum Utrecht

Verklaring over de in het geïntegreerd jaardocument opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Grafisch Lyceum Utrecht te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het geïntegreerd jaardocument opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Grafisch Lyceum Utrecht op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- de staat van baten en lasten over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Grafisch Lyceum Utrecht, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

ZZCKMRYZHE65-1323641635-17

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Newtonlaan 205, 3584 BH Utrecht, Postbus 85096,
3508 AB Utrecht
T: 088 792 00 30, F: 088 792 95 08, www.pwc.nl*

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Verklaring over de in het geïntegreerd jaardocument opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het geïntegreerd jaardocument andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 22 mei 2018
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. T.A.G. van Boxtel RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

BIJLAGEN

Bijlage 1a: Kerncijfers financiën

Kengetallen	31 december 2017	31 december 2016
	€	€
Totaal activa	17.517.857	17.085.917
Eigen vermogen	13.043.749	12.393.873
Voorzieningen	814.699	976.922
Liquiditeit	6.581.042	7.970.487
Werkkapitaal	4.967.415	6.490.347
Saldo investeringen/desinvesteringen van de materiële vaste activa	2.189.591	2.383.329

Solvabiliteit: %	31 december 2017	31 december 2016
-alleen eigen vermogen	74,5%	72,5%
-eigen vermogen en voorzieningen	79,1%	78,3%
Liquiditeit:		
-current ratio	3,28	4,14
-quick ratio	3,27	4,11
Resultaat in % van de baten	3,2%	0,9%
Rentabiliteit eigen vermogen	5,0%	1,5%

Kengetallen verslagjaar	realisatie 2017		begroting 2017		realisatie 2016	
	€	%	€	%	€	%
Baten						
rijks- en overige bijdragen	19.796.157	98,0%	19.027.000	98,16%	19.366.281	98,10%
contractactiviteiten	9.900	0,0%	11.000	0,06%	49.122	0,25%
overige opbrengsten	396.361	2,0%	345.000	1,78%	324.953	1,65%
totaal	20.202.418	100%	19.383.000	100%	19.740.356	100%
Lasten						
personele lasten	14.101.802	72,4%	13.766.000	72,4%	14.296.363	73,3%
afschrijvingen	1.482.153	7,6%	1.381.000	7,3%	1.249.677	6,4%
huisvestingslasten	1.818.645	9,3%	1.787.000	9,4%	1.868.658	9,6%
overige materiële lasten	2.086.618	10,7%	2.074.000	10,9%	2.082.753	10,7%
totaal	19.489.218	100%	19.008.000	100%	19.497.451	100%
Saldo baten en lasten	713.200		375.000		242.905	
Rente: baten en lasten per saldo	(63.325)		(50.000)		(56.356)	
Resultaat	649.876		325.000		186.550	

Bijlage 1b: Begroting 2018

Staat van baten en lasten

	2018		2017		2017	
	begroting		realisatie		begroting	
	€	%	€	%	€	%
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	20.463.000	97,9%	19.656.712	97,3%	18.947.000	97,7%
3.2 Overige overheidsbijdragen	110.000	0,5%	139.445	0,7%	80.000	0,4%
3.3 Cursus- en Examengelden	2.000	0,0%	82	0,0%	2.000	0,0%
3.4 Werk voor derden	0	0,0%	9.900	0,0%	11.000	0,1%
3.5 Overige baten	333.000	1,6%	396.279	2,0%	343.000	1,8%
Totaal baten	20.908.000	100,0%	20.202.418	100,0%	19.383.000	100,0%
<i>Toe/afname van de baten</i>	<i>108%</i>		<i>104%</i>		<i>100%</i>	
4 Lasten						
4.1 Personele lasten	14.853.000	72,5%	14.101.802	72,4%	13.766.000	72,4%
4.2 Afschrijvingen	1.595.000	7,8%	1.482.153	7,6%	1.381.000	7,3%
4.3 Huisvestingslasten	1.860.000	9,1%	1.818.645	9,3%	1.787.000	9,4%
4.4 Overige materiële lasten	2.175.000	10,6%	2.086.618	10,7%	2.074.000	10,9%
Totaal lasten	20.483.000	100,0%	19.489.218	100,0%	19.008.000	100,0%
<i>Toe/afname van de lasten</i>	<i>108%</i>		<i>103%</i>		<i>100%</i>	
Saldo lasten en baten	425.000		713.200		375.000	
5 Financiële lasten en baten						
rentelasten geborgde leningen	56.000		64.490		71.000	
rentebaten over liquide middelen	1.000		1.165		21.000	
Saldo financiële lasten en baten	-55.000		-63.325		-50.000	
<u>Exploitatieresultaat</u>						
Resultaat gewone bedrijfsvoering:						
tevens totaal exploitatieresultaat	370.000		649.876		325.000	
<i>Het resultaat bestaat uit:</i>						
- <i>normatieve bedrijfsvoering</i>	<i>370.000</i>		<i>653.130</i>		<i>331.744</i>	
- <i>contractonderwijs</i>	<i>0</i>		<i>-3.255</i>		<i>(6.744)</i>	

Bijlage 2: Gebouwen en terreinen

Per 1 augustus 1997 is "Het Gebouw" aan de Vondellaan 178 te Utrecht in gebruik genomen door het toenmalige Vaktechnisch Lyceum Utrecht, bestaande uit de Vakschool voor Mode & Kleding en het Grafisch Lyceum Utrecht. Per 1 januari 1998 is de OKF-regeling ingevoerd voor Bve-instellingen waardoor het Vaktechnisch Lyceum eigenaar werd van twee van de drie appartementsrechten van "Het Gebouw" zijnde 70,31% van het totaal. Het derde appartementsrecht, zijnde 29,69% is in het bezit van de Gemeente Utrecht. Per 1 januari 2005 heeft de gemeente het juridisch eigendom overgedragen aan de stichting NUOVO waar de VMBO-school, X11 genaamd, onder valt.

Het gebouw is als volgt geactiveerd: 1)	€
grond	934.787
gebouw	7.711.995
vastgestelde aanschafwaarde van de activa door OC&W	8.646.782

1) De bedragen zijn gebaseerd op het appartementsrecht van 70,31%

Per 1 augustus 1998 kwam er een einde aan de stichting Vaktechnisch Lyceum Utrecht en per 1-8-2001 werd het appartementsrecht (oorspronkelijk van de Vakschool voor Mode & Kleding, met een aandeel van 35%) aangekocht door het Grafisch Lyceum Utrecht voor een bedrag van € 2.740.709. Hierdoor werd het GLU eigenaar van 70,31% van "Het Gebouw".

Recapitulatie van de aanschaf- en de boekwaarden:

	grond €	gebouw €	totaal €
Oorspronkelijke waarde na de OKF-regeling per 1-1-1998	934.787	7.711.995	8.646.782
aandeel GLU per 1-8-1998 (65% van de OKF)	607.612	5.012.797	5.620.408
aankoop GLU op 1-8-2001 (Mode & Kleding)	327.176	2.413.533	2.740.709
overgenomen van Gemeente Utrecht op 1-7-2015	0	1.760.992	1.760.992
aanschafwaarde per 1 januari 2017	934.787	9.187.322	10.122.109
investering in verslagjaar	0	0	0
aanschafwaarde per 31 december 2017	934.787	9.187.322	10.122.109
cumulatieve afschrijvingen t/m 2016	0	4.925.840	4.925.840
boekwaarde per 1 januari 2017	934.787	4.261.483	5.196.270
afschrijvingen verslagjaar	0	403.816	403.816
boekwaarde per 31 december 2017	934.787	3.857.667	4.792.454

1) Investering in 2015

In het jaar 2015 is Het Gebouw uitgebreid met een tweede verdieping op de C-vleugel uitsluitend en alleen voor de medebewoner X11 van NUOVO. Daarnaast heeft het GLU een aantal m2 gekocht in Het Gebouw. Het betreft ruimten van het algemene appartementsrecht en ruimten van het appartementsrecht van X11/NUOVO met een omvang van circa 1.700 m2. Met de verkoper, de Gemeente Utrecht, is een koopprijs overeengekomen van €1.585.000. Met de bijkomende kosten komt de totale investering op een bedrag van €1.760.992. Dit bedrag zal in een periode van 12 jaar worden afgeschreven en loopt daardoor parallel met de oorspronkelijke afschrijvingsperiode van Het Gebouw tot 1-8-2027.

Bovenstaande transacties hebben geleid tot een nieuwe verdeling van de appartementsrechten. In de notariële splitsingsakte van 9 juli 2015 is vastgelegd dat het eigenaarsdeel van het GLU 77,75% is geworden. Voor X11/NUOVO geldt een aandeel van 22,25%.

Overige gegevens gebouwen en terreinen

Totaal verzekerde waarde opstellen: € 35.798.000 (exclusief opruimingskosten van € 2.150.000)

Overzicht OZB-waarde

OZB-waarde opstal en terreinen per:

Totaal VvE Het Gebouw

Aandeel Appartementsrecht GLU

	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017
	14.200.000	13.700.000	13.539.000
	77,75%	77,75%	77,75%
€	11.040.500	10.651.750	10.526.573

Bijlage 3: Salarislasten

De gepresenteerde bedragen zijn ontleend aan de Loonstaat 2017 die deel uitmaakt van het jaarwerk van een administratiekantoor waar de salarisadministratie wordt uitbesteed. Vanaf 1 juni 2007 is dat de firma Mercedes te Tiel, voorheen was dit uitbesteed bij Pink Roccade (opvolger van het CASO-systeem).

Jaarlijks wordt door een externe instantie een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd waarbij een assurancerapport wordt opgesteld. Over het verslagjaar is dat door BDO Nederland uitgevoerd. Op grond van het assurancerapport heeft de firma Mercedes de zogenaamde ISAE 3402-verklaring verkregen. Voor het verkrijgen van deze verklaring heeft de Nederlandse Orde van Register EDP-auditors (NOREA) de Richtlijn 3402 uitgevaardigd.

De samenstelling van de loonkosten van het personeel alsmede de aansluiting tussen de kostenoverzichten en de verantwoording in de exploitatierekening is als volgt.

	totaal 2017		totaal 2016		totaal 2015	
	€	%	€	%	€	%
Salarislasten						
bruto-salaris	8.315.993	100%	8.064.058	100%	7.319.220	100%
toelagen:						
- bruto eindejaars uitkering	690.906	8%	669.391	8%	615.963	8%
- bruto vakantiegeld	669.559	8%	615.722	8%	570.060	8%
- bruto bindingstoelage	37.631	0,5%	39.451	0,5%	36.564	0,5%
- overige toelagen (bruto)	29.277	0,4%	156.327	2%	177.848	2%
- overige toelagen (netto)	248.648	3%	251.071	3%	230.762	3%
subtotaal	9.992.014	120,2%	9.796.020	118,4%	8.950.417	119,1%
afdrachten pensioenpremies	1.926.748	23%	1.590.090	20%	1.565.980	21%
ingehouden pensioenpremies	-509.351	-6%	-422.426	-5%	-443.143	-6%
totaal werkgeverslasten	1.417.397	17,0%	1.167.664	14,5%	1.122.837	15,3%
sociale lasten	1.357.615	16,3%	1.328.687	16%	1.123.838	15%
totale loonkosten	12.767.027	153,5%	12.292.370	152,4%	11.197.092	153,0%
mutatie aanspraken	-142	0,00%	32.846	0,4%	21.341	0,3%
totale loonkosten in exploitatie	12.766.885	153,5%	12.325.217	152,8%	11.218.434	153,3%
af: overige posten:						
- ten laste van de voorziening:						
langdurige ziekte	72.765		0		0	
jubileum	11.550		2.387		10.289	
mobiliteit	0		104.821		105.054	
vaa-regeling	0		1.980		0	
- kosten inzake mobiliteit	42.297		0		0	
- personeel niet in loondienst	0		0		31.891	
- overige posten	-1.072		-758		0	
	125.540		108.429		147.234	
totale loonkosten eigen personeel	12.641.345		12.216.787		11.071.200	

Bijlage 4: Contractonderwijs

Financiële Rapportage ADC 2017

Baten		realisatie		begroting		afwijking		realisatie		realisatie		
		2017 x € 1,-	% van baten	x € 1,-	% van baten	x € 1,-		2016 x € 1,-	% van baten	2015 x € 1,-	% van baten	
A	totaal baten	A	9.900		11.200		1.300	A	49.122		113.400	
Directe lasten												
	directe personeelslasten		7.100	72%	10.200	91%	3.100		26.526	54%	63.739	56%
	directe materiele lasten		705	7%	500	4%	-205		2.536	5%	4.822	4%
B	totaal directe lasten	B	7.805	79%	10.700	96%	2.895	B	29.062	59%	68.561	60%
A-B	Dekkingsbijdrage	A-B	2.095	21%	500	4%	1.595	A-B	20.060	41%	44.839	40%
Indirecte lasten												
	indirecte personele lasten		2.877	29%	4.100	37%	1.223		5.788	12%	21.893	19%
	indirecte materiele lasten		1.285	13%	1.800	16%	515		3.341	7%	6.600	6%
X	totaal indirecte lasten	X	4.162	42%	5.900	53%	1.738	X	9.129	19%	28.493	25%
Toegerekende lasten 1)												
	toegerek.lasten personeel		495	5%	560	5%	65		2.456	5%	5.670	5%
	toegerek. lasten huisvesting		495	5%	560	5%	65		2.456	5%	5.670	5%
	toegerek. lasten materieel		198	2%	224	2%	26		982	2%	2.268	2%
Y	totaal toegerekende lasten	Y	1.188	12%	1.344	12%	156	Y	5.895	12%	13.608	12%
X+Y	Totale indirecte en toegerekende lasten	X+Y	5.350	54%	7.244	65%	1.894	X+Y	15.024	31%	42.101	37%
Saldo exploitatie 2)												
			-3.255	-32,9%	-6.744	-60,2%	3.489		5.036	10,3%	2.738	2,4%

- 1) De toegerekende lasten worden verrekend met de baten uit de derde geldstroom, zijnde de bovenvermelde gerealiseerde baten.
- 2) De exploitatieresultaten zijn in de vorige boekjaren toegevoegd aan en opgenomen als privaat vermogen. Per 31 december 2016 bedraagt het opgebouwde private vermogen €48.296. Het resultaat van het verslagjaar bedraagt €-3.255 en wordt conform de resultaatbestemming ten laste gebracht van het private vermogen dat per 31 december van het verslagjaar komt op een bedrag van -afgerond- €45.042.

In het jaar 2015 is het besluit genomen om het contractonderwijs af te bouwen. Medio 2017 hebben de laatste activiteiten plaatsgevonden.

grafisch lyceum UTRECHT

media, vormgeving en communicatie

VOORTGANGSRAPPORTAGE KWALITEITSPLAN

Tussenrapportage 2017

Februari 2018

Definitieve versie

Inhoudsopgave

1. *Inleiding*
2. *Thema's in beeld*
 - 2.1 *Positionering en resultaat*
 - 2.2 *Examinering*
 - 2.3 *Professionalisering en HRM*
 - 2.4 *Taal- en rekenonderwijs*
 - 2.5 *Voortijdig schoolverlaten (VSV)*
 - 2.6 *Excellentie*
3. *Excellentieprogramma GLU 2017-2018*
4. *Doelstellingen en oordeel per thema*
 - 4.1 *Positionering en resultaat*
 - 4.2 *Examinering*
 - 4.3 *Professionalisering en HRM*
 - 4.4 *Taal- en rekenonderwijs*
 - 4.5 *Voortijdig schoolverlaten (VSV)*
 - 4.6 *Studiewaarde/studiesucces*
 - 4.7 *Excellentie*

Bijlage 1: VSV-uitval schooljaar 2011-2012 t/m 2016-2017

1. Inleiding

Sinds enige jaren werkt het Grafisch Lyceum Utrecht aan de kwaliteitsafspraken, vastgelegd in het Kwaliteitsplan 2015, om de kwaliteit van het onderwijs naar een hoger niveau te tillen en te streven naar 'een excellente onderwijsinstelling'. Deze missie is verankerd in het Strategisch Beleidsplan en is uitgangspunt voor de beleidsagenda van de school en het dagelijks handelen om voortdurend te werken aan kwaliteitsverbetering, verbetering van het innovatief vermogen en versterking van bevoegdheid en betrokkenheid van medewerkers. De kwaliteitsafspraken in het Kwaliteitsplan 2015 en het excellentieprogramma zijn hiermee samenhangend.

De BPV zal in de voortgangsrapportage BPV verantwoord worden.

In deze derde tussenrapportage kijkt de onderwijsinstelling met trots terug op de realisatie van geplande activiteiten van het afgelopen jaar, die in het Kwaliteitsplan 2015 voor 2017 zijn geformuleerd:

- *Positionering en resultaat;*
- *Examinering;*
- *Professionalisering en HRM;*
- *Taal- en rekenonderwijs (Intensivering);*
- *Voortijdig schoolverlaten (VSV);*
- *Studiewaarde/studiesucces;*
- *Excellentie;*

Per thema wordt verantwoord wat de bereikte resultaten zijn, welke maatregelen/activiteiten zijn ingezet om de doelstellingen te behalen, welke checks and balances ingezet zijn om de voortgang te monitoren en te reflecteren wat de stand van zaken is m.b.t. de te behalen resultaten en vooruit te kijken wat nodig is om als school blijvend te ontwikkelen. Tevens wordt integraal ingegaan op de opmerkingen en adviezen van MBO in Bedrijf.

2. Thema's in beeld

2.1 Positionering en resultaat

Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat 2017
Inspectieoordeel	De Onderwijsinspectie oordeelt te allen tijde minimaal voldoende op onderwijs en examinering en hanteert het minst zware toezicht

Stand van zaken tussenrapportage 2017

Bereikte resultaten	De Onderwijsinspectie heeft in 2017 Stelselonderzoek uitgevoerd bij de volgende opleidingen: 95312/25188 Applicatie- en Mediaontwikkeling (Gamedeveloper) - 25199 Mediamanager/95400 Mediamanagement (Ordermanager Creatieve Industrie) - 95705/25197 Allround DTP-er Bij de onderzochte opleidingen Mediamanager/Mediamanagement (Ordermanager creatieve industrie) en Allround DTP-er wordt geen vervolgtoezicht uitgevoerd, omdat alle onderzochte en beoordeelde kwaliteitsgebieden en standaarden van het Waarderingskader 2017 als voldoende zijn beoordeeld. Bij de opleiding Applicatie- en Mediaontwikkeling (Gamedeveloper) wordt volgtoezicht uitgevoerd, omdat kwaliteitsgebied 3. Opbrengsten onvoldoende is. Aangezien ook de opleiding Mediadeveloper onderdeel is van het dossier Applicatie- en Mediaontwikkeling, en beide opleidingen ook gezamenlijk onder de norm scoren, heeft ook deze opleiding een onvoldoende op kwaliteitsgebied 3. Het vervolgtoezicht richt zich op de geconstateerde tekortkomingen binnen het onvoldoende kwaliteitsgebied.
Voortgang maatregelen/activiteiten	Doelstelling: De opleidingen behorend tot het KD Applicatie- en Mediaontwikkeling voldoen aan de norm. Er wordt een plan van aanpak geschreven met duidelijke doelen en acties om bij tussentijdse metingen te vieren wat goed gegaan is en indien nodig de doelen bij te stellen bij achterblijvende resultaten.
Realisatie planning	In schooljaar 2018-2019 moeten de opbrengsten voor ook deze kwalificatie op orde zijn. Het verbeter- cq. ontwikkelplan zal dit schooljaar nog worden geïmplementeerd en doorlopen in 2018-2019 om de opbrengsten te verbeteren.
Toelichting	

2.2 Examinering

Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat 2017	Stappen - activiteiten - aandachtspunten
Professionalisering	Deskundige examenfunctionarissen	Continue professionalisering, examencommissie, examenfunctionarissen etc.

Stand van zaken tussenrapportage 2017

Bereikte resultaten	Teamleiders inventariseren de leerbehoeften en -wensen a.d.h.v. tevredenheidsmetingen, (les)observaties, klassenvertegenwoordigersoverleggen, (R&O)gesprekken ed. om medewerkers te professionaliseren in hun beroep: kennis te verwerven en of ontwikkelingen, die spelen in het vakgebied te versnellen en de skills van docenten te vergroten. Ook de Examencommissie en de teamleiders bekijken jaarlijks welke deskundigheidsbevordering nodig is. Vakbekwaamheid en specifieke examendeskundigheid zijn in het algemeen nodig om de afstemming tussen onderwijs en examinering inhoudelijk aan te scherpen en specifiek de toetstechnische expertise en kennis van wet- en regelgeving over de examinering naar een hoger niveau te tillen. De GLU Academy heeft een vast en flexibel aanbod, dat jaarlijks vastgesteld wordt en gerelateerd is aan de thema's die spelen. Hier wordt door de teams regelmatig gebruik van gemaakt. Daarnaast worden individuele aanvragen voor scholing toegekend. In 2017 hebben zo'n 150 medewerkers deelgenomen aan een of meerdere activiteiten of trajecten. In 2017 volgen twaalf medewerkers een masteropleiding en zijn reeds negentien in het bezit van een mastertitel. Een docent volgt de master Toetsdeskundige aan de Tilburg University. ICE heeft voor de taalassessoren een training beoordelen gegeven. Het Cinop heeft voor beoordelaars van de proeven van bekwaamheid verschillende assessorentraining verzorgd. De GLU Academy biedt in het standaardprogramma een assessorentraining aan. De aanmeldingen voor deze training was afgelopen jaar beperkt. Het team Gaming heeft ondersteuning van een externe deskundige bij de examinering gekregen, omdat een van de examenleiders door ziekte uitviel. Deze ondersteuning vindt nu meer op afstand plaats. Examenleiders komen twee maal per jaar bijeen om over een thema te worden geïnformeerd of kennis te delen. Good practices worden gedeeld. Ook de Examencommissie heeft jaarlijks twee scholingsdagen om zich te professionaliseren. Aandacht wordt besteed aan nieuwe wet- en regelgeving en het uitdiepen van verschillende thema's zoals: de onderwijs- en examineringssystematiek van het hbo - normering voor het vaststellen van examenproducten. Verschillende teams, maar ook functionarissen nemen deel aan het Netwerk Examinering van het CINOP en of aan bijeenkomsten met collega-scholen om ervaringen uit te wisselen, beleidskeuzes te delen, de aanpak van verschillende thema's te bespreken en te bedenken hoe gezamenlijk invulling gegeven kan worden aan bijvoorbeeld de samenwerking m.b.t. validering van examenproducten. De ingezette deskundigheidsbevordering heeft meer deskundigheid en inmiddels acht top-opleidingen (Keuzegids 2018) opgeleverd. Ook studenten waarderen de lessen, het lesmateriaal en de examinering steeds beter, blijkt uit onze periodieke enquêtes.
Voortgang maatregelen/activiteiten	Deskundigheidsbevordering is en blijft een aandachtspunt Het assessorenprogramma kan nog beter onder de aandacht gebracht worden van de regiegroepen examinering
Realisatie planning	Continue process - Ook voor 2018 blijft deskundigheidsbevoring speerpunt
Toelichting	

2.3 Professionalisering en HRM

Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat 2017	Stappen - activiteiten - aandachtspunten
Uitvoering - Professionalisering	Tweejarig professionaliseringsplan voor OP en OBP	Jaarlijks actualiseren POP's Jaarlijks opstellen teamontwikkelplannen (OP en OBP)
Uitvoering - Management Development	Uitvoering	Uitvoering traject - verwachte duur twee jaar
Onderzoek	Uitvoering onderzoek	Uitvoering onderzoek op centrale, gedragen thema's
HRM-beleid - Gesprekscyclus	Cyclus van jaarlijkse resultaat- en ontwikkelgesprekken en tweejaarlijkse beoordelingsgesprekken	Implementatie resultaat- en ontwikkelgesprekken
HRM-beleid - Bekwaamheidsdossiers	100% vulling bekwaamheidsdossiers Alle docenten geregistreerd in het lerarenregister	Standaardisering en digitalisering van het bekwaamheidsdossier Ruimte voor de verscheidenheid in relatie tot de verplichting van registratie in het lerarenregister Alle startende docenten binnen 2 jaar bevoegd en bekwaam voor inschrijving in het lerarenregister
HRM-beleid - Tevredenheid	De score m.b.t. de algemene tevredenheid over het werken op de school is minimaal een 7,5	Tweejaarlijks medewerkerstevredenheidsonderzoek

Stand van zaken tussenrapportage 2017

Bereikte resultaten	Tweejarig professionaliseringsplan voor OP en OBP Het conceptplan was in 2017 gereed. De laatste wijzigingen worden nu nog doorgevoerd, daarna wordt het plan ter goedkeuring voorgelegd aan het CvB. Teamleiders schrijven jaarlijks als onderdeel van hun teamplan een teamontwikkelplan. Voor het OBP is dit tijdens de jaarlijkse resultaat- en ontwikkelgesprekken een gespreksonderwerp. Bij HRM wordt bijgehouden wie welke deskundigheidsbevordering volgt. Het functie- en het competentieboek zijn aangepast, gepubliceerd en in grote lijn samenhangend met het professionaliseringsplan. Het HRM-beleid wordt fasegewijs gedigitaliseerd. PRO- en PIT-lezingen In 2017 is een flyer gepubliceerd met PRO-lezingen. Tijdens de PRO-lezingen worden professionals uit het beroepenveld betrokken om o.a. innovaties onder de aandacht te brengen, deskundigheid te delen en over te dragen. Vooraf wordt het programma bekendgemaakt aan zowel docenten als studenten. Daarnaast is een PIT-lezingenreeks over Pedagogiek, die je Inspireert en Toepasbaar is in het werk als docent. Tijdens deze lezingen worden praktische kennis en actuele inzichten uit de pedagogiek en of leerpsychologie besproken. De thema's zijn gekozen o.b.v. veel voorkomende vragen van SLB'ers en docenten. Per lezing staat een thema centraal en daarnaast worden overstijgende thema's gekozen, waar veel docenten in hun dagelijks pedagogisch didactisch handelen en/of bij ondersteuning van studenten baat bij kunnen hebben en in de lessituatie of in de begeleiding toegepast zijn. Vorig jaar is gedurende de lezingenreeks bedacht om voor het volgen van de gehele lezingenreeks een instellingsverklaring uit te reiken. Docenten hebben o.b.v. interesses keuzes gemaakt voor een of meerdere lezingen, maar helaas heeft niemand door de onbekendheid met de regeling de gehele reeks gevolgd. De verwachting is dat dit door verbeterde informatievoorziening in 2018 wel zal gebeuren. Het doel is om zoveel mogelijk opleidingen te laten valideren en op te laten nemen in het lerarenregister. Docenten kunnen, vanwege de validatie van de lezingenreeks, tien uren opnemen in het lerarenregister. Aangezien het register gesloten is per 1 augustus 2017, stagneert dit proces. Studiedagen, GLU breed georganiseerd, zijn gericht op actuele thema's en innovatieve projecten om kennis te delen en over te dragen: Respect in communicatie en gedrag door vertrouwenspersonen - Studentbegeleiding, Advies en Coaching (SAC) - Verbeteren van je onderwijs d.m.v. de ELO - Doorstroom vmbo - mbo - hbo. De gemiddelde waardering voor de studiedagen is een 7,5. Daarnaast organiseren de teams ook zelf een aantal studiedagen gericht op actuele thema's in het team.
---------------------	---

	<i>Uitvoering - Management Development</i> Het Management Development Traject is erop gericht om het middenmanagement te professionaliseren en hen tools te geven om adequaat en accuraat in te kunnen spelen op problematieken die in de school of in het team spelen. Het traject wordt in maart 2018 afgerond. Zichtbaar is dat deelnemers beter zijn toegerust in het herkennen van eigen gedragspatronen en die van de medewerkers om adequaat te kunnen reageren, elkaar beter te kunnen begrijpen, elkaar beter en sneller te kunnen vinden. Verschillende functionarissen vertegenwoordigen de onderwijsinstelling op conferenties en netwerkbijeenkomsten, waaronder het Netwerk Examinering om naast het ophalen van kennis, kennis te delen en over te dragen. <i>Uitvoering onderzoek</i> In 2017 heeft de onderzoeksgroep 'GLU Link', die bestaat uit LD-docenten met een mastertitel of daarvoor een opleiding volgen, hun plannen gepresenteerd aan het CvB. De zes GLU Link'ers hebben vijf thema's (differentiatie - beoordelen - dyslexie - begeleiding van docenten), voortkomende uit het onderwijsconcept, onder elkaar verdeeld en zijn nu een toolbox voor docenten aan het ontwikkelen met het volgende uitgangspunt: wat werkt er in de klas? <i>HRM-beleid - Gesprekscyclus</i> Tijdens een GLU brede studiedag in september 2016 is het thema 'Een goed gesprek door P&O' de gesprekscyclus onder de aandacht van alle medewerkers gebracht en zijn leidinggevenden getraind in de systematiek. De implementatie van de gesprekscyclus heeft in schooljaar 2016-2017 plaatsgevonden en is in oktober 2017 geëvalueerd. Momenteel is een gewijzigde cyclus opgesteld die in januari 2018 door het CvB geagendeerd wordt. In februari 2018 wordt het document met de OR besproken. <i>HRM-beleid - Bekwaamheidsdossiers</i> De gegevenslevering voor het lerarenregister is in december 2016 afgerond. Op dit moment zijn twee informatiebijeenkomsten over het lerarenregister voor docenten door HRM georganiseerd. Onbevoegde docenten krijgen bij indiensttreding de PDG opleiding (verplicht) aangeboden waarmee ze doorgaans binnen twee jaar bevoegd zijn. Docenten die niet bereid zijn de opleiding te willen volgen, krijgen geen aanstelling. Acht docenten volgen dit schooljaar de PDG opleiding. <i>HRM-beleid - Tevredenheid</i> Het medewerkersonderzoek (MO), voormalig medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) geheten, wordt in schooljaar 2018-2019 uitgevoerd.
Voortgang maatregelen/activiteiten	Gewijzigde gesprekscyclus implementeren Medewerkersonderzoek (MO) - Teams verbeterpunten laten formuleren, waar ze mee aan de slag willen
Realisatie planning	2019-2020
Toelichting	

2.4 Taal- en rekenonderwijs

Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat 2017	Stappen - activiteiten - aandachtspunten
Beleid - Doelstellingen	Minimaliseren uitval op Nederlands - Engels - rekenen	Uitvoering beleidsplan
	Hoger scoren dan landelijk gemiddelde op CE Nederlands - Engels - rekenen	Uitvoering beleidsplan
Diagnostisch toetsen	GLU-brede implementatie van diagnostische toetsen	Effectief beleid voor inzet diagnostische toetsen
Professionalisering	Docenten Nederlands - Engels - rekenen geschoold	O.b.v. de evaluatie van de behaalde resultaten en de inzet van instrumenten wordt onderzocht of en zo ja welke verdere professionalisering wenselijk is. Dit wordt onderdeel van het GLU brede professionaliseringsplan

Stand van zaken tussenrapportage 2017

Bereikte resultaten	Minimaliseren uitval op Nederlands - Engels - rekenen Bijna niemand in den lande en ook niet op deze onderwijsinstelling zakt op bovengenoemde vakken als gevolg van de slaag- en zakregeling: voor de examenonderdelen Engels en Nederlands geldt dat ten minste een 5 en een 6 behaald moet zijn (in willekeurige volgorde). Om het aantal uren voor Nederlands, Engels en rekenen meer te standaardiseren zijn in het document 'Technische ontwerpregels bij het ontwerpen van het curriculum' minimale normen opgenomen, die de teams als leidraad moeten nemen voor het vormgeven van de uitlijning en het inroosteren van lessen. Voor rekenen zijn bijlessen georganiseerd en worden studenten gestimuleerd om een hoger niveau te behalen. Remedierende lessen voor de talen worden door de teams verschillend ingevuld. De vakgroep Nederlands heeft besloten om een methode aan te schaffen, waardoor meer zicht komt op de inhoud en het niveau van de lessen. De vakgroep onderzoekt welke methode het meest geschikt zal zijn en komt met een voorstel. Voor Engels wordt voor het tweede jaar de methode 'Nu Engels' gebruikt. Deze methode bevat naast diagnostische ook kwalificerende toetsen. Voor kwalificerende schoolexamens wordt gebruik gemaakt van de toetsenbank (TOA) van ICE. Hoger scoren dan landelijk gemiddelde op CE Nederlands - Engels - rekenen Voorlopige score o.b.v. eigen gegevens Score CE Nederlands: 6.3 Score CE Engels: 7.7 Score CE Rekenen: 6.0 Afgelopen jaar is, volgens onze berekening, het gemiddelde Nederlands van de examenkandidaten met een punt gezakt t.o.v. vorig jaar. Of dit een landelijk trend is, is moeilijk te zeggen, aangezien de voortgangsrapportage referenties taal en rekenen 2017 tot op heden nog niet is gepubliceerd door het Ministerie van OCW. Het is dus nog niet mogelijk om onze scores te vergelijken met het landelijk gemiddelde en hierover een uitspraak te doen. GLU-brede implementatie van diagnostische toetsen De vakgroep heeft de afspraak gemaakt om een nulmeting en diagnostische toetsen in te zetten om een goed beeld te krijgen van het niveau van het taal- en rekenniveau van de student. Teams gaan hier nog divers mee om. Docenten Nederlands - Engels - rekenen geschoold Sinds vorig jaar is gestart met een assessorentraining voor taal- en rekendocenten. Het beleid is dat de taalassessoren iedere twee jaar geschoold worden. De assessorentraining is een vast onderdeel in de brochure van de GLU Academy. Tweejaarlijks wordt een taaldocent betrokken bij het vaststellen van examenproducten Nederlands en Engels, die in de toetsenbank (TOA) van ICE zijn opgenomen.
Voortgang maatregelen/activiteiten	Talen en rekenen blijven aandachtspunt - De werkgroepen zullen bij achterblijvende gemiddelden gevraagd worden een verbeterplan aan te leveren
Realisatie planning	Schooljaar 2018-2019

Toelichting	
-------------	--

2.5 Voortijdig schoolverlaten

Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat 2017	Stappen - activiteiten - aandachtspunten
Pretatieafspraken	Alle opleiding binnen de norm in schooljaar 2016-2017: Niveau 2: 9,5% Niveau 3: 3,6% Niveau 4: 2,74%	Continuering en permanente evaluatie huidige werkwijze
Verzuim	Implementatie nieuwe verzuimprotocol (o.a. gebruik van de nieuwe verzuimlijsten)	Implementatie - Continue evaluatie - Indien nodig bijstellen
Ouderbetrokkenheid	Ouderbetrokkenheid is zichtbaar en geconcretiseerd in de teamplannen	Concretiseren ouderbetrokkenheid in teamplannen Implementatie en evaluatie ouderbetrokkenheid door teams en SLB'er
Update SLB'ers	Jaarlijkse training voor (nieuwe) SLB'ers over de dan geldende procedures en richtlijnen	Start van ieder studiejaar

Stand van zaken tussenrapportage 2017

Bereikte resultaten	Pretatieafspraken (Voorlopige cijfers o.b.v. Icaris d.d. 12-01-2018)								
	<table><tr><td>Norm</td><td>GLU Resultaten</td></tr><tr><td>Niveau 2: 9,5%</td><td>Niveau 2 BOL/BBL: 9,09%</td></tr><tr><td>Niveau 3: 3,6%</td><td>Niveau 3: 2,20%</td></tr><tr><td>Niveau 4: 2,74%</td><td>Niveau 4: 2,03%</td></tr></table>	Norm	GLU Resultaten	Niveau 2: 9,5%	Niveau 2 BOL/BBL: 9,09%	Niveau 3: 3,6%	Niveau 3: 2,20%	Niveau 4: 2,74%	Niveau 4: 2,03%
	Norm	GLU Resultaten							
	Niveau 2: 9,5%	Niveau 2 BOL/BBL: 9,09%							
	Niveau 3: 3,6%	Niveau 3: 2,20%							
Niveau 4: 2,74%	Niveau 4: 2,03%								
Alle niveau's hebben de gestelde norm gerealiseerd. Daar waar afwijkingen signaleerd zijn, heeft het CvB gesprekken met de teamleiders om te analyseren wat nodig is om de gewenste norm te bereiken.									
Verzuim									
Het nieuwe verzuimprotocol is geïmplementeerd naar aanleiding van de actualisering van de regeling en deze is opgenomen in het Handboek Studentbegeleiding, -advies en coaching. In het handboek zijn de rollen, taken en verantwoordelijkheden beschreven. In de bijlagen zijn naast beschrijvingen van hoe te handelen ook stroomschema's opgenomen voor ongeoorloofd en geoorloofd verzuim en is het brievenboek gepubliceerd voor de verschillende redenen van verzuim.									
Presentie wordt gemonitord door het SAC. Bij achterblijvende resultaten wordt actie ingezet.									
In het handboek worden tevens docenten geadviseerd om bij studenten navraag te doen naar reden van verzuim om studenten het positieve gevoel te geven 'gezien' te worden. Teamleiders krijgen wekelijks een verzuimoverzicht met presentiegegevens om te monitoren, indien gewenst om actie te ondernemen en te checken of de presentie op juiste wijze is geregistreerd.									
Ouderbetrokkenheid									
Ouderbetrokkenheid is bij alle teams geïmplementeerd. Er worden ouderavonden georganiseerd over verschillende onderwerpen (v.b.: eerste jaar - begeleiding - BPV - examinering - presentaties van gemaakt werk - ed.) en ouders worden bij tegenvallende prestaties of presentie actief uitgenodigd mee te denken over de aanpak.									
In 2017 is de nieuwe wetgeving van kracht over de aanmelddatum en het toelatingsrecht. Hierop is de intakeprocedure aangepast. Studenten krijgen een studiekeuzecheck en een studiekeuzeadvies.									
Tijdens deze activiteiten worden ouders geïnformeerd over studiekosten, leermiddelen en activiteiten van de onderwijsinstelling.									
In schooljaar 2017-2018 worden o.b.v. een swot-analyse de teamplannen bijgesteld en wordt, indien nodig, ouderbetrokkenheid opgenomen als thema in het teamplan.									
Update SLB'ers									
Voor de zomervakantie en erna heeft de adviseur van het SAC (Studentbegeleiding, -advies en coaching) voorlichting gegeven aan nieuwe SLB'ers om hen in te werken en aan te geven wat er van hen verwacht wordt in hun nieuwe taak.									

	Voor adviseurs van het SAC in de teams ligt de focus van hun activiteiten meer en meer op het coachend begeleiden en professionaliseren van de SLB'ers in hun team om het beleid w.b. de studiebegeleiding uit te voeren. Daarnaast is het o.a. hun taak om de kwaliteit van de studentbegeleiding te monitoren en de teamleider te rapporteren over in-, door- en uitstroom. Adviseurs van het SAC komen steeds beter in hun rol en taak. Adviseurs van het SAC ondersteunen de teams bij de begeleidende activiteiten en monitoren de uitval en de VSV-norm. Ook betrokkenheid bij de begeleiding en ondersteuning van studenten is onderdeel van het Handboek Studentbegeleiding, -advies en coaching. SLB'ers, adviseurs van het SAC en anderen kunnen het handboek als naslagwerk gebruiken om snel specifieke informatie op te zoeken. In de GLU Academy is voor alle SLB'ers een aanbod van vijf dagdelen opgenomen. Onderwerpen die aan de orde komen zijn: gespreksvaardigheden - feedback geven en ontvangen - gespreksvoering - oplossingsgericht coachen - groepsdynamica. Teamleiders bespreken tijdens de jaarlijkse gesprekken welke SLB'ers in aanmerking komen voor deze deskundigheidsbevordering. Een tevredenheidsmeting onder studenten kan aan het gesprek voorafgaan. Dashboard digitale content Onderzoek wordt gedaan naar een management informatiesysteem (dashboard) voor het bewaken van de digitale content.
Voortgang maatregelen/activiteiten	Streven om alle opleidingen binnen de norm te houden. Evaluatie van de consequenties van het toelatingsrecht op de onderwijsinstelling - Analyseren waar verbeteringen nodig zijn. De activiteiten van de adviseurs SAC evalueren en analyseren wat nodig is om de SLB te verbeteren. Onderzoek wordt gedaan naar een management informatiesysteem (dashboard) voor het bewaken van de digitale content.
Realisatie planning	2019
Toelichting	

2.6 Excellentie

Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat 2017	Stappen - activiteiten - aandachtspunten
Skills	Studenten nemen deel aan de skills wedstrijden	De schoolwedstrijden zijn integral onderdeel van onderwijsprojecten
MBO Uitblinker	Studenten nemen deel aan MBO Uitblinker	Jaarlijks wordt een uitblinker geselecteerd en voorgedragen voor de landelijke uitblinker verkiezing

Stand van zaken tussenrapportage 2017

Bereikte resultaten	Studenten van de onderwijsinstelling nemen zowel deel aan de wedstrijd van Skills Heroes als aan de MBO Uitblinker. Skills Heroes Skills Heroes zijn vakwedstrijden voor het mbo, die verschillende voorrondes kennen. Eerst een voorronde op de eigen school om hun vakmanschap te tonen, dan kwalificatiewedstrijden op diverse mbo-instellingen in heel Nederland en tot slot tijdens de nationale finales, strijden deelnemers om in hun vakgebied de beste van Nederland te worden. Twee studenten hebben deelgenomen aan de vakwedstrijden Grafische vormgeving en Webdesign. Helaas hebben beide kandidaten niet de finale bereikt. MBO Uitblinker Een tweedejaars studente Interactieve Vormgeving heeft de school vertegenwoordigd tijdens de landelijke MBO Uitblinkers Verkiezing 2017. Zij is door de jury gekozen uit vijf voorgedragen kandidaten, afkomstig uit verschillende teams. Zij onderscheidde zich, omdat zij gestart is met de opleiding Allround DTP en doorstroomde naar Interactieve Vormgeving, die ze nu versneld doorloopt. Ze was al eerder 'bureamedewerker van het jaar' bij Het Bureau IV/MD (Interactieve vormgeving en Mediadeveloper). Zowel de teamleider als de praktijkopleider zijn erg tevreden over haar inzet, omdat ze doet wat iedereen zou moeten doen op school, namelijk: op tijd komen, een proactieve houding tonen en opdrachten afmaken. Tijdens de landelijke verkiezing heeft ze de school gepromoot en had ook graag het beroepsonderwijs vertegenwoordigd. De deelname aan deze competities heeft een stevig intern effect. De onderwijsinstelling toont met trots hun pareltjes en de uitblinker heeft een unieke ervaring en krijgt hierdoor zelfvertrouwen. Onder studenten ontstaat extra binding, vanwege de steunacties voor de kandidaat.
Voortgang maatregelen/activiteiten	De competities blijven onderdeel van het excellentieprogramma
Realisatie planning	Alle jaren participeert de onderwijsorganisatie in deze competities
Toelichting	

3. *Excellentieprogramma GLU 2017-2018*

<i>Deelonderwerp</i>	<i>Doelstelling/resultaat 2017</i>
Algemeen	Excellente studenten krijgen binnen het GLU gelegenheid hun kwaliteiten te laten zien Excellente studenten worden uitgedaagd in de dagelijkse lessen Continuering masterclasses
Vakmanschap	Deelname aan Skills wedstrijden (zie 2.6 excellentie) Deelname aan MBO-uitblikker (zie 2.6 excellentie) Continuering deelname aan (vak)wedstrijden (zie deelonderwerp Algemeen) Verdieping of verbreding via keuzedelen Ontwerp masterclasses Extra stagedag
Vakmanschap - Ondernemerschap	Continuering eigen leerbedrijf in Amersfoort
Ondernemerschap	Keuzedelen gericht op Ondernemerschap Structuele deelname aan Jong Ondernemen
Opleiding	Keuzedelen gericht op verbreding of verdieping Continuering versnelde trajecten Continuering vrijstellingen Keuzedeel doorstroom hbo

Stand van zaken tussenrapportage 2017

Bereikte resultaten	ALGEMEEN Werkgroep Excellentie Het beleidsplan excellentie is door de werkgroep opgesteld na overleg met de Studentenraad. Ieder team heeft een docent die het talentprogramma gaat aanbieden. Onder leiding van Hoofd O&O starten de activiteiten in februari 2018. SWAPP De redactie SWAPP heeft de app 'SWAPP' ontwikkeld, om studenten de gelegenheid te geven digitaal hun beste werk te uploaden voor de Top 100. De app biedt tevens de mogelijkheid voor vlogs, achtergrondverhalen, behind-the scenes materiaal en projecten van docenten. Docenten en studenten kunnen het werk bespreken en delen via Facebook, Twitter en Pinterest. De Top 100 wordt geprojecteerd in het atrium en op beeldschermen in de gangen. Iedereen die de app heeft gedownload kan het werk bekijken en beoordelen door op een favoriet werk te stemmen. Het aantal stemmen bepaalt hoe hoog een werk in de Top 100 staat. Masterclasses Er is een jaarprogramma voor de Pro-lezingen, waar experts uit het beroepenveld lezingen geven over actuele onderwerpen. Het programma wordt vooraf onder de aandacht gebracht van zowel docenten als studenten, onder meer middels de beeldschermen in het atrium en in de gangen. Excellente studenten worden uitgedaagd in de dagelijkse lessen Electronische leeromgeving (ELO) De onderwijsinstelling heeft de regeling dat de boeken en het lesmateriaal kosteloos worden aangeboden. Het lesmateriaal wordt gepubliceerd op de ELO. Een van de uitgangspunten voor gebruik van de ELO is, dat de student uitgangspunt van de ELO moet zijn en dat het aan moet sluiten bij de onderwijsvisie: toekomstgericht - praktijkgericht - persoonsgericht. Afgelopen jaar is veel ingezet om het lesmateriaal te digitaliseren en alle lesinhoud in eenzelfde format te presenteren met gebruik van maar één programma. Studenten kunnen zelfstandig, zowel op school als thuis, terecht voor hun rooster, presentie, e-mail en lesmateriaal. Dit systeem geeft de mogelijkheid voor studenten om te excelleren: Ze kunnen excelleren door vooruit te werken en verdiepings- en of verbredingsopdrachten te maken. Externen hebben een kwalitatieve check uitgevoerd op het materiaal. Aandachtspunten zijn besproken met de schrijvers van het lesmateriaal, die de feedback hebben verwerkt in vervolgviesies. Afgelopen jaar is de ELO geëvalueerd. De conclusie is dat het onmisbaar is geworden voor het
---------------------	---

onderwijs. Docenten en studenten zijn enthousiast. Een aandachtspunt, waarover nagedacht wordt, is: hoe houden we de informatie gebruiksvriendelijk, vindbaar, toekomstgericht en toekomstbestendig?

De ELO maakt het mogelijk om te differentiëren. In het standaardplan van de ELO is de docent verplicht aan te geven wat er aan differentiatie mogelijk is.

In het lesmateriaal zijn uitdagende en beroepsgerichte opdrachten opgenomen en krijgen studenten de mogelijkheid te excelleren. De curricula worden besproken in de beroepenveldcommissies om de aansluiting te houden met de allerlaatste ontwikkelingen op het gebied van de nieuwste technieken en methoden om het onderwijs uitdagender te maken, in te spelen op innovaties in de branche en het onderwijs goed te laten aansluiten bij het bedrijfsleven.

Verschillende opleidingen hebben een bureau, dat reële opdrachten uit de beroepspraktijk ontvangt. Excellente studenten hebben onder begeleiding van een aantal docenten de mogelijkheid om hun vakbekwaamheid te tonen en een oplossing te vinden voor de vraag of dilemma van een opdrachtgever cq. klant.

VAKWEDSTRIJDEN

Jaarlijks wordt het project 'Fotodock' door Grafische vormgeving in samenwerking met X11 (vmbo) rondom het thema 'familieverhalen' georganiseerd. De werken worden in de gangen gehangen en worden beoordeeld door een deskundige jury. Er vindt een prijsuitreiking plaats voor het beste werk.

Afgelopen jaar heeft een vierdejaarsstudent Grafische vormgeving een derde prijs gewonnen door mee te dingen naar de prijs 'Brouwers special edition IPA'. De opdracht was het maken van een nieuw verpakkingsdesign voor het Brouwers special edition IPA biertje. De identiteit moest doorvertaald worden naar een fles, draaidop en sleeve van de six packs blikjes. Het werk wordt door zowel een publieks- als een vakjury beoordeeld.

Een excellente groep studenten van het team Gaming, die hier speciale begeleiding bij kregen, hebben deelgenomen aan de Dutch Game Awards 2017. De concurrentie is groot, aangezien ook studenten van verschillende universiteiten en hbo's deelnemen aan de categorie 'Studentengames'.

Studenten Animatie/audiovisuele vormgeving nemen jaarlijks deel aan het awardfestival 'Utrecht over Utrecht'. Jos Stelling, bekend van de film Rembrandt, is de initiator van dit filmfestival. Al enige jaren en ook afgelopen jaar wordt aan onze studenten de publieksprijs uitgereikt. Voor studenten is het tevens een goede gelegenheid om hun portfolio aan te vullen met gedegen en bekroond filmmateriaal, waardoor ze zich kunnen presenteren als excellent.

Instellingsverklaring

Studenten, die extra inspanningen verrichten en zich daardoor onderscheiden van anderen, krijgen voor hun bijdrage een instellingsverklaring. Voorbeelden voor het verkrijgen van instellingsverklaringen zijn: student is klassenvertegenwoordiger, is lid van het sollicitatieteam, geeft een lezing aan aspirantstudenten, helpt bij de intake, begeleidt geïnteresseerden tijdens open dagen, ed.. Teams gaan ieder op eigen wijze met het belonen van extra inspanningen om.

VAKMANSCHAP

GLU by bike

GLU by bike is een project dat gezamenlijk met de Gemeente Utrecht wordt uitgevoerd in het kader van de doelstelling Europees fietsstad van het jaar te worden. Uit onderzoek blijkt dat MBO-studenten niet snel de fiets pakken om bijvoorbeeld naar school te gaan, daarom is dit de doelgroep waar het project zich op richt. Excellente studenten van de school denken mee om oplossingen te bedenken voor het realiseren van genoemde doelstelling.

Extra stagedag

Studenten lopen in sommige gevallen om meerdere redenen meer dagen stage dan voorgeschreven is.

INTERNATIONALISERING

GLU+ Buitenlandstage

Sinds enkele jaren wordt een consortiumaanvraag met de collegavakscholen Cibab en St. Lucas gedaan bij Erasmusplus. Een onderdeel van de aanvraag is het vergroten van mobiliteit voor studenten, die in het buitenland stage willen lopen.

De internationalisering is belegd bij verschillende functionarissen in de organisatie; hoofd Bureau Bedrijfscontacten beheert de stage - hoofd O&O beheert de schoolpartnerschappen -teamleiders zorgen voor het operationaliseren van de afspraken..

Studenten, die zich in de opleiding onderscheiden, kunnen specifiek in Barcelona stage lopen bij Estudio Nómada, een internationaal werk-, leer- en expositiecomplex.

Ongeveer achttien studenten lopen jaarlijks zo'n vijf maanden, verspreid over verschillende landen in de wereld, maar voornamelijk in Europa, stage. Hun aantal is groeiende.

Ook docenten en teamleiders nemen deel aan buitenlandse activiteiten.

Uitwisselingsprogramma met Zweden

Zes studenten van de opleidingen Gaming, die excellent presteren, worden voorgedragen door het team om deel te nemen aan een internationale conferentie in Zweden, waar gamestudenten uit verschillende EU landen gedurende een aantal dagen een oplossing moet zoeken voor een knelpunt of dilemma, door het ontwikkelen van een of meerdere games.

Global Game Jam

Studenten Gaming doen mee aan de Global Game Jam om tijdens een driedaagse een game te ontwikkelen a.d.h.v. een thema. Excellente studenten worden uitgedaagd om het beste van zichzelf te laten zien.

Ludum Dare Challenge

Tijdens lessen wordt aandacht besteed en meegedaan aan de internationale competitie Ludum Dare Challenge. Ludum Dare is werelds grootste en langstlopende Game Jam event.

GLU+ Talenprogramma

Voornamelijk studenten van de opleidingen Gamedeveloper en Game Artist behalen een hoger niveau Engels dan voorgeschreven.

Niveau 2 en 3 studenten

In de kwalificatie is voor deze niveaus geen Engels opgenomen. Toch is Engels in het curriculum opgenomen (sinds 2017 als keuzedeel) en wordt de student de gelegenheid geboden om Engels te volgen en hier examen in te doen om hun taalvaardigheden te verbeteren en bij doorstroom op niveau te zijn. De uitslag van de toetsen telt niet mee voor de slaag-zakbeslissing. Studenten die het niveau behalen krijgen bij hun diploma een instellingsverklaring.

VAKMANSCHAP - ONDERNEMERSCHAP

Continuering eigen leerbedrijf in Amersfoort

Jaarlijks krijgen zo'n zestien studenten de mogelijkheid om bij het interne leerbedrijf S2Bdicover! in Amersfoort stage te lopen. Naast excellente en of ondernemende studenten worden er ook andere studenten aangenomen, die de mogelijkheid geboden wordt te investeren in hun eigen ontwikkeling. Ontwikkelen van ondernemende skills in relatie met reële klanten is een van de belangrijke uitgangspunten. Communicatieve vaardigheden blijven ook voor deze doelgroep een belangrijk aandachtspunt.

ONDERNEMERSCHAP

Keuzedelen gericht op Ondernemerschap

Alle eerstejaars studenten krijgen het keuzedeel Ondernemend gedrag aangeboden. Na een evaluatie wordt het programma voor komend schooljaar aangescherpt en aangepast aan voortschrijdend inzicht.

Daarnaast kunnen studenten van de opleidingen Mediamanagement en Marketing een keuze maken voor het keuzedeel Oriëntatie op ondernemerschap.

	<i>In het kwalificatiedossier Mediavormgeving is een gehele kerntaak gericht op de uitvoering van ondernemerstaken.</i> <i>Jong Ondernemen</i> <i>De onderwijsinstelling neemt dit jaar geen deel meer aan Jong Ondernemen. Volgend jaar wordt Jong Ondernemen als excellentietraject opnieuw opgestart en binnen een opleiding wordt Jong Ondernemen opgenomen in het keuzedeel Oriëntatie op ondernemen.</i> <i>OPLEIDING</i> <i>Keuzedelen gericht op verbreding of verdieping</i> <i>Keuzedelen worden gekozen en in de meeste gevallen met het beroepenveld besproken om de aansluiting met wat de markt vraagt te optimaliseren. Teams ontwikkelen lesmateriaal en schrijven examens voor de keuzedelen. Dit schooljaar worden zeventien keuzedelen geëxamineerd: twee schoolbreed en vijftien verdeeld over de onderwijsteams. Volgend jaar zullen examens geschreven moeten worden voor zo'n vierendertig nieuwe keuzedelen en zal het onderwijs en de examens van dit schooljaar, na evaluatie, bijgesteld worden. Dit is niet alleen een uitdaging voor het GLU, maar voor bijna alle mbo-onderwijsinstellingen. Het uitstellen van de slaag-zakregeling voor gevolgde keuzedelen geeft de school de ruimte te experimenteren met verschillende onderwijs- en examenvormen en een gedegen aanbod neer te zetten.</i> <i>Continuering versnelde trajecten</i> <i>De versnelde trajecten worden afgebouwd i.v.m de opleiding Crossmedia, die in vergelijking met de andere opleidingen mediavormgeving, driejarig is. Studenten die sneller willen, kunnen kiezen voor deze opleiding. Een tussentijds overstap voor excellente studenten is het onderzoeken waard.</i> <i>Continuering vrijstellingen</i> <i>De Examencommissie heeft het vrijstellingsbeleid aangescherpt door beleid over keuzedelen te ontwikkelen, die gebaseerd is op de wettelijke regelgeving. Het beleid is gepubliceerd op de Examenserver.</i> <i>Keuzedeel HBO</i> <i>Een GLU brede werkgroep heeft zich gebogen over het keuzedeel HBO. Aan de hand van landelijk lesmateriaal is lesmateriaal voor alle niveau 4 opleidingen geschreven met ruimte voor specifieke inkleuring, om studenten goed voor te bereiden op de overstap naar het hbo. Er wordt onderzoek gedaan hoe, vanuit het algemene lespakket en een algemeen examen, die specifieke inkleuring per opleiding gerealiseerd kan worden.</i> <i>Alumni zijn betrokken mee te denken over de vaardigheden, die nodig zijn om hun studie met succes af te kunnen ronden. Ook hebben twee hogescholen uit Amsterdam en twee uit Utrecht meegedacht bij de ontwikkeling van het lesmateriaal. Zij willen studenten ontvangen gedurende de uitvoering van het programma en informeren over de vereiste vaardigheden/beroepshouding en werkwijze van het hbo om hen een goed opleidingsbeeld te geven.</i> <i>In 2018 wordt het lesprogramma op de ELO geplaatst, het onderwijs geïmplementeerd en het examen geconstrueerd.</i>
Voortgang maatregelen/activiteiten	Keuzedelen blijven een uitdaging - komend jaar wordt geëxperimenteerd met onderwijs- en examineringsvormen
Realisatie planning	In schooljaar 2020-2021 gaan keuzedelen voor nieuwe studenten meetellen voor het behalen van hun diploma
Toelichting	

4. Doelstellingen en oordeel per thema

4.1 Positionering en resultaat

Het Grafisch Lyceum Utrecht wil in 2018 bekend staan als excellente opleider voor de creatieve industrie. De tevredenheid van klanten en stakeholders is de belangrijkste indicator om te bepalen of deze doelstelling is behaald. Alle in het Strategisch Beleidsplan en Kwaliteitsplan benoemde doelstellingen en acties dragen daar aan bij. Continue aandacht voor studenttevredenheid en inrichting, uitvoering en kwaliteit van het onderwijs staan daarbij centraal.						
Onderdeel	Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat	2015	2016	2017	2018
Positionering		Het Grafisch Lyceum Utrecht staat in 2018 bekend als excellente opleider voor de creatieve industrie.				✓
	Duurzaamheid	Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft een Duurzaamheids-/ MVO-beleid opgesteld. Dit wordt geconcretiseerd in een actieplan.		✓		
	Faciliteiten	Het gebouw van het Grafisch Lyceum Utrecht heeft een eigentijdse uitstraling, passend bij de opleidingen die de school aanbiedt op de terreinen van media, vormgeving en technologie.				✓
Resultaat	Job Monitor	Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft een plaats in de top 10 van de tweejaarlijkse studenten enquête (Job Monitor).		✓		
	Rendement	Het rendement is boven de norm van De Onderwijsinspectie, zowel met betrekking tot het diploma- als het jaarresultaat.	✓			
	MBO Benchmark	Het Grafisch Lyceum Utrecht staat met het diploma- en jaarresultaat in de top 10 van de MBO Benchmark.		✓		
	Inspectie oordeel	De Onderwijsinspectie oordeelt te allen tijde minimaal voldoende op onderwijs en examinering en hanteert het minst zware toezicht.			✓	

4.2 Onderwijs

Het Grafisch Lyceum Utrecht wil onderwijsinhoudelijk, onderwijs organisatorisch en didactisch aansluiten bij de verwachtingen van studenten, de nieuwste technologische ontwikkelingen en de behoefte van bedrijven in de creatieve industrie. Er wordt een nieuwe onderwijsvisie geformuleerd en geïmplementeerd. Studenten worden beter voorbereid op cross-over beroepen in de creatieve industrie en ondernemersvaardigheden krijgen meer aandacht. Ook landelijke ontwikkeling zoals de invoering herziening kwalificatiestructuur staat hoog op de agenda.							
Onderdeel	Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat	Stappen/activiteiten/aandachtspunten	2015	2016	2017	2018
Visie		Het Grafisch Lyceum Utrecht formuleert een nieuwe visie op onderwijs. Onderwijsmethoden en werkvormen zijn actueel en sluiten aan bij de behoeften en verwachtingen van studenten.	• Inrichten projectgroep • Opstellen concept • Voorleggen aan relevante gremia • Besluitvorming door CvB	✓			
Uitvoering		Visie op onderwijs is vertaald in een nieuw onderwijsconcept.	• Implementatie van de onderwijsvisie • Inrichten werkgroep met docenten. • Vertaling onderwijsvisie naar onderwijsconcept (werkvormen, curricula, leeractiviteiten) • Relatie en integratie met IHKS (integratie van visie en inhoud)	✓			

	Invoering herziening kwalificatiestructuur	Voorbereiding invoering herziening kwalificatiestructuur, nieuwe kwalificatiedossiers.	• Organisatorische inrichting en inbedding • Inhoudelijke inrichting • Programma's ontwikkelen • Formuleren beleid inzake keuzedelen	✓	✓	
		Start uitvoering nieuwe kwalificatiestructuur			✓	
	Ondernemerschap	Het Grafisch Lyceum Utrecht ontwikkelt een beleids- en uitvoeringsplan met betrekking tot ondernemersvaardigheden. Het zelfstandig ondernemerschap in relatie tot het nieuwe werken (al dan niet als ZP-er in een netwerk van professionals) krijgt daarin expliciet aandacht.	Uitwerken keuzedeel ondernemersvaardigheden (in relatie tot IHKS)		✓	
	Omringend onderwijs	Zowel met afnemende als toeleverende scholen afspraken maken om de afstemming zo optimaal mogelijk te maken en wederzijdse verwachtingen beter te managen.	Aandacht voor visie op doorlopende leerlijnen.		✓	
	Innovatie	Het Grafisch Lyceum Utrecht zal een innovatiebeleid formuleren waarin de ruimte voor innovatie gedefinieerd wordt en innovatie binnen de onderwijsteams gestimuleerd wordt.	• Innovatie budget per team, te besteden naar eigen inzicht • Meerwaarde voor Grafisch Lyceum Utrecht en bedrijfsleven • Afttrap 14 april 2015 • Innovatieplan per team • Samenhang en besluitvorming door CvB	✓		

4.3 Examinering

<i>Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft in de laatste beoordeling van de Inspectie van het Onderwijs een goed gescoord op dit onderdeel. In de afgelopen periode is de examenorganisatie geprofessionaliseerd. Zo is de organisatie van examens gecentraliseerd en is per team een regiegroep examinering ingericht. In de komende periode staat continuering en bestendigen van de goede resultaten centraal.</i>						
Onderdeel	Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat	Stappen/activiteiten/aandachtspunten	2015	2016	2017
Beleid	Visie	Een gedragen visie op examinering.	• Inrichten projectgroep • Opstellen concept • Voorleggen aan relevante gremia • Besluitvorming door CvB		✓	
	Examenfunctionarissen	Duidelijke organisatie van examens	Verdere implementatie van het handboek examinering en de visie.	✓	✓	
	Professionalisering	Deskundige examenfunctionarissen	Continue professionalisering examencommissie, examenfunctionarissen etc.	✓	✓	✓

4.4 Professionalisering en HRM

Professionalisering, in de breedste zin van het woord, staat voor de komende jaren in het teken van het creëren van een lerende organisatie. Daarbinnen gaat individuele professionalisering of ontwikkeling hand in hand met ontwikkeling van de organisatie. De teams zijn aan zet om een teamontwikkelplan op te stellen. Een belangrijk onderdeel van professionalisering is eigenaarschap. Dit betekent dat alle medewerkers zich in toenemende mate bewust zullen worden van en verantwoordelijk zullen worden voor (het eigenaarschap van) hun eigen ontwikkeling en die van de organisatie. Dit zal echter niet van de een op de andere dag gerealiseerd worden. Hier gaat een geleidelijk en zorgvuldig proces aan vooraf, waarin belangrijke waarden van het Grafisch Lyceum Utrecht zoals vertrouwen, samen sterk en het delen van successen, centraal staan.							
Onderdeel	Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat	Stappen/activiteiten/aandachtspunten	2015	2016	2017	2018
Visie en beleid	Personeel & organisatie	Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft een geactualiseerde visie op personeel en organisatie ontwikkeld.	• Inrichten projectgroep • Opstellen concept • Onderzoeken wenselijkheid kweekvijver • Voorleggen aan relevante gremia • Besluitvorming door CvB	✓			
	Professionalisering	Een gedragen visie (GLU-breed) op professionalisering van OP en OBP.	• Positionering GLU Academy • Borging teamontwikkelplan	✓			
		Een gedragen beleidsplan (Grafisch Lyceum Utrecht-breed) op het gebied van professionalisering.	• Positionering GLU Academy • Samenwerking met partnerscholen • Vaststellen taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden • Voor OP en OBP	✓	✓		
	Onderzoek		Een gedragen visie op onderzoek.	• Positionering en formalisering binnen het Grafisch Lyceum Utrecht en de GLU Academy • Inrichten structuur en organisatie onderzoeksgroep • Relatie met de onderwijspraktijk • Relatie met de externe omgeving • Innovatie	✓	✓	
Uitvoering	GLU Academy	Plan van aanpak GLU Academy.	Op basis van visie en beleid concreet plan van aanpak voor GLU Academy opstellen met onder andere: • Boomcafés, scholingsdagen voor management en docenten • Interactieve website met informatie over scholingsaanbod, good practices, innovatieve ontwikkelingen etc. • Continue evaluatie en kwaliteitsverbetering	✓			
	Professionalisering	Tweejarig professionaliseringsplan voor OP en OBP	• Jaarlijks actualiseren POP's (OP en OBP) • Jaarlijks opstellen teamontwikkelplannen (OP en OBP)	✓		✓	
	Mastergraad	20% van de docenten een masteropleiding afgerond	• Onderdeel POP • Onderdeel teamontwikkelplan • Pre-master traject met hogeschool ontwikkelen.				✓

HRM beleid	Management Development	Vorbereitung	- Voor breed management overleg - Relatie met landelijk managementprofiel mbo - Gezamenlijk definiëren doelstelling - Keuze bureau / externe ondersteuning - Nulmeting - Uitwerking traject	✓				
	Onderzoek	Uitvoering	Uitvoering traject, verwachte duur twee jaar	✓	✓	✓		
		Een gedragen plan van aanpak voor onderzoek	- Drie a vier centrale en gedragen onderzoeksthema's per jaar - Tijdpad - Kennisoverdracht	✓				
		Uitvoering onderzoek	Uitvoering onderzoek op centrale, gedragen thema's		✓	✓		
	Gesprekscyclus	Onderzoek voor de teams	Nader op te stellen plan van aanpak					✓
		Cyclus van jaarlijkse resultaat en ontwikkelgesprekken en tweejaarlijkse beoordelingsgesprekken	Definitief vaststellen beleid en cyclus (CvB, OR, etc).	✓				
			Ondersteuning BMO bij invoering nieuwe gesprekscyclus					
			Informatie en communicatie over de nieuwe gesprekscyclus.					
	Startende medewerkers (OP en OBP)	Plan van aanpak	Implementatie resultaat en ontwikkelgesprekken	✓	✓	✓		✓
			Implementatie beoordelingsgesprekken		✓	✓		✓
			Programma voor startende medewerkers		✓			
			- Standaardisering van het bekwaamheidsdossier (format). - Digitalisering van het bekwaamheidsdossier. - Ruimte voor de verscheidenheid aan docenten binnen het Grafisch Lyceum Utrecht (inhoud). - Dit in relatie met verplichting tot registratie in het lerarenregister - Alle startende docenten binnen 2 jaar bevoegd en bekwaam voor inschrijving in lerarenregister.				✓	
	Werkklimaat	Het continueren en borgen van een veilig werkklimaat	Een voorbeeld van teamoverstijgende verbinding is de GLU experience: 10 keer per jaar een creatieve beleving met collega's en CvB. Doelstelling is ontmoeten en verbinden in een informele setting.	✓				
	Tevredenheid	De score met betrekking tot de algemene tevredenheid over het werken op het Grafisch Lyceum Utrecht is minimaal een 7,5	Tweejaarlijks medewerkerstevredenheidsonderzoek	✓			✓	

4.5 Taal- en rekenonderwijs

Het intensiveren van het taal- en rekenonderwijs binnen het Grafisch Lyceum Utrecht is gericht op het minimaliseren van de uitval op Nederlands, Engels en rekenen en een score hoger dan het landelijk gemiddelde op de landelijke examens voor deze drie vakken. Daartoe zal een coherent beleid, gestoeld op deskundigheid, samenwerking en effectieve inzet van instrumenten, ontwikkeld en geïmplementeerd worden. Het beleid wordt in 2015 aangescherpt en geïmplementeerd. De daarop volgende jaren zal de uitvoering geëvalueerd worden, wat kan leiden tot directe bijstelling van het beleid.							
Onderdeel	Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat	Stappen/activiteiten/aandachtspunten	2015	2016	2017	2018
Beleid	Doelstellingen	Minimaliseren uitval op Nederlands, Engels en rekenen.	Uitvoering beleidsplan		✓	✓	✓
		Hoger score dan landelijk gemiddelde op landelijke examens, voor Nederlands, Engels en rekenen.	Uitvoering beleidsplan		✓	✓	✓
Beleidsplan	Diagnostische toetsen	Grafisch Lyceum Utrecht brede implementatie van diagnostische toetsen	Implementatie diagnostische toets Nederlands, Engels en rekenen	✓			
			Evaluatie en verbetering inzet diagnostische toetsen taal en rekenen		✓		
			Effectief beleid voor inzet diagnostische toetsen			✓	
			Instrumenten of interventies zodat studenten voordat ze starten hun vaardigheden in kaart dan wel op niveau krijgen		✓		
	Lesmateriaal	GLU brede lesmethodes voor rekenen en Engels ¹	Onderzoek naar lesmethode (met in acht neming van 80/20 regel en digitalisering)	✓			
			Implementatie lesmethode	✓			
	Uren	Van intensivering naar differentiatie en flexibilisering	Onderzoeken in welke mate de uren voor taal en rekenen per opleiding gedifferentieerd kunnen worden, rekening houdend met de studentenpopulatie (o.a. voorbereiding op exacte hbo-opleidingen).	✓			
			Invoering differentiatie uren voor taal en rekenen		✓		
	Dyslexie	Helder dyslexiebeleid	Formuleren dyslexiebeleid (rol docenten, wettelijke toegestane hulpmiddelen, relatie met examens, etc.)	✓			
Implementatie dyslexie lettertype en andere relevante hulpmiddelen.				✓			
Remediërend onderwijs	Beleid en visie op remediërend onderwijs	Differentiatie in begeleiding tijdens de lessen, ondersteund door bijlessen (Ned-Eng-Rek).	✓				
Toetsing	Identiek programma voor toetsing en afsluiting (PTA)	Identiek programma van lessen en toetsen voor alle niveau 4 opleidingen (4 jaar). Niveau 2 en 3 en drie-jarig niveau 4 kennen een eigen en/of gecombineerd programma.	✓				
Informatie & communicatie	Alle docenten (en studenten) zijn op de hoogte van de voortgang van hun studenten m.b.t. taal en rekenen	Diagnostische toetsen en voortgangstoetsen opnemen in TP. Inzichtelijk voor student, ouder, docent, SLB-er, teamleider en portefeuillehouders.			✓		

¹ Voor Nederlands is dit inmiddels geïmplementeerd.

	Personele inzet	Aantrekken extra expertise taal en rekenen	Analyse per team of extra ondersteuning wenselijk en noodzakelijk is.	✓				
	Flexibilisering	Vrijstellingen verlenen per niveau	- Aantrekken extra docenten / expertise - Onderzoek mogelijkheden en risico's verlenen vrijstellingen voor taal en rekenen	✓				
	Professionalisering	Docenten Nederlands, Engels en rekenen geschoold	- Aandacht voor de toetsing van de beroepscompetenties in de proeve - Op basis van de evaluatie van de behaalde resultaten en de inzet van instrumenten wordt onderzocht of en zo ja welke verdere professionalisering wenselijk is. Dit wordt onderdeel van het Grafisch Lyceum Utrecht brede professionaliseringsplan.	✓			✓	
		Docenten werken samen en delen kennis o.g.v. taal en rekenen	- Zichtbaar maken good practices - Teamoverstijgend delen van expertise. - Onderdeel van het Grafisch Lyceum Utrecht brede professionaliseringsplan (professionele leergemeenschap?)	✓				

4.6 Voortijdig schoolverlaten

<i>Voortijdig schoolverlaten staat de komende vier jaar in het teken van het blijvend realiseren van de afgesproken normen. De huidige instrumenten worden toegepast en continu geëvalueerd. Daar waar relevant zullen nieuwe instrumenten / werkwijzen ontwikkeld worden. De gemeentelijke pilot Jeugdteam heeft in het afgelopen jaar een belangrijke bijdrage geleverd aan structurele contacten en korte lijnen met het jeugdteam, de jeugdarts en andere relevante hulpverleningsinstanties. Hoewel continuering van de pilot buiten de invloedssfeer van het Grafisch Lyceum Utrecht ligt, zal hier nadrukkelijk voor gepleit worden.</i>								
Onderdeel	Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat	Stappen/activiteiten/aandachtspunten	2015	2016	2017	2018	
Prestatieafspraken	Alle opleidingen binnen de norm	< 2,75% VSV voor niveau 3 en 4 < 10% VSV voor niveau 2	Continuering en permanente evaluatie huidige werkwijze.	✓	✓			
	Alle opleidingen binnen de norm	Nader te bepalen voor 2017 en 2018	Continuering en permanente evaluatie huidige werkwijze.			✓	✓	
Communicatie	Beroeps- en opleidingsbeeld	Een helder beroeps- en opleidingsbeeld bij startende studenten om zo de uitval met als reden verkeerd beroepsbeeld te voorkomen.	Opstellen nieuwe profielen per opleiding.	✓				
			Publicatie profielen op de website.	✓				
			Ontwikkelen training voor intakers	✓				
			Implementatie t.b.v. intake 2016.		✓			

Externe relaties	Jeugdteam	Behouden en bestendigen Jeugdteam en bijbehorende relaties met jeugdhulpverleningsinstanties.	Besluitvorming hierover ligt buiten het Grafisch Lyceum Utrecht.				
Uitvoering	Verzuim	Implementatie nieuwe verzuimprotocol (o.a. gebruik van de nieuwe verzuimlijsten)	• Implementatie • Continue evaluatie • Indien nodig bijstellen	✓	✓	✓	✓
	Ouderbetrokkenheid (in algemene zin, niet in het kader van VSV, op specifieke inhoud is het al gerealiseerd, nu in brede zin realiseren).	Ouderbetrokkenheid is zichtbaar en geconcretiseerd in de teamplannen.	Definiëren ouderbetrokkenheid met teams en slb-er.	✓			
			Concretiseren ouderbetrokkenheid in teamplannen		✓	✓	✓
			Implementatie en evaluatie ouderbetrokkenheid door teams en slb-er.		✓	✓	✓
	Preventief signaleren	Slb-ers zijn getraind op het gebied van preventief signaleren.	• Training door het Jeugdteam. • SLB-training Grafisch Lyceum Utrecht Academy	✓			
	Update slb-ers	Jaarlijkse training voor (nieuwe) slb-ers over de dan geldende procedures en richtlijnen.	Start van elk studiejaar.	✓	✓	✓	✓

4.7 Beroepspraktijkvorming

Doelstelling op het gebied van BPV is het blijvend realiseren van kwalitatief en kwantitatief voldoende stageplaatsen voor de studenten. Tevredenheid van bedrijven en studenten blijft daarbij een belangrijk speerpunt. Ook het vergroten van het aantal internationale stageplaatsen en de gevolgen van de invoering herziening kwalificatiestructuur krijgen aandacht.						
Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat	Stappen/activiteiten/aandachtspunten	2015	2016	2017	2018
Tevredenheid	Nadere afspraken maken met bedrijven over stages (preferred supplier ship). Dit moet in het schooljaar 2015 – 2016 leiden tot een gemiddelde tevredenheidsscore van 7,5.	Tweejaarlijkse meting bij bedrijven naar tevredenheid over stages.	✓		✓	
Internationale stages	Tevredenheid studenten	Twee keer per jaar evaluatie onder studenten.	✓	✓	✓	✓
	Verhogen aantal internationale stages in Europa	Naar 25 internationale stageplekken in 2018.				✓
	Erasmusplus	In samenwerking met SintLucas en CIBAP is een aanvraag gedaan voor Mobility van studenten en docenten. In juni wordt bekend of deze gehonoreerd wordt. De subsidie geldt voor twee jaar.	✓			

Stages voor zorgleerlingen	Voor alle studenten een passende stage met passende begeleiding	Communicatie met bedrijven. Blijvende zorg voor begeleiding van studenten vanuit de school.				
IHS	De consequenties van de invoering herziening kwalificatiestructuur voor de BPV en de erkenning van leerbedrijven zijn in beeld en afgedekt.	Overdracht van de accreditatie van de leerbedrijven door Kenniscentrum GOC naar SBB per 1 augustus 2015 monitoren en inregelen.	✓			

4.8 Studiewaarde

Het Grafisch Lyceum Utrecht onderschrijft de landelijke doelstellingen en definitie met betrekking tot studiewaarde. Studiewaarde wordt gedefinieerd als de mate waarin het Grafisch Lyceum Utrecht erin slaagt studenten - gegeven hun vooropleiding - naar een diploma toe te leiden op het niveau dat bij hun talenten past. Zoals eerder is opgemerkt is het bieden van passend onderwijs een belangrijk uitgangspunt van de school. Dit betekent dat studenten uitgedaagd worden het beste uit zichzelf te halen, passend bij hun niveau en talenten.

Op moment van schrijven zijn de rekenregels voor en juridische vertaling van studiewaarde voor het Grafisch Lyceum Utrecht nog niet bekend. Dit betekent dat de doelstellingen nog niet concreet gemaakt kunnen worden.

4.9 Excellentie

<i>Excellentie binnen het Grafisch Lyceum Utrecht is haalbaar voor studenten op elk niveau. Excellentie wordt zoveel mogelijk gestimuleerd en gefaciliteerd in de dagelijkse lessen. Middels passend onderwijs krijgen excellente studenten ruimte zich te laten zien en zich verder te ontwikkelen. Na een periode van afwezigheid zal het Grafisch Lyceum Utrecht deelnemen aan landelijke wedstrijden zoals Skills Netherlands en Mbo Uitbinker.</i>						
Onderdeel	Doelstelling/resultaat	Stappen/activiteiten/aandachtspunten	2015	2016	2017	2018
Algemeen	Een gedragen beleidsplan op het gebied van excellentie. De huidige activiteiten worden daarin meegenomen, geëvalueerd en verbeterd. Deelname procedure en dergelijke worden daarin nader uitgewerkt.	• Inrichten projectgroep - Opstellen concept - Voorleggen aan relevante gremia - Besluitvorming door CvB.	✓			
	Excellente studenten krijgen binnen het Grafisch Lyceum Utrecht gelegenheid hun kwaliteiten te laten zien.	• Beschikbaar stellen ruimte voor tentoonstellen werk voor excellente studneten op elk niveau.	✓	✓	✓	✓
	Excellente studenten worden uitgedaagd in de dagelijkse lessen.	• Differentiatie in de les, op elk niveau. Onze nieuwe onderwijsvisie geeft de ruimte maatwerk te bieden, zowel voor zwakkere als sterke studenten. Per opleiding zijn hier voor extra opdrachten en verdiepingsstof beschikbaar.	✓	✓	✓	✓
	Continuering masterclasses	• Donderdaglessen met experts uit beroepspraktijk, voor studenten en docenten.	✓	✓	✓	✓
	Deelname aan de skills-Heroes-wedstrijden	• Herinvoering deelname aan de skills wedstrijden. De schoolwedstrijden zijn integraal onderdeel van onderwijsprojecten.	✓	✓	✓	✓
Vakmanschap	Het Grafisch Lyceum Utrecht neemt deel aan mbo uitbinker.	• Jaarlijks wordt een uitbinker geselecteerd en voorgedragen voor de landelijke uitbinker verkiezing.	✓	✓	✓	✓

	Continuëren deelname aan (vak)wedstrijden	• Interne wedstrijd FOTODOK • Kalenderwedstrijd van het KVGO • AAV: Utrecht voor Utrecht, Cinekid 48 hour film project • Gaming: Dutch Game Awards, expo tijdens ouderavond • MA/MC: Landelijk wedstrijd jong ondernemen • Mediadeveloper: Hackaton	✓	✓	✓	✓	✓
	Verdieping of verbreding via keuzedelen	• Excellente studenten krijgen de mogelijkheid binnen hun vakgebied extra verdiepende of verbredende keuzedelen te volgen en te examineren. Zij volgen dan extra keuzedelen, bovenop de verplichte keuzedelen. Dit vertaalt zich in extra onderwijstijd. • De keuzedelen worden in 2015-2016 ontwikkeld en in 2016-2017 geïmplementeerd.		✓	✓	✓	
	Ontwerp masterclasses	• Verdiepende workshops door experts uit de beroepspraktijk • De workshops worden 's avonds of in het weekend verzorgd en vallen buiten de reguliere onderwijstijd. • De workshops zijn specifiek bedoeld voor verdieping in een (deel)aspect van het vakgebied en studenten worden uitgedaagd / gecoacht door de betrokken expert.		✓	✓	✓	✓
	Extra stagedag	• Een extra dag stage voor excellente studenten. • Dit betekent een dag minder lessen volgen. De stof dienen ze echter zelf in hun eigen tijd bij te houden.			✓	✓	✓
Vakmanschap / ondernemerschap	Continuëring eigen leerbedrijf in Amersfoort	• Multidisciplinaire groep van studenten (vormgevers, mediamanagers etc.). • Gericht op zelfstandigheid en uitdagende BPV. • Bedoeld voor ondernemende studenten. • Studenten vormen zelf het bedrijf en voeren gezamenlijk opdrachten uit voor externe opdrachtgevers (bijv. het maken van een website). • Het leerbedrijf is geaccrediteerd door het GOC.	✓	✓	✓	✓	✓
Ondernemerschap	Keuzeonderdelen, gericht op ondernemerschap	• Excellente studenten krijgen de mogelijkheid een extra keuzedeel op het gebied van ondernemerschap te volgen en te examineren. • Dit is bovenop de verplichte keuzedelen en derhalve extra onderwijstijd. • Onderzocht wordt of dit afgerond kan worden met het Certificaat Ondernemerschap. Het behalen van dit certificaat vergt extra inspanning en onderwijstijd.		✓	✓	✓	
	Structurele deelname aan Jong ondernemen	• Excellente studenten krijgen de mogelijkheid mee te doen aan Jong Ondernemen (landelijke wedstrijd).	✓	✓	✓	✓	✓

		- Dit is bovenop het reguliere programma en derhalve extra onderwijstijd. - Studenten krijgen een bewijs van deelname en kunnen een certificaat behalen (met extra inspanning).				
Internationalisering	Internationale stages voor excellente studenten van elke opleiding	- Voor elke opleiding heeft het Grafisch Lyceum Utrecht een samenwerkingsverband met de Europese hotspot op dat vakgebied. - Stages hebben een omvang van circa 6 maanden. - Stages worden mede gefinancierd vanuit Erasmus programma.				✓
Opleiding	Excellente studenten kunnen extra (beroepsgerichte) certificaten halen	- Pilot Adobe certificering voor niveau 4 studenten - Evaluatie pilot - Onderzoeken andere mogelijkheden tot certificering (Microsoft, Cisco en dergelijke) - Uitrol certificeringsmogelijkheden GLU breed	✓	✓		
	Keuzeonderdelen, gericht op verbreding of verdieping	- Excellente studenten krijgen de mogelijkheid extra keuzedelen te volgen en te examinieren. Dit is bovenop de verplichte keuzedelen en dus extra onderwijstijd - De keuzedelen worden in 2015-2016 ontwikkeld en in 2016-2017 geïmplementeerd	✓	✓		
	Continuëren versnelde trajecten	- Gaming - AAV	✓	✓	✓	✓
	Continuëren vrijstellingen	- Bij de opleiding Grafische Vormgeving kunnen excellente AVO studenten vrijstelling krijgen voor de lessen van bepaalde onderdelen (de toetsen moeten wel gedaan worden). - Deze ruimte wordt besteed aan andere (of extra) vakken.	✓	✓	✓	✓
	Keuzedeel doorstroom hbo	- Excellente studenten krijgen de mogelijkheid extra keuzedelen te volgen en te examinieren. Dit is bovenop de verplichte keuzedelen en dus extra onderwijstijd. - De keuzedelen worden in 2015-2016 ontwikkeld en in 2016-2017 geïmplementeerd.	✓	✓	✓	
	Continuëren excellentie in Nederlands, Engels en rekenen	Excellente studenten krijgen de kans bij Nederlands, Engels en rekenen een hoger niveau te behalen en daarin examen te doen. Daarvan ontvangen zij een instellingsverklaring.	✓			

4.10 Internationalisering

Internationalisering is gericht op de samenwerking met Europese hotspots op de verschillende vakgebieden. Er wordt gestreefd naar samenwerking met onderwijsinstellingen en bedrijven in deze hotspots, gericht op uitwisseling van studenten en docenten en op het gezamenlijk uitvoeren van projecten.						
Onderdeel	Doelstelling/resultaat	Stappen/activiteiten/aandachtspunten	2015	2016	2017	2018
Beleid	Een gedragen visie en beleidsplan op het gebied van internationalisering.	Inrichten projectgroep - Opstellen concept - Voorleggen aan relevante gremia - Besluitvorming door CvB.		✓		
Netwerk	Er zal geïnvesteerd worden in een internationaal netwerk van scholings- en kennisinstituten.					✓
	Het Grafisch Lyceum Utrecht beschikt over een internationaal samenwerkingsprogramma met contacten binnen EGIN, Nuffic, scholingsinstituten en kenniscentra.					✓
	Voor elke opleiding heeft het Grafisch Lyceum Utrecht een samenwerkingsverband met de Europese hotspot op dat vakgebied.	- Internationale stages en uitwisseling voor studenten en docenten. - Start met twee samenwerkingsverbanden.			✓	

4.11 Stakeholders

De interne en externe stakeholders zijn belangrijk van het Grafisch Lyceum Utrecht. Zij bepalen of het Grafisch Lyceum Utrecht zich in 2018 excellente opleider mag noemen. Het organiseren van betrokkenheid en (kritische) tegenspraak van stakeholders is een essentieel onderdeel van het strategische beleid.						
Onderdeel	Deelonderwerp	Doelstelling/resultaat	Stappen/activiteiten/aandachtspunten	2015	2016	2017
Studenten		De Studentenraad (SR) is een actieve raad die betrokken is bij het (onderwijs)beleid van de school.	- Begeleiding door twee docenten. - CvB overlegt 3 keer per jaar met SR. - Facilitering in tijd, financiën, communicatie en ict. - Inrichting driehoek OR-SR-CvB.	✓		
Alumni		Er is een alumnibeleid opgesteld. Hierin is expliciet aandacht voor de keuze van de afgestudeerden voor vervolgopleiding of arbeidsmarkt en de positie daarbinnen.		✓		
		Nadere afspraken maken met bedrijven over stages (preferred supplier ship). Dit moet in het schooljaar 2015 - 2016 leiden tot een gemiddelde tevredenheidsscore van 7,5.	- Tweejaarlijkse BPV monitor. - Jaarlijkse meting bij bedrijven naar tevredenheid over stages.	✓		✓
Bedrijfsleven		Het Grafisch Lyceum Utrecht heeft nauwe contacten met het lokale en regionale bedrijfsleven en relevante maatschappelijke instellingen en participeert actief in netwerken.	Teams stimuleren en faciliteren actief onderwijsprojecten aan te gaan met bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties (bijvoorbeeld Alpe d'Huzes, Wij zijn de wijk, het Bureau, Jong Ondernemen).	✓		

		Met externe stakeholders optimaal communiceren via daartoe geëigende communicatiekanalen.	Opstellen communicatieplan.	✓				
		Afspraken maken hoe met bezoekers omgegaan dient te worden (wijze van ontvangst, verwijzing naar contactpersoon en inrichting van de spreekruimte).		✓				

Vsv-uitval schooljaar 2012-2013 t/m 2016-2017

voorlopige cijfers obv Icaris dd 2018-1-12

	2012-2013 (def.)			2013-2014 (def.)			2014-2015 (def.)			2015-2016 (def.)			2016-2017		
	1-10-2012 totaal aantal studenten < 22	VSV	%	1-10-2013 totaal aantal studenten < 22	VSV	%	1-10-2014 totaal aantal studenten < 22	VSV	%	1-10-2015 totaal aantal studenten < 22	VSV	%	1-10-2016 totaal aantal studenten < 22	VSV (voorlopig)	% (voorlopig)
Totaal Glu	1770	78	4,4%	1773	52	2,9%	1847	52	2,8%	1840	50	2,7%	1910	46	2,4%
AAV	201	10	5,0%	168	4	2,4%	220	12	5,5%	233	3	1,3%	256	5	2,0%
DTP3	149	5	3,4%	150	6	4,0%	136	1	0,7%	127	2	1,6%	91	2	2,2%
GA	155	7	4,5%	140	7	5,0%	140	9	6,4%	137	4	2,9%	144		0,0%
GD	61	4	6,6%	72	2	2,8%	78	1	1,3%	76	3	3,9%	103	6	5,8%
GV	713	34	4,8%	716	17	2,4%	717	16	2,2%	731	22	3,0%	695	12	1,7%
CM													44	2	4,5%
IV	140	4	2,9%	176	5	2,8%	197	2	1,0%	195	7	3,6%	192	6	3,1%
MD	62	2	3,2%	59	2	3,4%	58	1	1,7%	72	3	4,2%	76	1	1,3%
MMC	180	8	4,4%	186	4	2,2%	207	3	1,4%	175	1	0,6%	210	3	1,4%
PMA (bbl niv 3)	5	0	0,0%	5	0	0,0%	4	0	0,0%	1	0	0,0%	0	0	
totaal niv.3													91	2	2,20%
totaal niv.4													1720	35	2,03%
totaal niv.3 en 4	1666	74	4,44%	1672	47	2,81%	1757	45	2,56%	1747	45	2,58%			
niv.2 (bol + bbl)	104	4	3,85%	101	5	4,95%	90	7	7,78%	93	5	5,38%	99	9	9,09%
Niv 1	0			0			0			0			0		

Convenantdoel 12-13:
Niveau 2 (BOL+BBL) = 13,5% (aantal 14)
Niveau 3/4 = 4,25% (aantal 70)

Convenantdoel 13-14:
Niveau 2 (BOL+BBL) = 11,5% (aantal 11)
Niveau 3/4 = 3,5% (aantal 58)

Convenantdoel 14-15 en 15-16:
Niveau 2 (BOL+BBL) = 10% (aantal 9)
Niveau 3/4 = 2,75% (aantal 48)

Convenantdoel 16-17:
Niveau 2 (BOL+BBL) = 9,5% (aantal 9)
Niveau 3 = 3,6% (aantal 3)
Niveau 4 = 2,75% (aantal 47)

totaal Glu	aantal studenten 1-10 < 22	vsv	%
2011-2012	1719	60	3,5%
2010-2011	1792	94	5,2%
2009-2010	1799	96	5,3%
2008-2009	1784	87	4,9%
2007-2008	1656	112	6,8%
2006-2007	1530	131	8,6%
2005-2006	1450	84	5,8%

Uitstroom en uitvalcijfers 1213 tm 1617 v2018.01.18.xlsx